

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SEBEDRAŽIE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2021 - 2030

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie na roky 2021 - 2030
Územné vymedzenie :	Trenčiansky kraj, okres Prievidza, obec Sebedražie – ŠÚJ 514373
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2021 - 2030
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Sebedražie	
Erb	Vlajka a pečať
	
Základné údaje	
Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Okres Prievidza
Región:	Horná Nitra
Poloha:	48°43'54"S 18°37'16"V
Nadmorská výška:	324 - 586, stred obce: 340 m n. m.
Rozloha:	8,44 km ² (844 ha)
Počet obyvateľov:	1 723 (31. 12. 2019)
Hustota obyvateľstva:	204,15 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	972 05
ŠÚJ	514373
EČV	PD
Tel. predvoľba	+421-46
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Sebedražie
	Hlavná 471/8
	Sebedražie 972 05
Web:	www.sebedrazie.sk
E-mail:	starosta@sebedrazie.sk sekretariat@sebedrazie.sk
Telefón:	046 / 548 72 39
Fax:	046 / 548 70 09

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SEBEDRAŽIE	12
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	12
2.1. HISTÓRIA OBCE.....	13
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	14
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	19
2.4. DOPRAVA.....	23
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	27
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	32
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	41
2.8. BÝVANIE	43
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	45
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE.....	48
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA.....	50
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	51
2.13. ŠPORT.....	51
2.14. KULTÚRA.....	52
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA.....	54
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAVRAČNÉ SLUŽBY	54
2.17. CESTOVNÝ RUCH	54
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2015 – 2019	55
2.19. SAMOSPRÁVA	55
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	56
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	57
3 SWOT ANALÝZY	57
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	59
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	60
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	61
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO.....	61
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	62
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	63
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	64
3.8 KULTÚRA.....	65
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	66
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	66
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	67
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE SEBEDRAŽIE	68
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SEBEDRAŽIE	75
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE SEBEDRAŽIE.....	75
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	78
STRATEGICKÝ CIEĽ	78
FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	79
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SEBEDRAŽIE....	86
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	87
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	87
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	88
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	89
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	90
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	91
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	91
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	92
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	93
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	93
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	94
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	94
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	95
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE.....	95
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	96
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	97

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	97
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	98
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	99
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	99
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	100
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	101
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SEBEDRAŽIE	103
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE SEBEDRAŽIE	104
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	105
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	107
8 AKČNÝ PLÁN	108
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	108
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	109
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	111
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	113
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	114
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	116
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	118
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	119
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	120
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	121
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	122
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SEBEDRAŽIE	124
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	125
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	125
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	127
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	128
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	129
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	131
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	133
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	134
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	135
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	136
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	137
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	138
10 ZÁVER	144
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	145

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie s výhľadom do roku 2030 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebedražie sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Sebedražie, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie na roky 2021 - 2030
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou www stránky, prostredníctvom zasadnutí OZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2020 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		

Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Sebedražie je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Program odpadového hospodárstva,
- **Viacročný rozpočet**
- **KPSS**

Národnej úrovni

- **Partnerská dohoda** určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide teda o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie. Neformálne vyjednávania k príprave Partnerskej dohody a operačným programom Slovenskej republiky na roky 2014-2020 sa začali 25. januára 2013 stretnutím so zástupcami Európskej komisie. Následne sa uskutočnili aj ďalšie neformálne kolá rokovaní, o ktorých bližšie informácie je možné získať na stránkach Úradu vlády ako Centrálného koordinačného orgánu pre fondy EÚ v podmienkach SR.
- **Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020** - pozičný dokument identifikuje z pohľadu Európskej komisie hlavné rozvojové potreby s možnosťou financovania opatrení v rámci fondov Spoločného strategického rámca EÚ v podmienkach SR. Zároveň tento dokument predstavuje základ pre negociácie s Európskou komisiou k Partnerskej dohode a operačným programom SR na roky 2014-2020.
- **Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020**
- **Integrovaný regionálny operačný program „IROP“** - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je: prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
- Sektorový operačný program, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- **Regionálna integrovaná územná stratégia, 2014-2020**
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK), ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v

národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- Národný program reforiem, máj 2012,
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
- Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
- 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
- Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania

Nadnárodnej úrovni

Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celošťátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

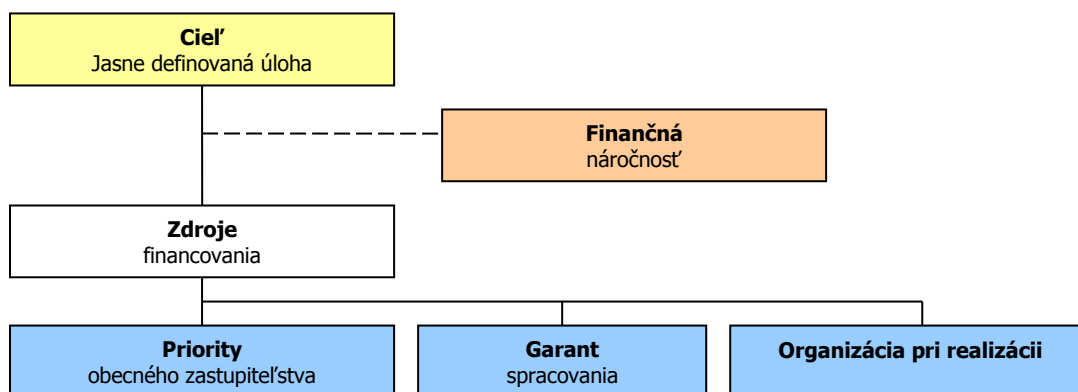
Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebedražie je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Sebedražie. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným

cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

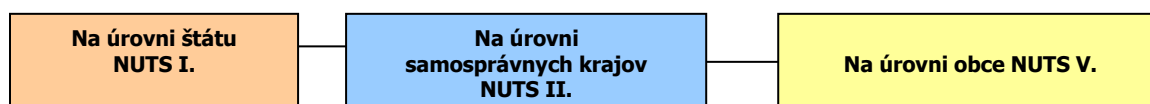
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona 309/2014 Z.z., o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebedražie nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebedražie boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Sebedražie má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a prioritných oblastí Pozičného dokumentu:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“), ako obdoba súčasného Národného strategického referenčného rámca, obsahuje záväzky členského štátu, že pridelené alokácie pre politiku súdržnosti EÚ sa využijú na implementáciu stratégie Európa 2020. Partnerská dohoda obsahuje aj návrh operačných programov.

Operačné programy (ďalej len „OP“) sú hlavným riadiacim nástrojom pre využívanie fondov EÚ. Na zabezpečenie naplnenia cieľov stratégie Európa 2020 vypracovala EK tzv. „kondicionality“, t.j. podmienky, ktoré musia členské štáty splniť, jednak sú to podmienky ex ante, ktoré musia byť zavedené pred poskytnutím prostriedkov z fondov, ako aj podmienky ex post, podľa ktorých bude uvoľnenie dodatočných prostriedkov z fondov závisieť na výkonnosti a dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020.

Tematické ciele v súlade so stratégiou Európa 2020:

- 1) posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií;
- 2) zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality;
- 3) zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH);
- 4) podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch;
- 5) podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizík;
- 6) ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívneho využívania zdrojov;
- 7) podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach;
- 8) podpora zamestnanosti a mobility pracovnej sily;
- 9) podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe;
- 10) investovanie do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania;
- 11) zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektivity verejnej správy.

Pozičný dokument definuje nasledujúce prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- moderná a profesionálna verejná správa

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ: Partnerskej dohody a operačných programov.

Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ / Investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7a,b,c,d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10,	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7e	

			4,5,6,		
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10	
			5,6,7,9,10,		
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11		EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11		EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR			EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR			EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK			EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK			EFRR

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Sebedražie integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Sebedražie 2021 - 2030 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

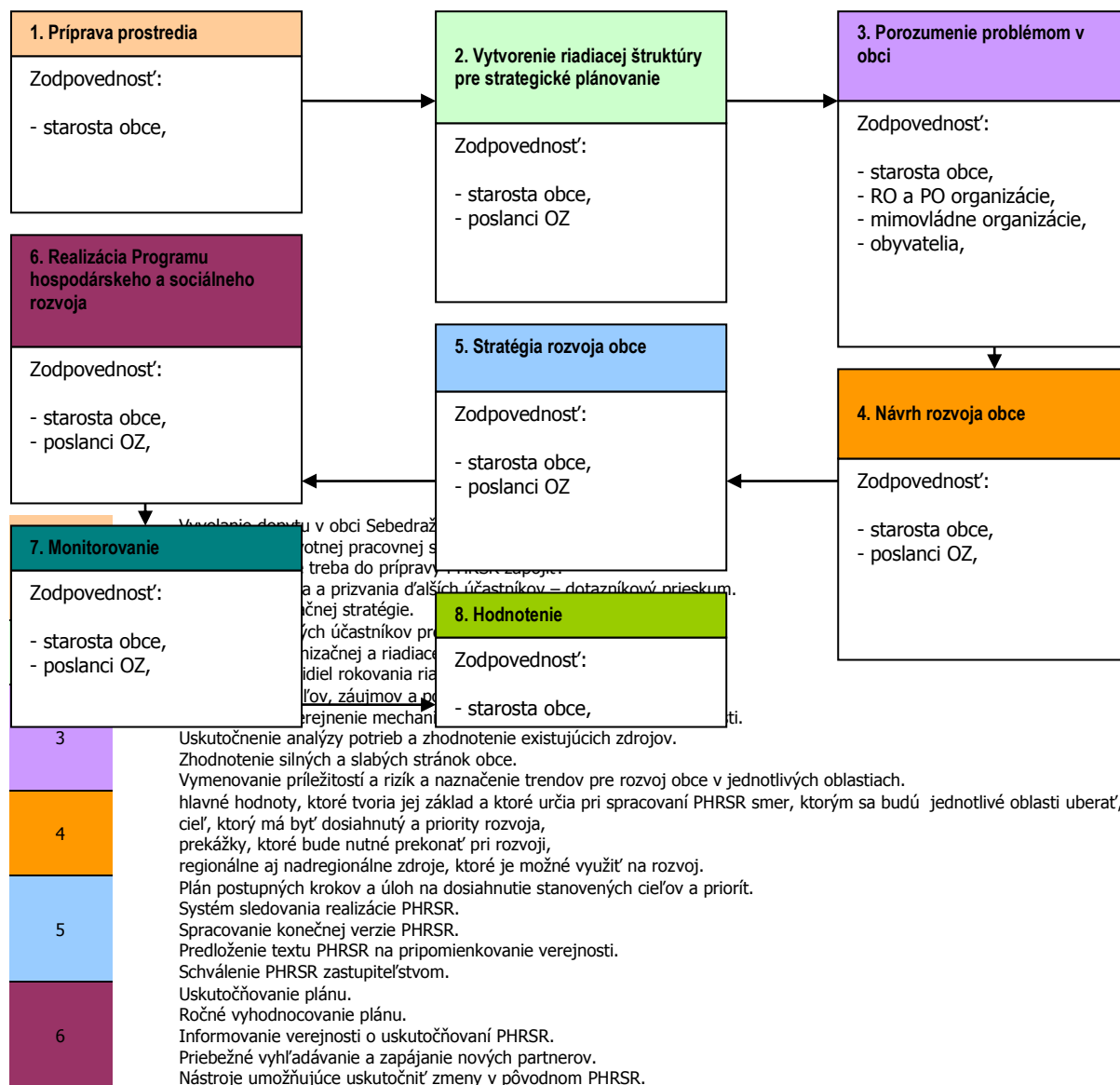
Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú

integrováný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie 2021 - 2030

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Prievidza súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Sebedražie (k 31.12.2019)

Kód obce

Názov okresu

Názov kraja

Štatút obce

Prievidza
Trenčiansky
obec

PSČ	972 05
Telefónne smerové číslo	+421-46
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1245
Nadmorská výška obce - mesta v m	340
Celková výmera územia obce [km ²]	8,44
Hustota obyvateľstva na km ²	204,15
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec Sebedražie, nachádzajúca sa v geografickom priestore Hornej Nitry, leží cca 3,5 km juhovýchodne od okresného mesta Prievidza, bezprostredne na úpätí pohoria Vtáčnik (v susedstve svahu Priehon, ktorý pokračuje pod vrch Tvarožník, vypínajúceho sa nad obcou Sebedražie). Severovýchodnou časťou katastrálneho územia prechádza štátna cesta I. triedy I/50, ktorá vytvára technickú (umelú) prekážku pre prirodzený urbanistický rozvoj obce aj týmto smerom (limitujúci faktor urbanizácie obce, vo vzdialenosti cca 150 m od zastavanej časti obce Sebedražie a jej katastrálneho územia). Administratívne patrí obec Sebedražie do okresu Prievidza v Trenčianskom kraji. Katastrálne územie obce sa nachádza v centrálnej časti okresu Prievidza, juhovýchodne od okresného mesta. Administratívnym centrom regiónu je okresné mesto Prievidza - centrum osídlenia regionálneho významu, do ktorého denne dochádza za prácou aj veľká časť obyvateľov Sebedražia. Hospodárstvo okresu a taktiež obec Sebedražie je oddávna tesne zviazané s prírodnými danosťami okolitej krajiny, s historickými okolnosťami rozvoja územia a s prítomnosťou významných podzemných zdrojov hnedého uhlia (energetický, ťažobný a spracovateľský priemysel). Baníctvo a spracovanie surovín (najmä v energetickej oblasti) podstatnou mierou ovplyvnilo charakter a urbanizáciu krajiny (ÚPN, 2009 s.19).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Najstaršia písomná správa o obci je z roku 1245. V tom čase bola kráľovským majetkom. Od roku 1350 patrila panstvu Sivý kameň.

V 15. storočí v Sebedraží uplatňovali zemepanské práva Majthényiovci, po nich ďalšie šľachtické rody: Turzovci a Pálffyovci. Význam horného Ponitria vzrástol po vzniku tzv. Nitriansko-turčianskej cesty, sprostredkovávajúcej styk južnejších oblastí so severným Slovenskom, ba až krakovskom v Poľsku. Postupne dochádzalo na našom území k hospodárskemu a spoločenskému rozvoju. Najcitelnejšie badať tento rozvoj v poľnohospodárstve, ako aj v remeselnej výrobe, kde dochádza k väčšej diferenciacii. Nové ekonomicko-sociálne prúdy zmenili aj štruktúru slovanských komunit na našom území - rodia sa feudálne vzťahy. Pre obec tohto obdobia je charakteristický rozvoj poľnohospodárstva a súkenníctva, ktoré zaznamenalo nevídaný rozmach najmä v 18. storočí. Opomenúť však nemožno ani chov dobytka a ostatných hospodárskych zvierat. Vhodné plochy sa zas využívajú pre pastierstvo. Remeselníci a roľníci predávajú svoje výrobky a poľnohospodárske produkty na trhoviskách v najbližšom okolí, najmä v Prievidzi. Rozšírený je aj jarmočný predaj dobytka, koní a ošípaných. Po roku 1945 sa v roku 1958 v obci vytvorilo JRD, neskôr, od roku 1960 Štátne majetky. Nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci riešia občania dochádzaním za prácou v rámci regiónu do Prievidze, Novák, Zemianskych Kostolian a Handlovej. V roku 1962 začína svoju činnosť Baňa Cigel', kde pracuje niekoľko desiatok našich občanov (<https://www.sebedrazie.sk/mesto/62/Historia-obce-Sebedrazie>, 15.9.2020).

Vymedzenie územia

Obec Sebedražie sa nachádza na západnom Slovensku a patrí do Fatransko-tatranskej oblasti. Z hľadiska administratívnych štruktúr je alokovaná vo východnej časti Trenčianskeho kraja a južnej časti okresu Prievidza.

Nachádza sa v centre hornej Nitry na severozápadnom úpätí pohoria Vtáčnik. Územie obce je súčasťou Prievidzkej kotliny, ktorá zaberá severnú a strednú časť hornonitrianskeho údolia. Hranica obce smerom od severu na východ prechádzajú popri hranici Prievidze, na juhovýchode hraničia s obcou Cigel', na južnej strane s Lehotou pod Vtáčnikom a napokon na západnej strane s územím obce Koš. Obcou preteká potok Ciglianka. Dominantou obce je rímskokatolícky kostol sv. Barbory z roku 1642. V blízkosti sú mestá Prievidza, Bojnice, Nováky, Handlová (<https://sk.wikipedia.org/wiki/Sebedra%C5%BEie>, 15.9.2020).

Napriek prítomnosti významného výrobo-ekonomického prvku v katastri obce (Hornonitrianska baňa Prievidza, a.s., závod Nováky, prevádzka Sebedražie), v dotykovej (kontaktnéj) polohe s prírodným prostredím, bezprostredne na úpätí pohoria Vtáčnik (najvyšší vrch nad obcou: Dubník, 586 m.n.v.) sú vhodné podmienky na rozvoj turistiky, cykloturistiky, poľovníctva a agroturistiky. Cestovný ruch sa viaže najmä na pešiu turistiku a agroturistiku, v chotári obce sa nevyskytujú liečivé a minerálne pramene. Východná časť katastrálneho územia obce Sebedražie je tvorená súvislým lesným porastom, ktorý je súčasťou pohoria Vtáčnik a ktorý začína na svahu Priehon, bezprostredne nad obcou. Časť lesov tvorí rozsiahlu oboru vysokej poľovnej zveriny. Severnú, južnú a západnú časť katastra tvorí poľnohospodársky pôdny fond - orná pôda, s pravidelným využívaním PD a súkromne hospodáriacimi roľníkmi. V katastri obce Sebedražie sú popri inom vhodné aj podmienky na kultiváciu ovocných stromov, čo využívajú najmä drobní pestovatelia pre svoju potrebu (ÚPN, 2009 s.21).

Postavenie obce v sídelnej sieti: z hľadiska priestorových regionálnych súvislostí má obec Sebedražie výhodnú polohu: je súčasťou reťazca sídelných útvarov vidieckeho charakteru, neleží na priamom dopravnom ťahu, spájajúcom okresné mestá Prievidza a Partizánske, leží v záujmovom území ťažiska osídlenia regionálneho významu - okresného mesta Prievidza, tvorí prirodzené zázemie a zdroj ľudského a výrobného potenciálu pre okresné mesto Prievidza. Z hľadiska polohového potenciálu: - cez kataster obce Sebedražie prechádza: štátna cesta I. triedy č.I/50, ktorá je spojnicou okresného mesta Prievidza s krajským mestom Trenčín (prepojením cez Nováky a okresné mesto Bánovce nad Bebravou). V Novákoch je táto komunikácia rozvetvená na smer Nitra (cez Partizánske a Topoľčany) I. tr. č. I/9 s pokračovaním do Bratislava (E/571 a D/61). Severný smer E/752 je v Prievidzi rozvetvený na štátnu cestu I. triedy č. I/50 (smer Žiar nad Hronom) a štátnu cestu I. triedy č.I/9 (smer Žilina). Cez jadro obce Sebedražie je trasovaná verejná komunikácia, cesta III tr. č.III/050 66, spájajúca okresné mesto Prievidza a obec Cígel', s rozvetvením v ťažisku obce (priame napojenie obce Sebedražie na cestu I. triedy č. I/50 a spojenie s obcou Koš mimoúrovňovým križovaním) (ÚPN, 2009 s.21).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Podľa platného geomorfologického členenia je územie okresu Prievidza súčasťou Vnútrotných Západných Karpát a zasahuje do jeho dvoch oblastí, Fatransko-tatranská oblasť (celok Hornonitrianska kotlina) a Slovenské stredohorie (celok Vtáčnik). V rámci Hornonitrianskej kotliny sa vyčleňuje Oslianska kotlina. Jadrom kotliny preteká rieka Nitra. Územie sa vyznačuje pestrosťou prírodných štruktúr, ktoré sú výsledkom zložitých geologických pomerov, neotektonických pohybov a geomorfologických procesov. Tieto sa najdôležitejšou mierou podieľajú na hlavných mezoformách a makroformách prírodného prostredia (Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008, s.1). Obec Sebedražie leží na úpätí Ciglianskeho predhoria.

Ciglianske predhorie

Územie sa nachádza na východnom okraji centrálnej časti Hornonitrianskej kotliny a zaberá pás prechodného územia medzi pohorím Vtáčnik a rovinatou časťou podcelku Prievidzská kotlina. Tiahne sa od severu, približne od mestskej časti Prievidze, Hradec, južným smerom po Kamenec pod Vtáčnikom. Východný okraj lemuje Vysoký Vtáčnik, podcelok pohoria Vtáčnik, zvyšok Ciglianskeho predhoria obkolesujú podcelky Hornonitrianskej kotliny. V severnej časti je to Handlovská kotlina, západným smerom nadväzuje materská Prievidzská kotlina a juhozápadný okraj vymedzuje Oslianska kotlina. Územie patrí do povodia Nitry a všetky vodné toky smerujú do tejto rieky, hoci v severnej časti prostredníctvom Handlovky. Najvýznamnejšími vodnými tokmi sú Mraznica a Hradecký potok v severnej časti, Ciglianka v strednej časti a Lehotský potok v južnej časti. Ciglianske predhorie je napriek skutočnosti, že ide z veľkej časti o poddolované územie (Hornonitrianske bane Prievidza), pomerne husto osídlenou oblasťou. V severnej časti zasahujú mestské časti Prievidza V. Štvrte (Hradec, Veľká Lehôtka a Malá Lehôtka), južným smerom nasledujú obce Sebedražie, Cígel', Lehota pod Vtáčnikom, Podhradie a na južnom okraji Kamenec pod Vtáčnikom. Všetky obslužné komunikácie, vedúce do týchto sídiel, sa napájajú na západne prechádzajúcu cestu I/64, smerujúcu Ponitím z Partizánskeho do Prievidze (https://sk.wikipedia.org/wiki/Ciglianske_predhorie, 15.9.2020).

Geologické pomery

Vtáčnik predstavuje typické vulkanické pohorie tvorené andezitom. Andezity sú výlevnými ekvivalentmi dioritu. Hlavnými minerálnymi zložkami sú plagioklasy, konkrétne andezín a farebné minerály (biotit, amfibol, pyroxény), ktoré tvoria základnú hmotu i výrastlice. Kremeň a draselné živce sa vyskytujú len ako akcesórie, alebo chýbajú. Vývoj v pohorí Vtáčnik je úzko spätý s vývojom v Kremnických vrchoch. Vulkanická aktivita na strednom Slovensku trvala od spodného badenu po panón (16,5 – 8,5 miliónov rokov). Kremnické vrchy a Vtáčnik majú komplikovanú stavbu zloženú z viacerých štruktúrnych jednotiek. Dominantnou štruktúrou v západnej časti Vtáčnika je kremnický graben sformovaný vo

vrchnom badene. Pre oblasť mimo grabenu je charakteristická stratovulkanická stavba s prevahou epiklastických brekcií nad lávovými prúdmi. Spodnú štruktúrnú etáž v Kremnických vrchoch predstavujú relikt badenského stratovulkánu (pyroxenický, amfibolicko-pyroxenický andezit a príslušné vulkanoklastiká), v spodnom a strednom badene táto oblasť zasahovala do oblasti Vtáčnika a Hornonitrianskej kotliny. Do tohto priestoru zasahoval aj okraj distálnej vulkanickej zóny štiavnického stratovulkánu. V riečnom prostredí sa uložili vrstvy polymiktných zlepcov s pieskovicami a pokračujúca subsidencia umožnila vznik jazerno-močiarného prostredia. Tu došlo k vzniku uhoľných slojov ako sú Handlová a Nováky, ktoré sú badenského veku.

Stredná štruktúrna etáž vo vrchnom badene je vlastne výplň kremnického grabenu. Na začiatku vývoja sa v oblasti Vtáčnika aktivoval explozívno-extrúzný vulkanizmus hyperstenicko-amfibolických andezitov, došlo k výstupu extrúzných dómov v okrajových zlomoch grabenu na západnej strane. Spodná časť grabenu je tvorená lávovými prúdmi bazaltických, pyroxenických a leukokrátnych andezitov, autochtónnych a redeponovaných pyroklastík ako aj epiklastík (ich hrúbka sa pohybuje od 350 do 500 m). Vyššia časť výplne je tvorená 500 metrov hrubým komplexom lávových prúdov amfibolicko-pyroxenických a biotiticko-amfibolicko-pyroxenických andezitov. Najmladšie výplne sú roztrúsené extrúzie biotiticko-amfibolických andezitov. Vrchná štruktúrna etáž prekrýva okrajové zlomy. Je zložená z niekoľkých menších stratovulkánov pyroxenických andezitov. Stratovulkány pri západnom a severozápadnom okraji grabenu (aj vtáčnický stratovulkán) budujú od stredu k okrajom uložené lávové prúdy, pyroklastické brekcie a aglomeráty v oblasti centrálnej a blízkej vulkanickej zóny ([https://sk.wikipedia.org/wiki/Vt%C3%A1%C4%8Dnik_\(pohorie\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Vt%C3%A1%C4%8Dnik_(pohorie)), 19.9.2020).

Pôdne pomery

Najviac zastúpenými pôdami v obci Sebedražie sú kambizeme a čiernice. Nasledujúca mapa prezentuje pôdnu charakteristiku katastrálneho územia obce Sebedražie.

Zdroj: <http://www.podnemapy.sk/>, 20.9.2020

Zastúpenie pôdných druhov

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska - Trenčiansky kraj a okres Prievidza je nasledovné:

Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
pôdy stredne ťažké	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	17,1
pôdy ťažké	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy veľmi ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	3,3
	- ílovité (60 - 75%)	
	- íly (> 75%)	

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	stredne ťažké hlinité	ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Trenčiansky kraj	2,28	71,30	7,75	18,14	0,53
Prievidza	5,00	63,24	16,19	15,52	0,05

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pt.aspx, 15.9.2020

Zastúpenie pôdných typov

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx, 15.9.2020).

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ
Prievidza	12,77	0,15	-	0,14	-	0,64	43,36	-
Okres	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrázy
Prievidza	22,98	14,17	-	-	0,04	0,67	-	5,08

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx, 15.9.2020

FM - fluvizem, ČA - čiernica, RM - regozem, LM - livizem, KM - kambizem, PG - pseudoglej, RA - rendzina, LI - litozem, GL - glej

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Sebedražie od roku 2009.

Výmera územia v ha.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Celk. výmera úz. obce	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9	843,9
Pol'nohosp. pôda - spolu	503,6	484,1	484,0	476,5	476,5	476,5	476,4	454,6	454,6	454,6	454,3
- orná pôda	329,3	332,4	332,4	332,4	332,4	332,4	332,4	317,8	317,7	317,7	317,7
- záhrada	19,6	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,7	19,7	19,7
- ovocný sad	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
- trvalý trávny porast	153,8	131,3	131,3	123,7	123,7	123,7	123,7	116,3	116,3	116,3	116,0
Nepol'noh. pôda - spolu	340,4	359,9	359,9	367,5	367,5	367,5	367,5	389,4	389,4	389,4	389,6
- lesný pozemok	191,5	191,5	191,5	191,5	191,5	191,5	191,5	211,3	211,3	211,3	211,0
- vodná plocha	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	12,4	12,4	12,4	12,4
- zast. plocha a nádv.	64,0	84,1	84,1	84,2	84,2	84,3	84,3	86,8	86,9	86,9	87,1
- ostatná plocha	76,0	75,5	75,5	83,0	83,0	82,9	82,9	78,9	78,9	78,9	79,1

Zdroj: 20.10.2020, ŠÚ SR, DataCubes,

Z celkového hľadiska dochádza k redukcii poľnohospodárskej pôdy. K miernym negatívnym zmenám došlo v sledovanom období v prípade ornej pôdy, ktorej výmera klesla do roku 2019 na 317,7 ha. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy stúpila na 389,6 ha. Zastavané plochy a nádvoria stúpili na 87,1 ha. Zmeny v štruktúre boli významné.

Hydrologické pomery

K. ú. Sebedražia patrí do povodia Váhu a v rámci neho do čiastkového povodia Nitry (v rámci neho do čiastkového povodia Hornej Nitry). Z hľadiska typu režimu odtoku patrí územie obce do oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku s maximálnymi prietokmi na jar v mesiacoch marec a apríl, minimálne prietoky sú charakteristické pre mesiac september. Najväčším vodným tokom v katastri obce Sebedražie je potok Cigľanka, do ktorého sa vlieva Sebedražský potok. Tieto sú v časti prechodu cez zastavané územie prekryté a po prechode obcou je tok Cigľanky regulovaný. Vodné plochy – umelé rybníky sa nachádzajú cca 250 m od zastavaného územia, a sú využívané najmä na športový

rybolov a relaxáciu, sú v užívaní podnikateľa a v súkromnom vlastníctve (PHSR 2015 - 2020, 2015, s. 11).

Hydrologické pomery záujmového územia

V širšie posudzovanom záujmovom území boli vymedzené viaceré hydrogeologické regióny: hydrogeologický región MG 06 - mezozoikum a paleozoikum v severovýchodnej časti Tríbeča, M 064 - mezozoikum severnej časti pohoria Žiar a Handlovskej kotliny, M 032 - mezozoikum južnej časti Lúčanskej Malej Fatry a QN 067 - neogén a kvartér Hornonitrianskej kotliny. Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný riekou Nitra, s ktorou sú podzemné vody v hydraulikej spojitosti. Kolísanie hladiny podzemnej vody ovplyvňujú klimatické pomery a hydrologické stavy rieky. Širšia lokalita je tiež známa výskytom minerálnych a termálnych vôd. Chemizmus vôd je podmienený geologickým podloží triasových vápencov a dolomitov, konkrétne vody zo zdroja najbližšie vzdialeného k lokalite v Chalmovej pochádzajú z triasových karbonátov krížňanského príkrovu (Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008, s.1).

Podzemné vody

Významnejšie zásoby podzemných vôd sa nachádzajú len v hydrogeologických regiónoch MG 06 - mezozoikum a paleozoikum SV časti Tríbeča, M 064 - mezozoikum severnej časti pohoria Žiar a Handlovskej kotliny, M 032 - mezozoikum južnej časti Lúčanskej Malej Fatry a QN 067 - neogén a kvartér Hornonitrianskej kotliny. V hydrogeologickom rajóne MG 06 - mezozoikum a paleozoikum SV časti Tríbeča bolo overených v JZ časti rajónu 138 l.s-1 využiteľných zásob podzemných vôd. Vody väčšinou vyhovujú pre pitné účely bez úpravy. Významné zdroje podzemných vôd boli overené tiež v údolnej nive Nitry a Nitrice, kde jednotlivé studne dosahujú najčastejšiu výdatnosť medzi 1 - 8 l.s-1. Významnejšie, hydrogeologicky podrobnejšie nepreskúmané zásoby podzemných vôd sú viazané na karbonátové komplexy severnej časti hydrogeologického rajónu M 064 - Mezozoikum severnej časti pohoria Žiar a Handlovskej kotliny. Toto územie odvodňované významnými prameňmi pri Vyšehradnom a na severovýchod od Kláčna, kde vyvierajú pramene o výdatnosti 20 - 30 l.s-1. V hydrogeologickom rajóne M 032 - Mezozoikum južnej časti Lúčanskej Fatry najväčší význam majú karbonátové komplexy s krasovými vodami severne od Kláčna odvodňované prameňmi v oblasti Kamennej a Drevenej doliny. V hydrogeologickom rajóne QN 067 - Neogén a kvartér Hornonitrianskej kotliny sú významnejšie zásoby podzemných vôd viazané na úrodné náplavy Nitry. Väčšie výdatnosti vrtov do 10 l.s-1 (boli dosiahnuté v južnej časti okresu). Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný riekou Nitra, s ktorou sú podzemné vody v hydraulikej spojitosti. Kolísanie hladiny podzemnej vody ovplyvňujú klimatické pomery a hydrologické stavy rieky (Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008, s.8.).

Klimatické pomery

Klimatické pomery záujmovej oblasti sú relatívne homogénne - celé územie patrí do strednej až podhorskej klimatickej oblasti. Teplá klimatická oblasť má počet letných dní v roku (s max. teplotou vzduchu 25° C a vyššou) nad 50, ročný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 530 - 650 mm. Oblasť spadá prevažne do teplého, suchého okrsku s miernou zimou a s dlhším slnečným svitom - vo vegetačnom období nad 1 500 hod. Severozápadná okrajová časť územia je o niečo vlhšia a patrí v rámci teplej klimatickej oblasti do teplého, mierne suchého okrsku s miernou zimou. priemerná teplota v januári je -2,5 °C, v júli 20,5 °C. Bezmrázové obdobie trvá 180 až 200 dní. V území je 60 až 70 letných dní za rok. Oblasť je výrazne vlhovo deficitná. Podľa novších údajov spracovaných na SHMÚ (1990) za rok spadne od 485 mm do 525 mm zrážok, za teplý polrok 285 - 305 mm a za chladný polrok 200 - 225 mm. Hlavný vlhový deficit je vo vegetačnom období. Vlhový deficit je zhoršovaný silnými a častými vetrami. priemerná rýchlosť vetra v roku je 3,8 m.s-1, 16% v období cez rok vanú vetry rýchlejšie ako 6 m.s-1 (ÚPN, 2009, s.54).

Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú v predmetnej oblasti do 700 mm. Najvyššie priemerné mesačné úhrny zrážok sa vyskytujú v júni a v júli, čo svedčí o vysokom výpare v najteplejších letných mesiacoch.

Priemerné, maximálne a minimálne mesačné a ročné úhrny zrážok v stanici Nováky v mm/rok

Nováky	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	rok
priemer	38	35	32	40	56	74	77	67	45	42	49	52	607
max	127	95	105	92	135	123	248	193	135	178	95	117	829

min 4 1 1 9 7 17 18 19 2 2 2 7 381
 Zdroj: Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008, s.5

Obec a jej okolie sa nachádzajú v strednej časti Hornonitrianskej kotliny, ktorá patrí do suchej oblasti. Smerom k okrajom kotliny ročné úhrny zrážok vzrastajú. Snehová pokrývka sa v hodnotenom území na zemskom povrchu udržiava v priemere od konca novembra a trvá v priemere do konca februára, resp. do začiatku marca. Trvanie snehovej pokrývky je často prerušované a tak k jej trvalému výskytu dochádza v priemere v 50 dňoch. Počas tuhých zím snehová pokrývka trvá až 80 - 90 dní a počas suchých a teplých zím len 15 - 20 dní. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrcholení zimy dosahujú od južných k severným oblastiam 15 - 20 cm a maximálne výšky snehovej pokrývky od 50 až do 60 cm.

Teploty

Z klimatického hľadiska patrí posudzovaná časť Hornonitrianskej kotliny do teplej klimatickej oblasti, mierne vlhkého až suchého okrsku s miernou zimou. Klimatické pomery majú zásadný vplyv na rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší a na spád emisií. Oblasť patrí do teplej a suchej klimatickej oblasti. Najteplejším mesiacom v roku je júl a najchladnejším je január. Priemerné ročné teploty vzduchu dosahujú 8 až 9 °C, v teplých rokoch vystupujú až na 10,3 °C (1994) a v chladných rokoch klesajú až na 6,1 °C.

Priemerné mesačné (ročné) teploty vzduchu v °C v Novákoch													
Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Prievidza	-1,6	0,1	4,4	9,3	14,7	17,4	19,2	18,7	14,2	9,3	3,9	-0,3	9,1
Zdroj: SHMÚ													

Za posledné obdobie 15 rokov bol v Novákoch najchladnejším mesiacom január 2006 s priemernou teplotou -5,8 °C a najteplejším mesiacom júl 2006 s priemernou mesačnou teplotou 22,6 °C. Hornonitrianska kotlina nepatrí k oblastiam s početným výskytom hmľ. Hmly sa v danej oblasti vytvárajú predovšetkým v jesennom a zimnom období. Hmly sa v zimnom polroku vytvárajú v priemere v 3 - 7 dňoch, v jarných mesiacoch sa takmer nevyskytujú. K tvorbe hmľ dochádza najčastejšie v priebehu noci a k ich rozrušovaniu zväčša v skorých dopoludňajších hodinách. Tvorba hmľ je významne závislá od geografickej polohy územia, preto trend znižovania počtu dní s hmlou pri otepľujúcom trende atmosféry sa výraznejšie neprejavuje. V priebehu jesene a zimy dochádza k výskytu častých inverzií teploty vzduchu. V Hornonitrianskej kotline sa vychladený vzduch podmieňujúci tvorbu inverzií rozteká do širšieho otvoreného priestranstva, a preto inverzie tu majú nižší výskyt, slabšiu intenzitu i kratšie trvanie ako v uzavretých kotlinách.

Veternosť

Z hľadiska možnej prašnosti a rozptylových podmienok je dôležitým prvkom smer a rýchlosť vetra. Hornonitrianska kotlina patrí k málo veterným oblastiam. Prúdenie vzduchu je modifikované reliéfom kotliny, v dôsledku čoho prevláda prúdenie zo severovýchodného a z juhozápadného smeru pozdĺž údolia rieky Nitry.

Priemerná častosť smerov vetra v %									
Stanica	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
Prievidza	14,4	26,2	2,8	4,0	8,3	15,6	5,3	6,2	17,2
Zdroj: SHMÚ,	2008								

Bezvetrie až veľmi slabá veternosť s priemernými rýchlosťami do 0,5 m/s sa vyskytuje v priemere v 17 % početnosti, slabý vietor s priemernými rýchlosťami 0,6-2,5 m/s v priemere v 31 % početnosti. Silný vietor s priemernými rýchlosťami 7,6 m/s a viac je ojedinelý s 3 % početnosťou.

Priemerná rýchlosť vetra v m/s													
Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Prievidza	2,2	2,4	2,7	2,9	2,6	2,4	2,2	2,0	2,2	2,3	2,3	2,1	2,4
Zdroj: SHMÚ, 2008													

Celkove prevláda slabá veternosť s priemernou ročnou rýchlosťou 2,4 m/s. Kotlina je charakterizovaná ako mierne ventilovaná oblasť (Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Záujmová oblasť patrí do zoogeografického regiónu Stredné Karpaty. U vyšších druhov živočíchov, predovšetkým stavovcov, možno charakterizovať niektoré skupiny. Tak podľa doterajších batrachologických výskumov možno konštatovať, že u zistených druhov obojživelníkov prevládajú druhy so západopalearktickou provenienciou, menej prvky kozmopolitné a holarktické. Vtáky vzhľadom na veľkú pohyblivosť sa v priebehu vývoja rozšírili zo svojich pôvodných oblastí aj do iných regiónov. Vzhľadom na zmenu klimatických pomerov sa aj v súčasnosti pozoruje rozširovanie areálu niektorých druhov do nepôvodných území. Niektoré druhy sa dostávajú na územia ojedinele aj pri rôznych výnimočných poveternostných situáciách, napr. tajfúny, silné búrky a pod. Z tohto dôvodu sa na území Slovenska a teda aj na záujmovom území vyskytujú vtáky rôznych zoogeografických skupín. Doteraz boli v rámci okresu zistené druhy 18 zoogeografických skupín. Najviac zistených druhov patrí do palearktckej (57 druhov) a európskej (49) zoogeografickej skupiny. Menej druhov má pôvod holarktický (25) a arktický (26). Ostatné druhy patria do nasledovných skupín: sibírskej (19), čínskej (1), mediteránnej (6), turkeštanskej (2) a indickej (2). Viacero druhov vtákov patrí do zmiešaných skupín a to do skupiny európsko-turkeštanskej (2), mediterráno-etíopskej (1), mediteránno-mongolskej (6), mediteránno-tropickej (9), mediteránno-turkeštanskej (7), mongolsko-tibetskej (1), palearktcko-etíopskej (1), palearktckotropickej (7). Deväť druhov vtákov je kozmopolitných. Z obojživelníkov a plazov: skokan štíhly (*Rana dalmatina*), kunka obyčajná (*Bombina bombina*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), rosníčka zelená (*Hyla arborea*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka fľakaná (*Natrix tessellata*) (ÚPN, 2009, s.55).

Živočíšstvo

Pri brehoch horských potokov môžeme vidieť aj vydru riečnu. Každý informačný materiál o Vtáčniku uvádza, že v pohorí sa vyskytuje okrem bežných zvieracích obyvateľov – srny hôrnej, muflóna, divjej svine aj medveď hnedý, mačka divá a favorit medzi všetkými šelmami našich zemepisných šírok, rys ostrovid. Okrem toho to sú imačucha cesnačkovitá, kamzičník rakúsky, chľapaňa lesná, iskerník platanolistý, prilbica moldavská a pozoruhodný výskyt má škarda sibírska. Zo zástupcov fauny Chránenej krajiny oblasti Ponitrie si pozornosť zaslúži výskyt rysa a mačky divjej ako pôvodných šeliem. Ďalej sa v nej vyskytuje jelenia, v nižších polohách srnčia a diviacia zver. Veľmi dobre sa v Tribeči darí danielej a muflónovej zveri, ktorá bola na Slovensku introdukovaná v roku 1867. Zo vzácných dravcov sa v oblasti vyskytuje orol kriľavý, orol kráľovský, hadiar krátkoprstý a včelár obyčajný. Treba spomenúť aj veľmi vzácného jariabka hôrneho, ktorého stavy vo Vtáčniku sú už pomerne nízke. Územie je bohaté aj na mnohé vzácné a chránené bezstavovce ako sú napríklad už niektoré spomenuté: fúzač obrovský, nosorožtek obyčajný, cikáda viničová, sága stepná. Z motýľov jeto napr. jasoň chochlačkový, vidlochvost ovocný a feniklový, z pavúkov stepník červený.

V ÚEV Vtáčnik sa vyskytuje 9 typov európsky významných biotopov. Rastie tu rastlinný druh európskeho významu dvojhrôť zelený (*Dicranum viride*). a vyskytuje sa 11 živočíšnych druhov európskeho významu: v rozsiahlych a hlbokých bučinách fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), v dubinách na bázach svahov s roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) a fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*) a vyskytuje sa tu aj plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*). Z obojživelníkov tu žije kunka žltobruchá (*Bombina variegata*). Na skalách, v jaskyniach a v skalných puklinách majú svoje úkryty netopiere – netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier pobrežný (*Myotis dasycneme*) a netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*). V hlbokých horách žijú aj veľké šelmy patriace do zoznamu európskych významných druhov cicavcov - rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*). Pri brehoch horských potokov môžeme vidieť aj vydru riečnu (*Lutra lutra*) (http://www.sopsr.sk/natura/doc/inf_brozury/Vtacnik.pdf, 15.9.2020)

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV na cca. 80 % území. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste (hlavne pozdĺž hlavnej cesty). Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné: T - mobile 80 %, Orange 90 %, 4ka cca. 70 % a O2 cca. 70 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov cez 3G/4G.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Sebedražie má vybudovaný verejný vodovod pitnej vody, ktorý zásobuje takmer celú obec (celkom 1260 obyvateľov). Vodovod bol rekonštruovaný v celej obci, vrátane prívodu z vodojemu, v roku 2006 a je vo veľmi dobrom technickom stave. Prevádzku vodovodu zabezpečuje StVPS, a.s. Banská Bystrica, závod 03 Prievidza. Rodinné domy a objekty, ktoré nie sú doposiaľ napojené na verejný rozvod pitnej vody (SV) bude potrebné riešiť v zmysle jednotnej vodovodnej sústavy obce Sebedražie, v zmysle návrhu ÚPD. Všetky nové investičné aktivity v oblasti vodného hospodárstva na území obce realizovať výlučne v zmysle platnej legislatívy (zákon NR SR č.364/2004 Z.z. o vodách a novelizovaného zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení

neskorších novelizácii - Vodný zákon). Špecifikom obce Sebedražie je napojenie bytových domov vo východnej časti obce na vodovod z areálu HBP a.s., (Baňa Cigel'), pričom systémy verejného vodovodu a vodovodu HBP a.s. nie sú vzájomne prepojené (rozdielne tlakové pomery). Prívod vody do obce Sebedražie je zabezpečený z verejných vodných zdrojov, z vodovodu mesta Prievidza, výtlakom z ČS Vlčie Kúty a gravitačne z vodojemu „Baňa 500 m³“ cez vodojem „Sebedražie 250 m³“. Rozvodné potrubie v obci je napojené z vodojemu Sebedražie gravitačným odberným potrubím DN 160, HDPE. Jestvujúca sieť uličných rádov pozostáva z vodovodných potrubí profilu DN 110mm. Rozvodná sieť verejného vodovodu v obci je vyhotovená z materiálu (HDPE). Na rozvodnej vodovodnej sieti sú osadené podzemné protipožiarne hydranty DN 80. Potrubná sieť bola v minulosti poruchová (bola z materiálu OC), preto sa uskutočnila v roku 2006 jej obnova. Rozvodná sieť je DN 110 mm, z materiálu HDPE. Týmto rozvodmi je obec zabezpečená aj z hľadiska potreby požiarnej vody. Uličný rozvod tvoria potrubia DN 160, 110 mm. Prívodné vodovodné potrubia sú umiestnené pod povrchom zeme. (novšie potrubia z materiálu: HDPE DN 110). Vodovod je čiastočne zokruhovovaný, niektoré vetvy sú riešené ako koncové. (ÚPN, 2019, s.40).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 32 bytov v roku 2011 bolo napojených na vlastný zdroj pitnej vody. Bez pitnej vody bolo 5 domácností. Na spoločný vodovod bolo napojených 330 domácností v RD a 156 v BD.

Byty podľa zásobovania vodou RD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
330	32	1		5
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011				
Byty podľa zásobovania vodou BD				
v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu	
156	0	1		0
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011				

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Riešené územie obce Sebedražie má časť obce odkanalizovanú jednotnou kanalizáciou do lokálnej čistiarnie odpadových vôd (HBP, a.s.). Tento stav možno akceptovať len dočasne, z hľadiska koncepčného riešenia odkanalizovania obce prostredníctvom jednotnej verejnej kanalizačnej siete bude perspektívne vhodné uvažovať aj o odkanalizovaní tejto lokality do obecnej kanalizačnej sústavy, ktorej realizácia sa projektovo a investične v súčasnosti realizuje v rámci projektu: „Sústava na odkanalizovanie odpadových vôd v okrese Prievidza“ (ÚPD-VÚC). Stavba je pred dokončením, po jej dokončení bude potrebné urýchlené napájanie producentov na verejnú kanalizáciu. V ostatných častiach obce sú splaškové vody zachytávané lokálne v žumpách a likvidované odvozom fekálnymi vozidlami na najbližšiu ČOV. Dažďové povrchové vody sú odvádzané existujúcimi prícestnými odvodňovacími rigolmi do terénu, resp. do potokov Ciglianka a Sebedražský.

Základné údaje

Pôvodná koncepcia odkanalizovania a čistenia komunálnych odpadových vôd v okrese Prievidza bola prezentovaná projektom „Sústava na odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v okrese Prievidza“. Po odstúpení StVS, a.s. od zámeru realizovať veľký projekt, bol prijatý postup realizácie environmentálnych projektov formou aglomerácií. Obec Sebedražie je riešená projektom „Aglomerácia Sebedražie kanalizácia“. Účelom stavby je vybudovanie delenej kanalizačnej siete slúžiacej na odvádzanie splaškových vôd z obce Sebedražie do kanalizačného systému mesta Prievidza s čistením odpadových vôd na ČOV Prievidza. Odvádzanie dažďových vôd projekt nerieši. Celková dĺžka gravitačnej kanalizácie je 8 440,00 m, (z plnostenných PVC rúr, DN 300). Dĺžka tlakovej kanalizácie bude 887,30 m, HDPE. D 90x5,4 mm, PE 100 SDR 17, použité budú kruhové revízne šachty DN 1000, počet 271 ks, kanalizačné odbočky DN 150, počet 429 ks a DN 200, 11 ks. Na kanalizácii budú 4 ks čerpacích staníc. Stoková sieť je gravitačná rúrová na odvádzanie splaškových vôd od producentov do čistiarnie odpadových vôd ČOV. (kanalizačné potrubia sú z PVC rúr hladkých). Čistiareň odpadových vôd - odkanalizovanie celého územia obce je riešené v rámci komplexného projektu odkanalizovania okolitých obcí, ktorý je v štádiu realizácie pred dokončením. Odpadové vody budú odvádzané na jestvujúcu ČOV Prievidza (ÚPN, 2019, s.60).

Slovenská republika po vstupe do EÚ sa zaviazala plniť smernice a ďalšie dokumenty EÚ. V oblasti odvádzania odpadových vôd na území Slovenska bol spracovaný Národný program SR, v rámci ktorého boli jednotlivé časti začlenené do aglomerácií, aby sa splnili dohodnuté záväzky a mohli čerpať zdroje z operačných programov EÚ. V okrese Prievidza bolo vytvorených 6 aglomerácií, pričom naša obec bola začlenená do Aglomerácie Sebedražie, ktorá zahŕňa obce Cigel', Sebedražie, Koš – kanalizácia a ČOV. Kanalizáciu vybuduje Stredoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., Banská Bystrica (SVS) z dotácií EÚ a z vlastných zdrojov. Odpadové vody zo všetkých obcí budú odvedené do čistiare odpadových vôd (ČOV) v Prievidzi. Predpokladaný začiatok realizácie výstavby kanalizácie bol september 2016. Do termínu predloženia žiadosti o dotáciu potrebovalo SVS doložiť zmluvy o budúcej zmluve o napojení sa na kanalizáciu uzatvorenú medzi budúcim producentom odpadových vôd (občanom) a SVS. Na realizáciu diela bolo potrebné, aby sa na kanalizáciu napojilo minimálne 85% domácností. Bez preukázania záujmu o napojenie sa na kanalizáciu nebolo možné začať výstavbu diela (<https://www.sebedrazie.sk/spravodajstvo/4/Vystavba-kanalizacie-odpadovych-vod>, 10.9.2020). Samotná výstavba sa realizovala až v roku 2019 podľa schváleného harmonogramu. Od februára do júna bolo realizovaných 1129 m kanalizácie a 46 domových prípojk.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec Sebedražie je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom existujúcich 22 kV vzdušných vedení. Vedenia prechádzajú okolo zastavaného územia obce a ďalej smerujú do katastrov okolitých obcí. Cez kataster obce prechádza 110 kV vedenie v smere Nováky a Prievidza. Ďalej sú napájané 110 kV vedením elektrickej energie Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., závod Nováky, pracovisko Sebedražie. Z rozvodne v HBP, a.s., sú napájané odchádzajúce vedenia elektrickej energie 22 kV v smere Prievidza. Existujúca napájajúca 22 kV sieť v riešenom území je tvorená jednoduchými vzdušnými vedeniami na podperných betónových stĺpoch a kovových stožiaroch. Z kmeňových vedení sú krátkymi 22 kV vzdušnými, prípadne kábelovými prípojkami napájané jednotlivé existujúce trafostanice v obci. Existujúce 22 kV vzdušné vedenia v súčasnosti disponujú rezervami vo svojej prenosovej schopnosti. Obec Sebedražie je napájaná prostredníctvom TS 5001, 5002, 5003, 5004 a 50799 - existujúcich prevádzkovaných trafostaníc 22 kV/0,4 kV. Poľnohospodárske družstvo má 1 samostatnú trafostanicu - TS 5006. Areál ACHP (agrochemický podnik v likvidácii) má 1 samostatnú trafostanicu - TS 5005. Existujúce trafostanice sú rôzneho typu. Vek a technický stav jednotlivých trafostaníc je rôzny, trafostanice sú vyhovujúce. Zaťažované sú v závislosti od miesta osadenia a veľkosti časti územia ktoré napájajú. Všetky trafostanice sú distribučné. Existujúce trafostanice v obci v súčasnosti neposkytujú žiadnu väčšiu rezervu pre rozvoj nových urbanizačných aktivít obce. Vzhľadom k tomu, že 22 kV distribučný rozvod prechádza v blízkom okolí zastavaného územia obce, nie je dispozičný problém s doplnením ďalšej trafostanice na ľubovoľnom mieste obce. Nové prípojné miesta by sa mali v zastavanom území budovať kábelovými vedeniami zavesenými na podperných bodoch alebo v zemi v ryhe. Kábelové vedenia majú menšie ochranné pásma a menej zaťažujú riešené územia (ÚPN, 2019, s.44).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené kábelové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoducho izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústav

- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

Zemný plyn je dôležitou časťou palivovej a energetickej základne obce. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Obec Sebedražie je plne plynifikovaná. Dodávka zemného plynu pre odberateľov spádového územia okresného mesta prievidza je realizovaná z VTL plynovodu Nitra-Partizánske-Nováky-Prievidza-Martin DN 300, PN 2,5 MPa, VTL prípojkou DN 100, PN 2,5 MP pre - RS 3000 Sebedražie. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je RS 3000 Sebedražie v k. ú. Sebedražie, ktorá bola vybudovaná pre zásobovanie aj obce Čígel' a Koš. Z regulačnej stanice je vedená STL distribučná sieť, ktorá sa zokruhovala s STL sieťou v meste Prievidza. Tým sa dosiahlo zokruhovanie mesta a obcí Sebedražie, Čígel', Koš, Opatovce nad Nitrou, Kocurany, Bojnice, Kaniaňka, Poruba, Lazany, Nedožery-Brezany. Zásobovanie je zabezpečené zokruhovaním 10 (desiatich) regulačných staníc. V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D: VTL prípojka pre RS 3000 Sebedražie: DN 100 PN 2,5 MPa a STL plynovody z materiálu PE s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa (ÚPN, 2019, s.46-47).

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú zemný plyn a lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Ďalšie najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulčné). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere slnečné kolektory (najmä podpora prípravy TÚV), propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na plyn / drevo / elektrické vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TÚV.

Príprava a zásobovanie teplom v podmienkach obce Sebedražie sa uskutočňuje v prevažnej miere ako lokálna príprava tepla v rodinných domoch, resp. v základnej občianskej vybavenosti, ale aj pre areál výroby ACHP (podnik v likvidácii) a poľnohospodárskeho areálu Poľno Vtáčnik. Centrálna príprava a distribúcia tepla je riešená v prípade zásobovania panelových bytových domov v hornej časti zastavaného územia obce, a to dodávkami tepla z areálu HBP, a.s. Prievidza, baňa Nováky, časť Čígel', pracovisko Sebedražie. Perspektívne je možné uvažovať o rozšírení v zásobovaní teplom z tohoto zdroja aj pre dva rpozostavané bytové objekty a plánovanú výstavbu v rámci navrhovaného regulačného bloku E-1. Katastrom obce, pozdĺž cesty I.triedy I/50, je trasovaný aj

teplovod vyššieho rádu, ktorým je čiastočne zásobované okresné mesto Prievidza z tepelného zdroja teplární Nováky. Lokálna príprava tepla pre TÚV a ÚVK je na báze zemného plynu, pričom plynofikácia obce je zrealizovaná na 95%. Pre novonavrhované lokality (obytné a výrobné zóny) ÚPD navrhuje 100% plynofikáciu, s možnosťou prípravy tepla aj na báze alternatívnych a obnoviteľných energií (solárna energia, tepelné čerpadlá, prípadne iné moderné technológie) (ÚPN, 2009, s.85).

Najviac bytov v obci Sebedražie je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovania využíva cca. 112 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
125	281	112	2		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom - 319, pevným palivom - 143 bytov a elektrikou - 47 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
319	47	2	143	15	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Obecný rozhlas je káblový. Na kovových stĺpoch sú upevnené reproduktory. Pokrytie územia je dostatočné.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni. Kvalitný príjem signálu je možný zariadením káblovej televízie s prijímacím zariadením, ktorú nemá obec vybudovanú.

Telekomunikácie

Prívod telefónnych liniek je optickým káblom popri ceste z TU v Prievidza. Digitálna TÚ obce je v budove obecného úradu. Miestne rozvody sú prevedené metalickými káblami na stožiaroch vedených vedľa miestnych komunikácií. Aj okrajové časti sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami. Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-Mobile, Orange, O2 Telefonica Slovensko, 4ka má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie tretej a štvrtej generácie (3G/4G).

Príjem rozhlasového signálu v obciach je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén. V niektorých obciach sú vybudované rozvody káblovej televízie. Príjem rozhlasového signálu v obciach je dobrý a plne postačuje. Príjem televízneho signálu v obci je zabezpečený individuálne prostredníctvom antén vo vyhovujúcej kvalite. V obci je príjem signálu STV 1 a 2, JOJ, JOJ Plus, Waw, atď..

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN (centrálna časť). Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových

staniciach. Pre ďalšiu výstavbu je potrebné budovať verejné osvetlenie LED technológiou, resp. inou energeticky efektívnou technológiou, ktoré budú upevnené na bezpäticových osvetľovacích stožiaroch. Rozvod medzi svietidlami bude káblom CYKY 4B x 10 mm², uloženým v zemi. Ovládanie navrhovaného osvetlenia napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Obec má vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd prevažne vedia hlavných komunikácií v obci. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, kde sú zachytávané systémom jest odvodňovacích priekop a týmito sú odvádzané do miestnych tokov. Týmito technickými zariadeniami je prevažná časť povrchových dažďových vôd likvidovaná z územia obce. Zbytok vôd je odvádzaný k jseverozápadnému okraju obce, kde voľne odteká do nižšie položených terénov. Súčasná likvidácia dažďových vôd úplne nezabezpečuje potreby bezproblémového odvádzania dažďových vôd z územia obce čo súvisí s tým, že odvodňovacie priekopy nie sú dostatočne udržiavané a tým nemajú potrebnú kapacitu na ich plné zneškodňovanie.

Na toku Ciglianka v rámci k. ú. Sebedražie nie sú vybudované ochranné hrádze ale len pôvodné nedostatočné protipovodňové opatrenia. V intraviláne obce Sebedražie je pre navrhované zámery, potrebné hľadať riešenia na ochranu územia pred veľkými vodami z okolitej poľnohospodárskej pôdy a vyššie položených častí pohoria Vtáčnik.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarováť. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

Obec má hasičskú zbrojnicu, ktorá plní úlohy súvisiace so zdolávaním požiarov a vykonávaním záchranných prác pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach. V prípade požiaru slúži aj zásahová jednotka z Prievidze. Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území mesta umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom. Zásobovanie požiarou vodou v nových lokalitách bude riešené z verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov.

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba. Cestný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Rozvoj dopravnej a telekomunikačnej infraštruktúry je jedným zo základných predpokladov rozvoja každého regiónu a výrazne ovplyvňuje hospodársky potenciál, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva. Cestná sieť v blízkom okolí je dostatočne rozvinutá. Nachádzajú sa tu hlavne cesty II. a III. triedy. Cesta I. triedy prechádza okresným mestom Prievidza a je prepojením s krajským mestom Trenčín a diaľnicou D1. Cesta prechádza I/9 prechádza severozápadným okrajom katastra obce. Na cestu I/9 je obec napojená obojsmerným privádzacom. Obec je s touto komunikáciou prepojená cestou III triedy č. 1778. S obcou Koš je obec prepojená cestou III/1773.

Je dôležité vytvárať infraštruktúrne prepojenia na budované európske multimodálne koridory. Budovanie tejto nadradenej infraštruktúry je nutné z hľadiska využitia v prospech kraja, aby boli komunikačné prepojenia priamo previazané na nadradené európske a celoštátne systémy. V tejto súvislosti sa odporúča dobudovať prepojenie multimodálnych medzinárodných koridorov na území Slovenska. Rozvoj cestnej siete v okolí obce a sa v súčasnej dobe riadi základnými dokumentmi, ktorými sú „Územný plán veľkého územného celku Trenčiansky kraj“ ako aj Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Skelet dopravného riešenia v katastri obce Sebedražie tvoria: štátna cesta I.triedy I/50 (v budúcnosti pravdepodobne R/2), ktorá je spojnícou okresných miest Prievidza a Topľčany, resp. spojením s krajským mestom Trenčín, cesta III. tr. č.III/050 66, ktorá spája okresné mesto Prievidza (prechádzajúcou obcou Sebedražie), s obcou Cígel' v celkovej dĺžke 6516 km (pôvodne urbanizačné dvojsídlo Sebedražie-Cígel') má pre obec Sebedražie dôležitý význam, s výraznou urbanizačnou funkciou „chrbtovej kosti“ a dopravného skeletu, na ktorý sa napájajú ostatné obecné komunikácie, cesta III. tr. č.III/050 61, vedie z obce Opatovce nad Nitrou do obce Sebedražie v dĺžke 5,718 km a napája sa na cestu III/050 66 v križovatke pri kostole sv. Barbora, v prirodzenom ťažisku obce, účelová železničná vlečka, spájajúca areál HBP, a.s. Prievidza, Baňa Nováky, o.z., časť Baňa Cígel', pracovisko Sebedražie s okresným mestom Prievidza a s mestom Nováky (zásobovanie tepelnej elektrárne hnedým uhlím) (ÚPN, 2009, s.69).

Štátne komunikácie

Dopravne je obec prístupná, v smere severovýchod - juhozápad po štátnej ceste I/9. triedy, ktorá prechádza mestom Prievidza. Uvedená cestná komunikácia tvorí spolu cestou III. triedy v smere na obce Sebedražie hlavné urbanizačné osy. Z hľadiska rozvoja obce je dôležitá hlavne spomínaná cesta I/9 označená ako medzinárodná cestná komunikácia E 572 v smere Prievidza - Handlová - Žiar nad Hronom. Uvedená cestná komunikácia prepája región s hlavným dopravným uzlom regiónu Banská Bystrica - Zvolen a v smere na západ s krajským mestom Trenčín.

Miestne komunikácie

Miestne a účelové komunikácie tvoria doplnujúcu dopravnú sieť v obci. Takmer v celom rozsahu sa pripájajú na hlavnú dopravnú os - cestu III/1778 a svojím charakterom obslužných komunikácií zabezpečujú spolu s upokojenými ulicami prístup takmer ku všetkým jestvujúcim objektom. Celú cestnú sieť v intraviláne i v extraviláne katastrálneho územia dopĺňajú poľné cesty spevnené a nespevnené. Komunikácie v rozvojových lokalitách budú pozostávať z nových účelových a obslužných komunikácií a ostatných miestnych komunikácií upokojených. U jestvujúcich komunikácií obojsmerných je potrebné dodržať minimálnu šírku jazdného pruhu 2,75 m, t.j. celkovú šírku vozovky min. 5,5 m. Novonavrhované miestne obslužné komunikácie budú zrealizované vo funkčnej triede C2, C3 a D1 v kategórii MO a MOU, 6,5/40, MO 4,5/30. U komunikácií, kde priestorové pomery nedovoľujú cestu upraviť na požadovanú šírku pre obojsmerné komunikácie alebo svojím charakterom nevyžadujú rekonštrukciu (ulice na konci zástavby), je nutné preradenie do kategórie upokojených komunikácií funkčnej triedy D1 potrebnej šírky, s patričným dopravným značením s prednosťou chodcov (20 km/hod.) – obytná zóna. V prípade zaslepenia trás je na ich konci nutné dodržať obrátiská v zmysle platných noriem V samotnej obci sú miestne komunikácie šírky od 3,0 m do 6,0 m s asfaltovým krytom v kategórii MO 6,5/30. Sú z väčšej časti opravené. V novonavrhovaných lokalitách sú komunikácie riešené v kategórii MO 6,5/40, alebo MO 6,5/30. Upokojené komunikácie sú riešené v kategórii MOU 4,5/30. Miestne komunikácie si vyžadujú rekonštrukciu.

Súčasné kategórie ciest a MK v obci Sebedražie sú primerané, zodpovedajúce intenzite lokálnej a regionálnej dopravy, nevyhovujú vo všetkých prípadoch z hľadiska bezpečnosti a ťažkých stavebných vozidiel, požiarnej a záchrannej techniky, svojimi parametrami a usporiadaním priečných profilov,

kvalitou povrchov a dopravného priestoru: funkčné využitie profilu je pre dynamickú dopravu, zastavovanie zneužívané na parkovanie, odbočovanie v križovatkách, sťažené sú vo viacerých prípadoch vstupy na pozemky, pripojenie priečných MK na cestu III/050 66 a III/050 61 vytvára vo viacerých bodoch (dopravných uzloch) kolízne situácie. V obci v prevažnej miere nie sú riešené samostatné chodníky pre peších, trasy pre cyklistov aj chodcov bude potrebné dobudovať pri optimálnej forme horizontálnej segregácie. Prvoradá potreba úpravy dopravných zariadení v zastavanom území obce Sebedražie v zmysle STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií a STN 73 6102 Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách (ÚPN, 2009, s.72).

Hromadná doprava

Hromadnú prepravu obyvateľov mikroregiónu zabezpečuje výlučne len autobusová doprava - dopravný závod SAD Prievidza prímestskými linkami.

V rámci obce Sebedražie je v súčasnosti z hľadiska nástupu a výstupu prímestskej hromadnej dopravy jeden ťažiskový bod v centrálnej polohe obce (pri kostole), s ktorým sa počíta aj v budúcnosti, a dva podružné body (zastávka pri vstupe do HBP, a.s. Prievidza, Baňa Nováky, časť Baňa Cígeľ, pracovisko Sebedražie a pri pohostinstve u Ivety, v strednej časti obce). Pri areáli ACHP (podnik v likvidácii) bola zastávka zrušená. Priestorové rozloženie zastávok v území umožňuje pešiu dostupnosť z okrajových polôh zastavaného územia. Izochronická vzdialenosť dostupnosti nepresahuje hodnotu 8-10 min. (do 300 m). Charakter a cieľovosť dopravných vzťahov opodstatňujú aj vo výhlade predpoklad riešenia autobusovej prepravy ako hlavného systému prímestskej hromadnej dopravy. Na zastávkach sa predpokladá vytvoriť samostatné odstavné pruhy, vybudovať resp. skvalitniť prístrešky pre pasažierov na zastávkach. Rekapitulácia nástupných a výstupných bodov hromadnej autobusovej dopravy:

pri kostole (hlavná, funkčná),
pri vstupe do areálu HBP, a.s. (vedľajšia, funkčná),
pri pohostinstve „U Ivety“ (vedľajšia, funkčná),
pri vstupe do areálu ACHP (vedľajšia, nefunkčná).

Priame pripojenie obce Sebedražie na pravidelnú hromadnú osobnú dopravu v SR zabezpečuje sieť liniek SAD, a.s. Prievidza prímestskej autobusovej dopravy. SAD pripája obec Sebedražie výlučne na okresné mesto Prievidza s prepojením na susednú obec Cígeľ. Priame autobusové prepojenie na iné destinácie nie je v súčasnej dobe zabezpečované. Hustota spojov vykryva najmä špičkové ranné a podvečerné obdobia v pracovných dňoch (ÚPN, 2009, s.74).

Pešie komunikácie a priestranstvá

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú v obci zväčša vybudované chodníky. Chodníky pre peších sú vybudované prevažne pozdĺž cesty III triedy č. 1778.

Podiel bicyklovej dopravy z pohľadu celkovej dopravnej práce a z pohľadu nemotorovej dopravy nie je v obciach rozhodujúci a nedosahuje podiel sídiel so zavedeným systémom bicyklovej dopravy, ale aj napriek tomu patrí medzi významné spôsoby dopravnej obsluhy. Konfigurácia terénu, rozmiestnenie urbanistických prvkov (bývanie, vybavenosť) v obci dáva predpoklady k významnejšiemu postaveniu bicyklovej dopravy, ako jedného zo základných vnútrošídlných dopravných systémov. Dopravnourbanistické i technické podmienky v sídle sa dajú hodnotiť priaznivo a dávajú veľké predpoklady na rozvoj tohto ekologicky najefektívnejšieho druhu dopravy. Okrem ciest pre motorovú dopravu obcami prechádzajú aj cykloturistické trasy.

Statická doprava

V súčasnosti sú v obci čiastočne vybudované parkoviská. V budúcnosti je potrebné parkoviská riadne vymedziť a vyznačiť odstavné státi. Statická doprava v sebe zahŕňa nielen umiestnenie vozidla mimo jazdné pruhy komunikácie po dobu návštevy, nákupu (krátkodobé parkovanie, do 2 hod.), či zamestnania (parkovanie dlhodobé, nad 2 hod., v obci zastúpené pomenej vzhľadom na skutočnosť, že hlavný pracovný trh sa nachádza mimo územia obce), ale aj v čase kedy sa vozidlo nepoužíva (odstavenie vozidla). Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, obchodné jednotky). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade

individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivo stojacich, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

Železničná doprava

Keďže intravilánom obce železničná trať neprechádza, obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie v obci Koš. Vlaková stanica je vzdialená od 3,5 km. Územím okresu prechádza jednokolejová železničná trať č. 140 medzi Hornou Nitrou a Stredným Považím. Týmto spojením sa realizuje preprava cestujúcich a doprava tovaru z okolia miest Topoľčany a Prievidza v smere na Trenčín, čím je dosiahnuté aj napojenie na medzinárodnú železničnú magistrálu Bratislava – Púchov - Žilina - Poprad Tatry - Košice.

Cyklistická doprava.

V obci nie sú vybudované samostatné cyklistické ani cykloturistické trasy. Cyklistické trasy je potrebné vybudovať v obci v súbehu s novovybudovanými chodníkmi, pokiaľ to priestorové podmienky umožnia vrátane prepojenia susedných obcí.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti.

Východiskom na riešenie ekostabilizačných opatrení v katastrálnom území obce je súčasná krajinná štruktúra, ktorá odráža využitie zeme a predstavuje ťažiskový krok rôznych analýz potrebných pri tvorbe M - ÚSES. Súčasná krajinná štruktúra (ďalej SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinné štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajinné štruktúry). Na základe zastúpenia a plošinnej rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Lokalita NATURA 2000

Do katastrov obcí nezasahuje lokalita NATURA 2000. V katastrálnom území sa nenachádzajú významné chránené územia. Juhovýchodne od obce Sebedražie sa rozprestiera lokalita Natura 2000 - Vtáčnik.

Južná časť pohoria Vtáčnik bola pre svoje prírodné hodnoty zaradená do Chránenej krajinné oblasti Ponitrie, ktorá bola vyhlásená v roku 1985. Najzachovalejšie časti pohoria boli vyhlásené ako maloplošné chránené územia – národné prírodné rezervácie Vtáčnik a Veľká skala, prírodné rezervácie Buchlov, Makovište, prírodné pamiatky Končítá, Ostrovica a chránený areál Ivanov salaš. Tieto územia tvoria kosť územia európskeho významu. Prírodné hodnoty Vtáčnika s výskytom európsky významných biotopov a druhov umožnili ich zaradenie do Národného zoznamu navrhovaných území európskeho významu. Navrhované územie sa po schválení Národného zoznamu vládou Slovenskej republiky (17.3.2004) považuje za chránené územie. Je to štádium tzv. predbežnej ochrany, ktorej dôvodom je zachovanie súčasného stavu biotopov a početnosti druhov európskeho významu vyskytujúcich sa v území, a to až do schválenia národného zoznamu Európskou komisiou (do 3 rokov) a následným vyhlásením územia (maximálne do ďalších 6 rokov). Predbežná ochrana je realizovaná prostredníctvom stupňov ochrany, ktoré sú pre príslušné územie uvedené podľa katastrálnych území a parciel v národnom zozname; v prípade ÚEV Vtáčnik tieto vychádzajú zo stupňov platných už v súčasnosti. Rozsah obmedzení vyplývajúcich z jednotlivých stupňov ochrany stanovuje zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Neoddeliteľnou súčasťou ochrany realizovanej použitím stupňov ochrany je manažment – starostlivosť o územie, ktorý emie chápeme ako činnosť zameranú na zachovanie predmetu ochrany, prípadne zlepšenie stavu biotopov a druhov. Na splnenie tohto cieľa je teda potrebné využiť aj aktívnu, ale zároveň premyslenú a plánovanú hospodársku činnosť realizovanú prostredníctvom vlastníkov a užívateľov územia. Naším cieľom je uplatňovať diferencovaný spôsob ochrany prírody, pri ktorom sa priaznivý stav územia dosahuje realizáciou hospodárskej činnosti s využitím navrhovaných spôsobov a zásad starostlivosti a v najcennejších častiach územia sa priaznivý stav dosahuje zvýšeným stupňom ochrany s úplným alebo čiastočným obmedzením hospodárskej činnosti (http://www.soprs.sk/natura/doc/inf_brozury/Vtacnik.pdf, 15.9.2020).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné

prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Obec nemá v súčasnosti schválený územný plán.

Ochrana ovzdušia

Región Hornej Nitry je najviac emisne zaťaženou oblasťou Trenčianskeho kraja a bol vyhlásený Vyhláškou č.112/1993 Z.z. o vymedzení oblastí vyžadujúcich osobitnú ochranu ovzdušia a o prevádzke smogových varovných a regulačných systémov, za zaťažené územie vyžadujúce si osobitnú ochranu ovzdušia. Táto oblasť predstavuje celé územie okresu Prievidza, kde sa vyskytuje znečistené ovzdušie, ktoré môže vo zvýšenej miere vyvolať škodlivé účinky na zdravie obyvateľstva a zložky životného prostredia. Až v posledných rokoch dôsledkom znižovania výroby, legislatívnymi opatreniami, ale najmä environmentálnymi opatreniami (odsírenie blokov tepelných elektrární, rekonštrukcie zariadení, náhrada kotlov za fluidné, elektromagnetické a elektrostatické odlučovače a pod.) sa situácia v oblasti čistoty ovzdušia Prievidzského okresu začína pomaly zlepšovať.

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení zákona č. 318/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z. a zákona č. 350/2015 Z. z.. Kategorizácia zdrojov znečistenia ovzdušia je v zmysle vyhlášky č. 410/2003 Z.z., ktorou sa dopĺňa vyhláška č. 706/2002 Z.z.

- Veľké zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 50 MW alebo vyšším ako 50 MW a ostatné osobitné závažné technologické celky.
- Stredné zdroje : Technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív so súhrnným tepelným príkonom 0,3 až 50 MW, ostatné závažné technologické celky, ako aj lomy a obdobné plochy s možnosťou zaparenia, horenia alebo úletu znečisťujúcich látok, ak nie sú súčasťou veľkého zdroja znečistenia.
- Malé zdroje : Stacionárne zariadenia - domáce kúreniská a ostatné stacionárne zariadenia na spaľovanie tuhých palív s menovitým tepelným príkonom do 0,3 MW (podľa vyhlášky MŽP SR č. 144/2000 Z.z. o požiadavkách na kvalitu palív, o vedení prevádzkovej evidencie a o druhu, rozsahu a spôsobe poskytovaní údajov orgánu ochrany ovzdušia).

Riešené územie obce Sebedražie leží v blízkosti mesta Nováky, Prievidza a najväčších zdrojov znečistenia ovzdušia znečisťujúcimi látkami - Slovenské elektrárne, a.s., Novácke chemické závody, a.s., Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., Fortischem a.s. Nováky, KRONOTIMBER SK, s.r.o. Lehota pod Vtáčnikom, Radsworth, a.s.- organizačná zložka Nováky.

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Produkcia v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Prievidza	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	0,8	0,7	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	0,4	0,3	0,2
Oxid siričitý	36,6	33,8	38	41,3	34,8	32,3	25,8	48,8	6,4	7,2	2,8
Oxid dusíka	4,2	4,2	3,8	4,6	3,8	3,5	3,6	4,1	2	1,9	1,3
Oxid uhoľnatý	0,9	0,8	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8	1,3	0,9	0,7
Tuhé emisie SR	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Oxid siričitý SR	1,3	1,2	1,3	1,3	1,1	1,0	0,9	1,3	0,5	0,5	0,4
Oxid dusíka SR	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Oxid uhoľnatý SR	2,9	2,3	2,6	2,9	2,8	2,8	3,1	3,1	3,1	3,1	2,9

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popôlčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popôlčekov je zasiahnuté aj srdce a

imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Prievidza jeden z najviac znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k poklesu dochádza v prípade produkcie oxidu siričitého, ktoré sú pravdepodobne produkované ako externé vplyvy priemyselnej výroby, dopravy a zásobovania teplom v zimnom období (prechod na pevné palivá v dôsledku vysokých cien elektrickej energie a plynu).

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Prievidza	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tuhé emisie	727	675	521	591	560	544	535	744	342	272	210
Oxid siričitý	35104	32488	36493	39593	33396	31046	24729	46792	6177	6902	2694
Oxid dusíka	4004	3984	3681	4370	3669	3402	3410	3958	1933	1833	1254
Oxid uhoľnatý	817	764	824	890	807	840	771	754	1249	842	698

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra. Oproti minulosti sa zmenila situácia v hlavných znečisťovateľov ovzdušia, keď tepelné zdroje prešli z uhlia na zemný plyn. K zlepšeniu stavu znečisťovania prispela aj plynofikácia obce. Naopak je zvýšená hybnosť automobilov.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Zdrojom hlukovej záťaže severozápadne časti obce je automobilová doprava na ceste I/9. Intravilánom obce prechádza komunikácia III triedy., ktorá svojou intenzitou dopravy pôsobí negatívne na kvalitu bývania.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Trenčianskeho kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Trenčianskeho kraja 2016 - 2020, ktoré sa budú realizovať obcou, právnickými a fyzickými osobami sú preto rozpracované v záväznej časti POH obce Sebedražie na roky 2016 - 2020. Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	330,77	328,19	334,76	334,36	328,16	337,55	357,74	349,22	350,46	378,64	422,78
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	23,67	35,00	43,10	43,47	53,78	72,44	71,95	71,81	77,69	105,40	155,22
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	292,88	284,82	289,34	286,93	274,36	264,71	277,70	272,00	272,54	273,25	267,56
% zhodnoc. kom. odpadu	7,16	10,66	12,87	13,00	16,39	21,46	20,11	20,56	22,17	27,84	36,71
% zhodn. kom. odp. kompost. (%)	-	-	-	9,65	15,12	16,17	13,06	18,15	21,67	27,83	36,71
% miera skládkovania	-	-	-	84,28	83,60	77,26	73,01	77,89	77,76	72,16	63,29

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj jednotlivých prúdov odpadov podľa aktuálneho POH obce.

Kód odpadu, názov odpadu, množstvo v tonách, kalendárne roky

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	2011	2012	2013	2014	2015
200101	Papier a lepenka	O	9,90	4,65	7,64	6,52	13,18
200301	Zmesový komunálny odpad	O	480,60	507,00	428,81	326,49	414,62
200121	Žiarivky a iný odpad obs. Ort.	N	0,00	0,07	0,00	0,00	0,00
200123	Vyradené zariadenia obs, chl-fl., uh.,	N	0,00	2,610	1,10	1,97	0,95
200135	Vyradené elektr. a elektronické zariadenia iné	N	1,50	1,78	2,30	1,83	1,20
200136	Vyradené elektr. a elektronické zariadenia	O	0,30	0,23	1,17	0,46	0,10
200307	Objemný odpad	O	81,30	71,30	43,90	85,64	84,17
200139	Plasty	O	8,40	9,53	8,30	24,25	43,84
200102	Sklo	O	14,30	13,98	10,82	20,57	94,87
200201	BRKO	O	12,00	12,50	20,30	25,20	15,00
200138	Drevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	50,48
200110	Šatstvo	O	0,00	0,00	0,00	1,90	2,80
	Spolu		608,30	623,65	524,34	494,83	721,21

2.1.2 Kategória odpadu (N, O)

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj objemu nemezpečných a ostatných odpadov v obci Sebedražie.

Označenie	Kategória odpadu (v tonách)	2011	2012	2013	2014	2015
N	Nebezpečné odpady	1,50	4,46	3,40	3,80	2,15
O	Ostatné odpady	606,80	619,19	520,94	491,03	719,06
	Spolu	608,30	623,65	524,34	494,83	721,21
N	Nebezpečné odpady %	0,25	0,72	0,65	0,77	0,30
O	Ostatné odpady %	99,75	99,28	99,35	99,23	99,70

Odpad zhodnocovaný

Odpad zhodnocovaný v tonách	2011	2012	2013	2014	2015
zhodnocovanie materiálové	34,40	32,85	31,33	57,50	207,42
zhodnocovanie energetické	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zhodnocovanie inak podľa prílohy č. 1 zákona	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	34,40	32,85	31,33	57,50	207,42
zhodnocovanie materiálové %	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
zhodnocovanie energetické %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zhodnocovanie inak %	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Spôsoby nakladania s odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Názov odpadu	č. druhu odpadu	2011	2012	2013	2014	2015
Papier a lepenka	200101	R3	R3	R3	R3	R3
Žiarivky a iný odpad obs. Ort.	200121		R3			
Vyradené zariadenia obs, chl-fl., uh.,	200123		R3	R3	R3	R3
Vyradené elektr. a elektronické zariadenia iné	200135	R4	R4	R4	R4	R4
Vyradené elektr. a elektronické zariadenia	200136	R4	R4	R4	R4	R4
Odpad z čistenia ulíc	200303					
Plasty	200139	R3	R3	R3	R3	R3
Sklo	200102	R3	R3	R3	R3	R3

Drevo	200138		R1
Šatstvo	200110	R3	R3

Odpad zneškodňovaný

Odpad zneškodňovaný v tonách	2011	2012	2013	2014	2015
zneškodňovanie skládkovaním	573,90	590,80	493,01	437,33	513,79
zneškodňovanie spaľovaním bez energ. využitia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
inak v členení podľa prílohy č. 2 zákona	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	573,90	590,80	493,01	437,33	513,79
<i>zneškodňovanie skládkovaním %</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>	<i>100,00</i>
<i>zneškodňovanie spaľovaním bez energ. využitia %</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>zneškodňovanie ostatné %</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>iný spôsob nakladania %</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Vibrácie

Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií automobilová premávka na ceste III. triedy. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potenciálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas výstavby navrhovaných stavebných objektov sa neočakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za nevýznamný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú novo navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Znečistenie horninového prostredia

Hodnotené územie tvoria prevažne plochy s rodinnou zástavbou a plochami občianskej vybavenosti. V obci toho času je vybudovaná nová funkčná splašková kanalizačná sieť a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené únikmi zo septikov. Medzi zdroje, ktoré môžu prispieť k znečisteniu horninového prostredia v širšom okolí hodnoteného územia, patria aj prevádzky výroby, doprava a pod. Významným zdrojom znečistenia je bývalá ťažobná činnosť.

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca vodná erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Kontaminácia pôd rizikovými látkami

Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy a zvýšeným obsahom cudzorodých látok v pôde. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných (limitných hodnôt) koncentrácií rizikových látok v pôde. V okrese Prievidza, ktorý nepredstavuje územie so zvlášť narušeným prostredím neboli zistené prekročené limitné hodnoty parametra arzén. Zvýšená koncentrácia rizikových látok v pôde územia obce sa v dôsledku ťažby predpokladá. Avšak vplyvom vypúšťaných emisií sa narušuje prirodzená bonita pôdy. Vplyvom exhalátov, najmä SO₂ sa zvyšuje jej kyslosť, čo si vyžaduje zvýšené náklady na vápnenie. Okolie priemyselných oblastí vykazuje do hĺbky 1 m pôdy kyslú povahu. Exhaláty obsahujú aj mnoho iných toxických prvkov ako Pb, Cr, Zn, Mn, avšak najväčšie škody spôsobujú zlúčeniny As, ktoré v organizmoch vyvolávajú poruchy látkového metabolizmu a zmeny v nervovej sústave. Vplyvom imisí sa dostáva do pôdy. Akumulácia As v pôde závisí od fyzikálno-chemických vlastností pôdy, obsahu humusu, obsahu prípustných živín, pôdnej vlhkosti, pôdnej reakcie, klimatických a geomorfologických podmienok. Z ďalších rizikových prvkov môžu byť potenciálne zistené hodnoty Cd, Pb a Sr.

Chemická degradácia pôdy

Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy, predovšetkým ide o zvýšený obsah cudzorodých látok v pôde spôsobujúcich jej kontamináciu. Intenzívna priemyselná výroba, intenzifikácia poľnohospodárskej výroby, najmä aplikácia chemických látok – pesticídov z priemyselných hnojív do pôdy negatívne pôsobia na povrchové a podzemné vody, ale aj na poľnohospodársku pôdu a následne cez potravinový reťazec na človeka. Časť látok prenášaná v podzemných vodách sa ukladá v pôdach najmä v zóne kapilárneho vzliňania. Niektoré stopové prvky, ktoré majú zvýšené koncentrácie v pôdach sa takto koncentrujú a niektoré sú dôsledkom aplikácie priemyselných hnojív. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných koncentrácií rizikových

látok v pôde. Zvýšená koncentrácia rizikových látok v pôde riešeného územia sa predpokladá v dôsledku emisií príľahlej hutníckej výroby.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z. z. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Povrchové vody

Obec Sebedražie hydrologicky spadá do čiastkového povodia rieky Nitra. Hlavným recipientom v rámci širšieho záujmového územia obce Sebedražie je vodohospodársky významný vodný tok Nitra. Zastavaným územím obce Sebedražie pretekajú vodné toky Cíglianka a Sebedražský potok, (Vodné toky na území obce sú v zmysle § 44 ods. 1 vodného zákona drobné vodné toky).v správe SVP š.p. OZ Piešťany, ktoré ústia do rieky Nitra. Správcom tokov je SVP, š.p. Banská Štiavnica, OZ Povodie Váhu Piešťany, závod Topolčany. Dalšími tokmi sú menšie nemenované prítoky, ktoré odvádzajú dažďové vody. Ochranné pásmo pre vodné toky Cíglianka Sebedražský potok v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a STN 75 2102 je min. 5 m od brehovej čiar koryta toku resp. vzdušnej päty hrádze toku obojstranne. V tomto pásme je potrebné umiestnenie investičných stavieb a výsadbu porastov v dotyku s tokmi konzultovať so správcom toku. Do ochranného pásma nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú zeleň a ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. (OP sú uvedené v kap. A.2.10.7) V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q100 – ročnej vody je potrebné rešpektovať ich inundačné územie. Na vodnom toku Cíglianka v rámci katastrálneho územia Sebedražie, sú nad obcou na severovýchodnom okraji obce vybudované menšie rybníky – „Vodný svet“, ktoré plnia najmä rekreačnú funkciu. Podľa Hydrologického a Vodohospodárskeho plánu povodia Nitry sa v riešenom území neuvažuje s výstavbou vodných nádrží. V obci je čiastočne vybudovaná samostatná dažďová kanalizácia. Obec má vybudované aj provizórne ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích rigolov a následne odvádzané do recipientu, vodných tokov Cíglianka a Sebedražský potok, ktoré sú súčasťou povodia rieky Nitra. Vzhľadom na čiastočnú svahovitosť miestneho terénu a chýbajúce zachytne priekopy sú niektoré časti v zastavanom území obce vystavené nadmerným nepriaznivým účinkom privalových vôd. Zvýšenú ochranu si vyžaduje najmä východná časť obce, vystavená vplyvu povrchových vôd z privalových dažďov a nadmerného topenia sa snehu z nezastavaného územia nad obcou zo smeru od obce Cigľ a pohoria Vtáčnik (UPN, 2019, s.56).

Podzemné vody

Zásoby podzemných vôd sú vo všeobecnosti ohrozené mnohými plošnými aj lokálnymi zdrojmi. Patrí k nim predovšetkým poľnohospodárstvo, bývanie, rekreácia, skládka odpadov, živočíšne odpady z veľkovýkrmní. V území sa ako významný znečisťovateľ podzemných vôd zúčastňuje viacerými spôsobmi poľnohospodárstvo (Poľno Vtáčnik). Poľnohospodárske znečistenie sa prejavuje zvýšenými koncentraciami zlúčenín dusíka, fosforu, draslíka a stopových prvkov vo vode. Obdobné kontaminácie u podzemných vôd sa pripisujú nesprávnemu silážovaniu, nesprávnemu skladovaniu a manipulácii tuhých a tekutých exkrementov živočíšnej výroby. Prejaví sa to zvýšeným obsahom Cl⁻, Na⁺, NH₄⁺, NO₂⁻, NO₃-HPO₄²⁻ a pod. Vodné zdroje na území okresu tvoria jednak veľkokapacitné zdroje nadregionálneho významu a jednak zdroje zásobujúce pitnou vodou jednotlivé a skupinové vodovody okresu Prievidza, ktorý má dostatočné zdrojové pokrytie z hľadiska potrieb v zásobovaní pitnou vodou. V obci Sebedražie je vybudovaný vodovod. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu s pokrytím cca 98%. Vlastné zdroje (studne) využívajú obyvatelia predovšetkým na účely závlahy zelene a zahrádok, menej ako pitnú vodu. Splaškové vody z rodinných domov a objektov sú odvádzané do žump, dažďové vody rigolmi vedľa komunikácií voľne do terénu, resp. do prirodzených recipientov (vodné toky Cíglianka a Sebedražský). Kvalita žump je nedostačujúca, odpadová voda z nich ovplyvňuje kvalitu podzemných vôd a studní (UPN, 2009, s.91).

2.6. OBYVATEĽSTVO

Podkapitola obyvateľstvo prezentuje vývoj, štruktúru a predpokladaný vývoj do budúcnosti v oblasti ľudských zdrojov. Podrobná analýza je nevyhnutná na cielené plánovanie verejných služieb, ako aj komplexnej infraštruktúry. Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasť identifikovaná na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti. Obec sa vyznačuje prakticky homogenitou národnostnej štruktúry. V obci žije takmer 96 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. V celom okrese prevládajú prevažne občania slovenskej národnosti, druhú skupinu z hľadiska početnosti predstavujú obyvatelia českej národnosti. Demografický vývoj obce je z dlhodobého hľadiska značne nerovnomerný.

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (Osoba)

2019

	Muži	Ženy	Spolu	rozdiel
Spolu	842	881	1723	39
4 roky alebo menej	5	12	17	7
Od 5 do 9 rokov	31	39	70	8
Od 10 do 14 rokov	33	44	77	11
Od 15 do 19 rokov	39	45	84	6
Od 20 do 24 rokov	43	42	85	-1
Od 25 do 29 rokov	47	54	101	7
Od 30 do 34 rokov	60	47	107	-13
Od 35 do 39 rokov	54	58	112	4
Od 40 do 44 rokov	79	71	150	-8
Od 45 do 49 rokov	73	62	135	-11
Od 50 do 54 rokov	71	68	139	-3
Od 55 do 59 rokov	67	55	122	-12
Od 60 do 64 rokov	56	55	111	-1
Od 65 do 69 rokov	51	63	114	12
Od 70 do 74 rokov	45	54	99	9
Od 75 do 79 rokov	40	42	82	2
Od 80 do 84 rokov	23	41	64	18
Od 85 do 89 rokov	22	17	39	-5
Od 90 do 94 rokov	3	10	13	7
Od 95 do 99 rokov	0	1	1	1
Nad 100 rokov	0	1	1	1

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Sebedražie k roku sčítania obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Sebedražie (rok 2011 – SODB 2011)

	spolu	ženy	0-14	66+	15-65
obec Sebedražie	1720	868	253	241	1226

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2011 žilo v obci celkovo 1720 obyvateľov, pričom žien bolo 868. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov. Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry obyvateľstva obce Sebedražie podľa vierovyznania v roku 2011. Obec je podľa kritéria vierovyznania homogénna s 1 dominantným vierovyznaním. Najväčšia časť obyvateľov sa hlásila k rímskokatolíckej cirkvi (74,48 %). Pri 9,70 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 14,48 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Rímskokatolícka cirkev	1281	74,48
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	14	0,81
Gréckokatolícka cirkev	2	0,12
Pravoslávna cirkev	1	0,06
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0,12
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,06
Kresťanské zbory	7	0,41
Cirkev bratská	1	0,06
Starokatolícka cirkev	1	0,06
Cirkev československá husitská	1	0,06
iné	4	0,23
bez vyznania	249	14,48
nezistené	156	9,70

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,99 %. V obci žili 10 obyvateľia českej národnosti. Pri 52 obyvateľoch nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti			
Ukazovateľ	SODB 2011	%	
Slovenská	1651	95,99	
Maďarská	2	0,12	
Ukrajinská	1	0,06	
Česká	10	0,58	
Chorvátska	1	0,06	
Ostatné	3	0,17	
Nezistené	52	3,20	
Zdroj: www.statistics.sk			

Demografia

Pre demografický vývoj je vo všeobecnosti charakteristický znižujúci sa prirodzený prírastok obyvateľstva a starnutie populácie. V prípade obce Sebedražie bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
k 1.1.	1727	1742	1718	1716	1757	1764	1771	1771	1746	1736	1725
k 30.6.	1731	1747	1717	1737	1761	1768	1771	1759	1741	1731	1724
k 31.12	1742	1737	1716	1757	1764	1771	1771	1746	1736	1725	1723
muži	867	864	846	867	873	870	869	860	856	843	842
ženy	875	873	870	890	891	901	902	886	880	882	881
Index	-	0,997	0,988	1,024	1,004	1,004	1,000	0,986	0,994	0,994	0,999
Priemer Ix											0,999
Zdroj: ŠÚSR, 2009-2019, DataCubes											

Počas sledovaného obdobia v priemere počet obyvateľov klesol o 2. Priemerný index dosiahol hodnotu 0,996, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,999 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2013, kedy stúpol počet obyvateľov o 41 osôb. K roku s najvyšším poklesom obyvateľstva patril rok 2017 a 2011, kedy klesol počet obyvateľov o -25 a -24.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese, ako aj prirodzený prírastok v obci Sebedražie.

Prirodzený prírastok											
Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HMPP	-0,09	0,21	-0,31	-1,45	-0,66	-1,45	-1,57	-0,91	-2,34	-2,02	-1,73
prirodzený prírastok	-7	-3	-1	0	3	-2	-4	4	-9	3	5
hrubá miera pr. prír.	-4,04	-1,72	-0,58	0	1,7	-1,13	-2,26	2,27	-5,17	1,73	2,9
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020											

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v roku 2013, 2016, 2018 a 2019 sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2017 a to 9 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Sebedražie. V medziročnom porovnaní možno sledovať stabilný trend, aj napriek zlej ekonomickej situácii začínajúcich rodín a s tým súvisiacim problematickým zabezpečením základných životných potrieb – bývanie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2010, kedy hrubá miera dosiahla 9,58. Do roku 2019 klesol tento počet na 8,24. V súčasnosti je v obci rastúci trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2018 a to 25 osôb.

Počet živonarodených

Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	9,39	9,58	9,17	8,02	8,31	8,01	7,9	8,82	8,39	8,26	8,24
narodení	13	14	17	21	13	14	13	15	15	25	17
živonarodení	13	14	17	21	13	14	13	15	15	25	17
hrubá miera živorod.	7,51	8,01	9,9	12,09	7,38	7,92	7,34	8,53	8,62	14,45	9,86

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Aj keď z hľadiska trendu počet potratov v obci stúpa aj klesá. Hodnoty sa nachádzajú väčšinou pod okresnými štatistikami.

Počet potratov

Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	3,38	2,94	3,02	2,78	2,81	2,59	2,36	2,47	2,51	1,97	2,14
potratovosť	3	3	7	3	5	9	1	7	6	2	11
hrubá miera potratovosti	1,73	1,72	4,08	1,73	2,84	5,09	0,56	3,98	3,45	1,16	6,38
index potratovosti	23,08	21,43	41,18	14,29	38,46	64,29	7,69	46,67	40	8	64,71
ukončené tehotenstvá	16	17	24	24	18	23	14	22	21	27	28
hrubá miera uk. tehot.	9,24	9,73	13,98	13,82	10,22	13,01	7,91	12,51	12,06	15,6	16,24

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s miernym trendom poklesu. Počet kolíše okolo 11,2 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2009. V prípade obce Sebedražie postupne počet zomretých klesá (aj keď najvyšší počet bol evidovaný v roku 2017 a 2018). Kým v roku 2009 bolo evidovaných 11,55 zomretých na 1000 obyvateľov, do roku 2019 klesol ich počet na 6,96. Predchádzajúci rok to ale bolo 22 zomretých.

Počet zomretých

Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	12,78	12,55	12,23	10,81	11,12	10,61	10,28	11,31	10,92	10,23	10,4
zomretí	20	17	18	21	10	16	17	11	24	22	12
hrubá miera úmrtnosti	11,55	9,73	10,48	12,09	5,68	9,05	9,6	6,26	13,79	12,71	6,96

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok pozitívny trend. Len v roku 2010 a 2011 a 2016 až 2019 presahoval počet vystáňovaných počet prisťahovaných. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2012.

Saldo sťahovania

Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	0	-0,87	-0,95	-1,74	-1,74	-2,17	-2,74	-2,28	-2,68	-2,56	-2,13
migračné saldo	22	-2	-1	41	4	9	4	-29	-1	-14	-7
hr. miera migr. salda	12,71	-1,14	-0,58	23,61	2,27	5,09	2,26	-16,49	-0,57	-8,09	-4,06

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Najväčší migračný úbytok obyvateľstva bol zaznamenaný v roku 2016 a to -29 osôb. Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Sebedražie. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia. Malá časť obyvateľov sa vystáňovala mimo hraníc SR.

Migrácia obyvateľstva

Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
prisťahovaní	49	47	30	74	37	56	46	13	36	26	28

vyst'ahovaní	27	49	31	33	33	47	42	42	37	40	35
--------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V sledovanom období počet vyst'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2010 a v roku 2014. V roku 2019 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 35. Najväčší počet príst'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2012 a 2014 kedy sa do obce príst'ahovalo celkovo 74 a 56 obyvateľov.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese v sledovanom období kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	-0,09	-0,66	-1,26	-3,19	-2,4	-3,63	-4,31	-3,2	-5,02	-4,58	-3,86
celkový prírastok	15	-5	-2	41	7	7	0	-25	-10	-11	-2
hrubá miera celk. pr.	8,67	-2,86	-1,16	23,61	3,98	3,96	0	-14,22	-5,74	-6,36	-1,16

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2016 a 2018, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu - 25 a - 11. Najvyšší prírastok bol zaznamenaný v roku 2012 a to 41 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Sebedražie. Rovnako, ako v prípade predchádzajúcich štatistík, je aj v tomto prípade problematické identifikovanie trendu. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2009 pripadalo 4,94. Do roku 2019 stúpol počet na 5,75.

Počet sobášov											
Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	4,94	4,73	4,78	4,67	4,42	4,77	4,94	5,55	5,52	5,83	5,75
sobášnosť	5	8	9	10	7	4	12	10	14	8	13
hrubá miera sobášnosti	2,89	4,58	5,24	5,76	3,98	2,26	6,78	5,69	8,04	4,62	7,54

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia, ako v prípade okresu. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad aj pod úrovňou okresu. K vysokým počtom dochádzalo v roku 2009 a 2018. Uvedené pravdepodobne súvisí s pretrvávajúcou zlou ekonomickou situáciou regiónu a nízkou tvorbou pracovných miest. Dlhodobá nezamestnanosť v tomto prípade negatívne pôsobí na štruktúry rodiny.

Počet rozvodov											
Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
okr. Prievidza HM	2,66	2,38	2,37	2,27	2,22	2,2	2,03	2	1,93	2,03	1,75
rozvodovosť	7	2	4	1	5	5	3	3	2	7	1
hrubá miera roz.	4,04	1,14	2,33	0,58	2,84	2,83	1,69	1,71	1,15	4,05	0,58
index rozvodovosti	140	25	44,44	10	71,43	125	25	30	14,29	87,5	7,69

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je vysoko nad úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2009 dosiahla hustota hodnotu 205,11 a do roku 2019 klesla na hodnotu 204,28.

Hustota obyvateľov na km2 k 31.12. podľa územie a rok

Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SR	110,5	110,8	110,1	110,3	110,4	110,5	110,6	110,8	110,9	111,1	111,2
okr. Prievidza	145,48	145,45	143,69	143,37	142,95	142,52	141,96	141,43	140,85	140,17	139,58
Obec Sebedražie	205,11	207,00	203,45	205,76	208,6	209,43	209,85	208,37	206,29	205,05	204,28

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	1742	1737	1716	1757	1764	1771	1771	1746	1736	1725	1723
0	13	14	18	22	12	13	15	15	16	25	17
1-4	53	52	56	61	75	71	71	58	53	57	70
5-9	85	82	76	87	78	85	81	91	87	86	77
10-14	97	103	101	95	96	84	83	78	93	86	84
15-19	120	111	97	98	92	99	104	98	93	91	85
20-24	130	139	129	125	126	120	106	95	92	94	101
25-29	144	129	126	148	142	130	137	127	117	115	107
30-34	138	134	133	127	137	155	143	138	142	124	112
35-39	138	145	145	145	141	141	140	143	136	136	150
40-44	117	120	127	141	143	138	142	141	140	138	135
45-49	126	132	129	130	126	122	122	126	137	142	139
50-54	132	122	121	114	122	122	126	126	124	119	122
55-59	111	108	110	118	121	124	118	117	106	109	111
60-64	92	99	103	107	110	107	107	108	113	113	114
65-69	90	88	87	75	79	87	100	104	106	107	99
70-74	63	63	64	72	73	79	78	79	72	73	82
75-79	52	56	58	57	48	47	51	51	60	60	64
80-84	26	24	24	23	31	33	34	38	36	36	39
85-89	10	11	9	7	8	8	9	10	9	11	13
90-94	3	2	2	5	4	4	3	2	2	2	0
95-99	1	2	1	0	0	2	1	1	2	1	1
100+	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1

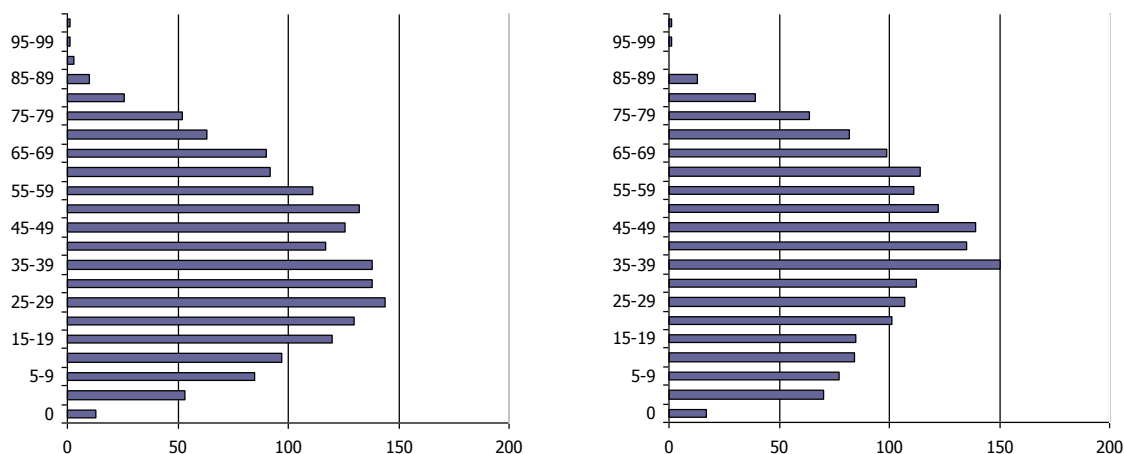
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 60 - 64. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Sebedražie.

Veková štruktúra obyvateľstva

2009

2019

Prognózy

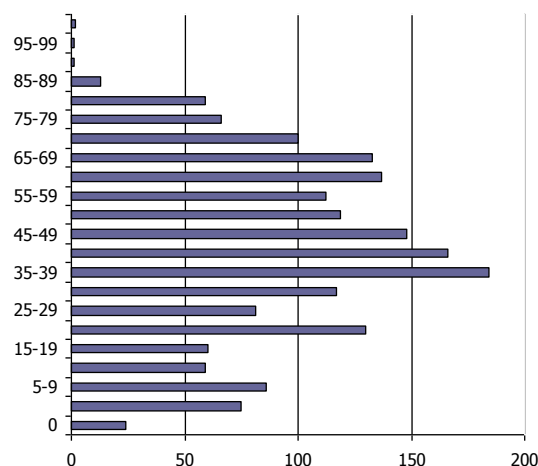
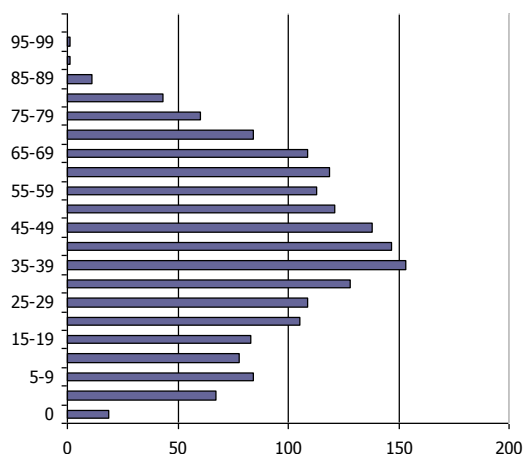
V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k nárastu počtu obyvateľov hlavne v dôchodkovom veku. Do roku 2031 by mal celkový počet obyvateľov stúpnuť na 1872 obyvateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Spolu	1773	1784	1795	1804	1814	1823	1832	1842	1851	1862	1872
0	19	20	20	21	21	21	22	22	23	23	24
1-4	67	68	69	69	70	71	72	72	73	74	75
5-9	84	85	85	85	85	85	86	86	86	86	86
10-14	78	76	74	72	71	69	67	65	63	61	59
15-19	83	80	78	76	73	71	69	66	64	62	60
20-24	105	108	110	113	115	118	120	123	125	128	130
25-29	109	106	104	101	98	95	92	89	86	83	81
30-34	128	126	125	124	123	122	121	120	119	118	117
35-39	153	157	160	163	166	169	172	175	178	181	184
40-44	147	149	151	153	155	157	158	160	162	164	166
45-49	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148
50-54	121	121	121	120	120	120	120	120	119	119	119
55-59	113	113	113	113	113	112	112	112	112	112	112
60-64	119	121	123	124	126	128	130	131	133	135	137
65-69	109	112	114	116	119	121	123	126	128	130	133
70-74	84	85	87	89	90	92	94	95	97	98	100
75-79	60	60	61	62	62	63	64	64	65	66	66
80-84	43	45	46	48	49	51	53	54	56	58	59
85-89	11	11	11	12	12	12	12	12	13	13	13
90-94	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
100+	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva 2021

2031

Ďalšie demografické charakteristiky

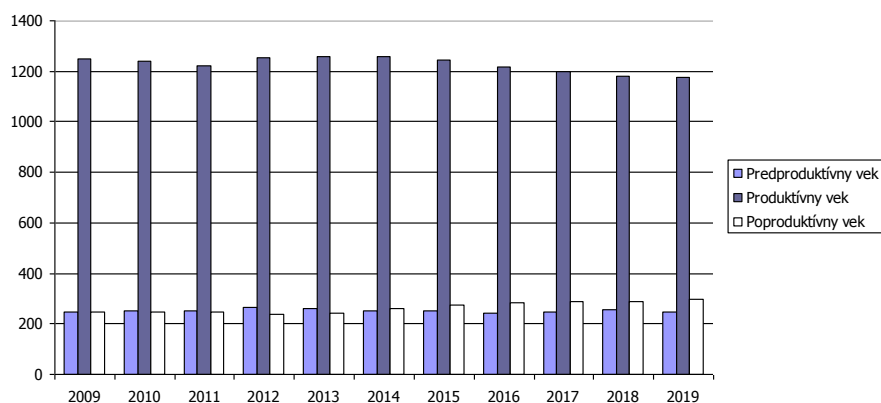
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 53. V skupine v predproduktívnom veku nebol zaznamenaný nárast ani pokles. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 72.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Predproduktívny vek	248	251	251	265	261	253	250	242	249	254	248
Produktívny vek	1248	1239	1220	1253	1260	1258	1245	1219	1200	1181	1176
Poproduktívny vek	246	247	245	239	243	260	276	285	287	290	299

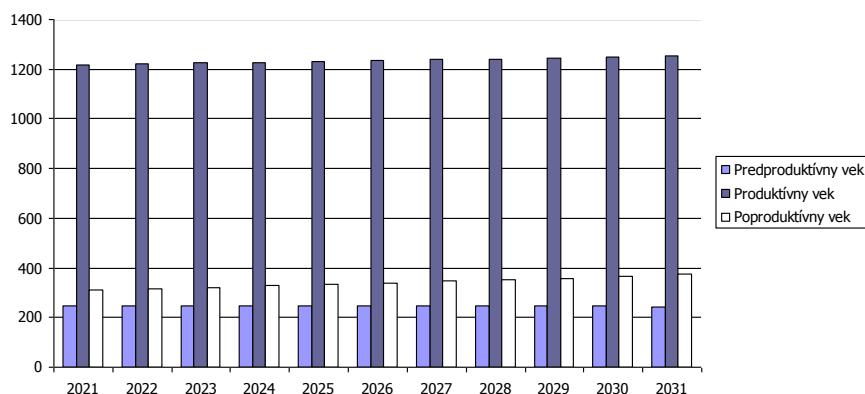
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2031.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2031

Do roku 2031 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho a produktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 64 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2031

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Predproduktívny vek	249	248	248	247	247	246	246	246	245	245	244
Produktívny vek	1216	1221	1224	1227	1231	1235	1238	1242	1245	1249	1252
Poproduktívny vek	309	315	321	328	334	340	346	353	359	367	373

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 35 do 39 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2009 až 2019 bol zaznamenaný v skupine 15 až 34 rokov a od 50 do 54 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2009 a 2019

Vek	2009	2019	rozdiel 2019 - 2009
15-19	120	85	-35
20-24	130	101	-29
25-29	144	107	-37
30-34	138	112	-26
35-39	138	150	12
40-44	117	135	18
45-49	126	139	13
50-54	132	122	-10
55-59	111	111	0
60-64	92	114	22

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Z ekonomického hľadiska je daná štruktúra vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 95,99 %. V obci žili 10 obyvateľia českej národnosti. Pri 52 obyvateľoch nebola zistená národnosť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

Ukazovateľ	SODB 2011	%
Slovenská	1651	95,99
Maďarská	2	0,12
Ukrajinská	1	0,06
Česká	10	0,58
Chorvátska	1	0,06
Ostatné	3	0,17
Nezistené	52	3,20

Zdroj: www.statistics.sk

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania s úplným stredným vzdelaním – 18,55 % a so základným vzdelaním – 13,55 % a učňovským 17,09 %. Obyvatelia bez školského vzdelania tvorili skupinu 15,47 %. Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním boli zastúpení 9,88 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
základné	233	13,55	
učňovské (bez maturity)	294	17,09	
stredné odborné (bez maturity)	268	15,58	
úplné stredné učňovské (s maturitou)	87	5,06	
úplné stredné odborné (s maturitou)	319	18,55	
úplné stredné všeobecné	44	2,56	
vyššie odborné vzdelanie	14	0,81	
vysokoškolské bakalárske	44	2,56	
vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	121	7,03	
vysokoškolské doktorandské	5	0,29	
bez školského vzdelania	266	15,47	
nezistené	25	1,45	

Zdroj: statistics.sk, 10.10.2020

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra relatívne vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend. Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Slovenská republika	12,66	12,46	13,59	14,44	13,50	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92
Trenčiansky kraj	10,13	9,51	9,95	10,89	10,74	9,56	7,71	5,85	3,53	2,93	3,20
Okres Prievidza	11,16	12,05	12,88	13,0	13,9	12,5	10,4	8,13	5,14	4,46	4,7
Muži	10,41	10,71	11,9	11,8	12,4	10,6	8,71	6,77	4,42	3,82	3,95
Ženy	12,04	13,63	14,02	14,5	15,8	14,8	12,5	9,79	6,00	5,25	5,59

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2019 dosiahla úroveň 5,59 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2013 (12,4 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a riziková skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel výrazne narastá. K zníženiu podielu dochádza aj v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2019 klesol podiel na 13,3 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách											
Okr. Prievidza	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
15-24	19,4	18,5	18,2	21,2	19,3	18,0	14,9	13,7	12,4	11,3	13,3
25-34	24,3	24,7	24,7	22,9	23,3	23,2	23,4	22,2	23,2	23,0	23,0
35-49	32,0	32,2	31,3	31,8	32,4	31,7	33,5	34,0	32,4	32,7	32,9
50 a viac	24,3	24,7	25,9	24,1	25,0	27,1	28,2	30,0	32,0	33,0	30,8

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 4 do 6 mesiacov a v skupine nad 12 mesiacov. Z nej je najpočetnejšou skupinou skupina nezamestnaných od 13 do 18 mesiacov. Negatívom je zvyšovanie počtu obyvateľov práve dlhodobo nezamestnaných nad 24 mesiacov, ktorí

strácajú pracovné návyky. Z hľadiska dosiahnutého vzdelania tvorili najväčšiu skupinu obyvateľov s nižším stredným vzdelaním a úplným stredným odborným vzdelaním.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Prievidzi, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemyselné odvetvia a obchod. Silne zastúpené je aj doprava a skladovanie. Od roku 2009 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil (34,2 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade ťažby.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Poľnohospodárstvo, lesn...	1,1	1,9	1,8	1,7	1,1	1,1	1,1	1,7	1,6	1,3	1,6
Priemysel spolu	53,5	46,1	48,0	48,0	48,5	46,9	47,1	47,7	47,6	42,0	43,8
Ťažba a dobývanie	11,3	11,7	11,3	11,7	12,0	11,4	11,9	11,3	9,9	7,4	7,7
Priemyselná výroba	38,2	29,8	32,9	32,8	33,0	32,2	32,2	33,5	34,5	32,5	34,2
Dodávka elektriny, plynu,...	2,5	2,4	2,0	2,0	2,0	1,9	1,6	1,3	1,2	0,9	0,9
Dodávka vody; čistenie a...	1,4	2,2	1,7	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6	2,0	1,1	1,0
Stavebníctvo	4,9	4,9	3,6	4,1	4,6	4,8	3,9	2,9	4,3	5,0	5,6
Veľkoobchod a maloobcho....	10,5	11,3	13,4	11,7	14,3	14,4	14,0	14,5	11,4	12,1	12,1
Doprava a skladovanie	4,1	5,7	3,7	3,6	4,5	4,2	3,8	4,0	4,6	5,6	4,4
Ubytovacie a stravovacie	0,9	1,0	1,7	1,3	1,2	0,9	0,9	0,8	0,6	3,1	0,8
Informácie a komunikácia	0,2	1,3	0,6	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,8	1,1	1,4
Finančné a poisťovacie činnosti	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,4	0,5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,3	0,5	2,0	2,8	2,0	1,5	1,6	0,4	0,3	0,5	0,4
Odborné, vedecké a technick...	1,2	0,7	1,4	1,0	1,2	1,5	1,8	1,8	2,1	3,2	2,8
Administratívne a podporné služby	2,2	1,5	1,8	1,5	2,2	2,8	3,7	3,7	6,2	3,9	3,9
Verejná správa a obrana; po...	6,2	8,5	6,5	6,3	6,1	6,4	6,9	6,9	6,0	7,3	7,8
Vzdelávanie	6,8	8,1	8,1	8,5	5,7	6,0	6,2	6,7	6,4	7,2	6,6
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	6,4	7,1	5,5	6,5	6,4	6,8	6,6	6,4	5,9	6,1	6,5
Umenie, zábava a rekreácia	1,6	1,4	0,9	1,1	0,5	1,0	1,0	1,1	1,3	1,0	1,6
Ostatné činnosti	0,2	0,2	0,2	0,7	0,7	0,4	0,4	0,4	0,3	0,2	0,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v poľnohospodárskych podnikoch. Ďalej je to v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru ekonomicky aktívneho obyvateľstva podľa jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Najviac obyvateľov je zamestnaných v sekundárnom sektore – výroba (244) a službotvornom sektore (418).

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo						
	spolu	odchádzajúci za prácou	prim. sektor	sekund. sektor	terc. sektor	hosp. domácnosti
obec Sebedražie	833	706	129	244	418	550

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

Ako prezentuje tabuľka, pomerne veľká časť obyvateľov každodenne odchádza za prácou mimo obce Sebedražie. Z celkového počtu ide ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide až o 706 obyvateľov, čo tvorí 84,75 %.

2.8. BÝVANIE

Prevládajúcou funkciou obce Sebedražie je bývanie a poľnohospodárska výroba. Pôvodná zástavba obce Sebedražie vznikala ako hromadná dedina. Nachádza sa tu individuálna bytová výstavba a v malej miere hromadná bytová výstavba. Obec sa sústreďuje na individuálnu výstavbu, čiže na výstavbu rodinných domov. Intenzita novej bytovej výstavby sa zvýšila začiatkom tohto desaťročia, v súčasnosti stagnuje z dôvodu, že obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch v súvislosti so súčasným trendom sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, miestami nevyhovujúci. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt trvalo obývaný) dosahuje hodnotu 3,21 čo je hodnota, približujúca sa štatistickému priemeru (3,5 obyvateľa/bytová jednotka), doporučujeme znížiť túto hodnotu na úroveň troch obyvateľov na 1 byt, a to vzhľadom na zvyšujúci sa štandard bývania aj v podmienkach vidieckeho osídlenia. Zníženie počtu obyvateľov na 1 byt si vynúti potrebu výstavby nových bytov. Priemerný počet m² obytnej plochy na 1 byt 60,6 m², celkovej plochy na 1 byt 87,2 m², obytnej plochy na 1 osobu 18,9, obytných miestností na 1 byt 3,44, počet trvale bývajúcich osôb na jednu obytnú miestnosť 0,93. Vybavenosť trvalo obývaných bytov technickou vybavenosťou je priaznivá, keď cca 84,61 % bytov má kvalitu zodpovedajúcu I. a II. vybavenostnej kategórii. Z celkového počtu trvalo obývaných bytov bolo len 15,38 % s kvalitou podštandardných bytov (III. a IV. kat). (ÚPN, 2009 s.38).

Obývané byty a domy (2011)			
	byty		
	spolu	v rodinnom dome	domy
obec Sebedražie	542	376	394

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet neobývaných bytov podľa dôvodu neobývanosti. Najviac bytov bolo trvalo neobývaných z iných dôvodov – 27. Celkovo 17 bytov bolo neobývaných z dôvodov nespôsobilosti.

Neobývané byty podľa dôvodu neobývanosti (2011)				
zmena vlastníctva	rekreácia	nespôsobilé na bývanie	z iných dôvodov	s nezistenou obývanosťou
9	13	17	27	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska vlastníctva boli najpočetnejšou skupinou byty v osobnom vlastníctve v rodinných domoch (337). Iná forma vlastníctva bola zastúpená 13 bytmi. V bytovom dome bolo evidovaných 156 bytov v osobnom vlastníctve.

Byty podľa formy vlastníctva (2011)

vlastné v obyt. domoch	byty vo vlast. v rodin. domoch	obecné byty	družstevné byty	iné
156	337	21	6	13

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Veľkostná kategorizácia bytov

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytov podľa podlahovej plochy. Najviac bytov v obci Sebedražie disponuje plochou od 81 do 120 m². Pomerne početne sú zastúpené aj byty s plochou viac ako 120 m² v počte 125.

Byty podľa celkovej podlahovej plochy

Byty spolu	- 40 m ²	40 - 80 m ²	81 - 120 m ²	120+ m ²
RD	4	44	203	124
BD	4	132	25	1

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Z hľadiska počtu obytných miestností sú v obci najviac zastúpené byty s 3 izbami a 5+ obytnými miestnosťami. Ďalšou najväčšou skupinou sú 4 izbové byty. Byty so 4 obytnými miestnosťami sú zastúpené v počte 106.

Byty podľa počtu obytných miestností

1	2	3	4	5+
6	95	193	106	141

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Až 32 bytov v roku 2011 bolo napojených na vlastný zdroj pitnej vody. Bez pitnej vody bolo 5 domácností. Na spoločný vodovod bolo napojených 330 domácností v RD a 156 v BD.

Byty podľa zásobovania vodou RD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
330	32	1	5

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Byty podľa zásobovania vodou BD

v byte - spoločný zdroj	v byte - vlastný zdroj	mimo bytu	bez vodovodu
156	0	1	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Ďalšiu vybavenosť bytov/domácností, prezentuje nasledujúca tabuľka. Celkovo bolo v roku 2011 pripojených do siete internet 207 + 99 bytov, a pevnou linkou disponovalo 204 + 61 bytov. Mobilným telefónom bolo vybavených 317 + 147 domácností.

Vybavenosť bytov a domácností v obci RD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
317	221	244	204	207

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Vybavenosť bytov a domácností v obci BD

podľa vybavenosti domácností			podľa pripojenia	
mobilný telefón	PC/notebook	osobné auto	na pevnú tel. linku	na internet
147	102	85	61	99

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Najviac bytov v obci Sebedražie je v súčasnosti vykurovaných prostredníctvom ústredného lokálneho kúrenia. Tento typ vykurovania je využívaný pri rodinných domoch. Iný typ vykurovanie využíva cca. 112 bytov.

Obývané byty podľa typu kúrenia					
ústredné diaľkové	ústredné lokálne	iný	bez kúrenia		
125	281	112	2		

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

V súvislosti s využívaným zdrojom energie je najväčší počet bytov zastúpených plynom - 319, pevným palivom - 143 bytov a elektrikou - 47 bytov.

Obývané byty podľa zdrojov energie					
plyn	elektrina	kvapalné palivo	pevné palivo	iný	žiadny
319	47	2	143	15	2

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2019 klesol ich počet na 91 osôb.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Fyz. osoby – podnik.	108	94	86	84	89	85	80	90	96	81	98
Živnostníci	102	88	80	79	83	78	74	83	89	77	91

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 49 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 40 ziskových a 9 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Právnické osoby spolu	20	23	29	30	36	39	28	32	39	46	49
Práv. osoby ziskové	11	14	17	18	24	26	26	30	32	37	40
Práv. osoby neziskové	9	9	12	12	12	13	2	2	7	9	9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

V skupine ziskových subjektov došlo v sledovanom období k nárastu. Uvedené súvisí so samotným rozvojom obce a skvalitňovaním pokrytia občianskej vybavenosti.

Rozdelenie subjektov podľa hlavnej ekonomickej činnosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry živnostníkov v regióne podľa zamerania ekonomickej činnosti. Najviac subjektov je činných v oblasti priemyselnej výroby, stavebníctva, obchodu a obchodných činností. Pomerne vysoké % (19,2) je orientovaných na obchodnú činnosť.

Živnostníci podľa vybraných ekonomických činností SK NACE Rev.2 v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pol'nohospodárstvo, lesní...	2,7	2,6	2,8	2,8	2,8	2,8	3,0	3,0	2,8	2,8	2,7
Priemysel spolu	16,8	16,7	16,6	16,9	17,0	17,4	18,1	17,7	17,1	17,6	17,5
Ťažba a dobývanie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Priemyselná výroba	16,6	16,5	16,5	16,8	16,8	17,2	17,9	17,5	16,9	17,4	17,3
Dodávka elektriny, plynu, ...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Dodávka vody; čistenie a od...	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Stavebníctvo	22,2	21,9	21,6	21,2	21,0	21,2	21,3	21,6	22,0	23,2	24,7
Veľkoobchod a maloobchod; ...	31,2	29,7	29,7	29,6	29,0	28,3	25,9	24,8	23,6	21,3	19,2
Doprava a skladovanie	2,8	2,8	2,7	2,7	2,8	1,9	2,5	2,5	2,4	2,5	2,8
Ubytovacie a stravovacie služby	4,5	4,5	4,5	4,4	4,2	4,5	4,6	4,7	4,6	4,4	4,3
Informácie a komunikácia	2,0	2,2	2,2	2,4	2,5	2,5	2,5	2,6	3,0	3,1	3,3
Finančné a poisťovacie činnosti	0,8	0,8	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Odborné, vedecké a technické ...	7,3	8,0	8,2	8,2	8,6	8,6	9,1	9,3	9,9	10,4	10,6
Administratívne a podporné služby	1,9	2,5	2,7	2,6	2,7	3,0	3,1	3,6	4,1	4,2	4,5
Verejná správa a obrana; povin...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vzdelávanie	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5	1,7	1,7
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,1	0,1	0,1	0,2	0,4	0,4	0,5	0,5	0,3	0,2	0,2
Umenie, zábava a rekreácia	0,8	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,7	1,0
Ostatné činnosti	5,3	5,7	5,6	5,7	5,8	6,1	6,1	6,4	6,6	6,9	6,6

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Z pohľadu právnických osôb je najviac subjektov v okrese činných v oblasti obchodu, odborných činností, stavebníctve a priemysle. Pomerne silno sú zastúpené aj subjekty v oblasti administratívy.

Podniky podľa ekonomických činností podľa SK NACE Rev.2 v %											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Pol'nohospodárstvo, lesníctvo ...	4,5	4,5	4,4	4,3	4,2	4,7	4,4	4,2	4,2	4,2	4,1
Priemysel spolu	15,0	13,8	13,7	13,2	12,2	11,9	12,3	12,3	13,8	14,5	14,3
Ťažba a dobývanie	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Priemyselná výroba	13,6	12,4	12,3	11,9	11,0	10,7	11,1	11,2	12,8	13,3	13,1
Dodávka elektriny, plynu, pary....	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Dodávka vody; čistenie a odvo...	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,7	0,7
Stavebníctvo	9,5	9,5	9,6	9,1	8,4	8,1	8,6	8,7	9,6	10,1	10,6
Veľkoobchod a maloobchod; o...	35,2	35,5	34,7	34,4	34,4	33,7	28,9	30,3	25,3	23,5	21,5
Doprava a skladovanie	3,8	3,6	3,5	3,4	3,8	4,3	4,7	4,4	4,8	4,5	4,4
Ubytovacie a stravovacie služby	3,4	3,5	3,3	3,3	3,9	4,1	4,3	4,5	4,5	4,6	4,8
Informácie a komunikácia	3,3	3,2	3,1	3,4	3,6	3,6	4,2	4,2	4,3	4,1	4,3
Finančné a poisťovacie činnosti	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
Činnosti v oblasti nehnuteľností	4,7	4,6	4,8	5,1	5,0	5,3	5,2	4,9	4,9	5,6	5,7
Odborné, vedecké a technické ...	9,2	9,7	10,0	10,4	10,3	10,5	12,1	11,9	12,5	12,8	13,3
Administratívne a podporné služby	4,0	4,2	4,7	5,2	5,8	5,8	6,8	6,7	7,5	7,5	8,4
Verejná správa a obrana; povin....	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vzdelávanie	1,2	1,2	1,2	1,1	1,2	1,2	1,4	1,3	1,5	1,6	1,7

Zdravotníctvo a sociálna pomoc	3,9	4,2	4,3	4,5	4,3	4,2	4,3	4,1	4,0	3,8	3,7
Umenie, zábava a rekreácia	1,2	1,5	1,6	1,5	1,6	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6
Ostatné činnosti	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,3	1,5	1,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska pol'nohospodárskeho pôdneho fondu a pol'nohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Sebedražie, ktorá je začlenená do okresu Prievidza, kraj Trenčiansky. Celková výmera pol'nohospodárskej pôdy je 454,3 ha, z čoho orná pôda zaberá 317,7 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 116 ha. Celkový podiel pol'nohospodárskej pôdy na celkovej výmere postupne, aj keď veľmi mierne klesá. Podiel na celkovej výmere má pol'nohospodárska pôda 53,8 %.

Výmera pol'nohospodárskej pôdy v obci Sebedražie											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
% z celkovej výmery	59,7	57,4	57,4	56,5	56,5	56,5	56,5	53,9	53,9	53,9	53,8
Pol'. pôda - spolu	503,6	484,1	484	476,5	476,5	476,5	476,4	454,6	454,6	454,6	454,3
- orná pôda	329,3	332,4	332,4	332,4	332,4	332,4	332,4	317,8	317,7	317,7	317,7
- záhrada	19,6	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,7	19,7	19,7
- ovocný sad	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
- tr. trávny porast	153,8	131,3	131,3	123,7	123,7	123,7	123,7	116,3	116,3	116,3	116,0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

V rámci riešeného územia hospodári v areáli pol'nohospodárskej výroby akciová spoločnosť POL'NO VTÁČNIK a.s., Areál sa nachádza na juhozápadnom okraji zastavaného územia obce a je využívaný na chov oviec (farma POLVITO s.r.o.). V areáli sa nachádzajú zariadenia a budovy pre chov hospodárskych zvierat (mladého hovädzieho dobytku a oviec) a budovy a zariadenia pre rastlinnú výrobu. JZ od areálu, južne od jadrovej časti zastavaného územia obce sa nachádza pol'né hnojisko spoločnosti s kapacitou cca 1700 m³. Výmera územia obhospodarovanej spoločnosťou POL'NO VTÁČNIK a.s. vrátane jej spoločností je 93 ha. Pre objekty a zariadenia chovu hospodárskych zvierat v rámci hospodárskeho dvora (areál HD fy. POL'NO VTÁČNIK a.s.) na základe limitných počtov chovu je stanovené v platnom územnom pláne ochranné pásmo v rozsahu 100 m od objektov živočíšnej výroby, pričom objekty živočíšnej výroby zahŕňa vymedzenú časť areálu hospodárskeho dvora. (ÚPN, 2019 s.28).

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a cukrová repa.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Zrniny spolu	4	3,18	4,4	3,55	3,69	5,08	D	5,04	4,7	4,29	4,96
Obilniny	4,01	3,2	4,42	3,55	3,7	5,09	4,44	5,04	4,7	4,29	4,97
Olejníny	2,44	2,11	1,97	2,5	2,73	3,75	2,29	3,4	2,64	2,66	2,63
Zemiaky	23,85	13,96	23,64	27,51	16,95	17,12	17,12	22,57	12,62	26,05	19,66
Cukrová repa	50,65	47,54	47,03	44,87	39,88	64,33	41,89	60,45	44,52	48,86	54,65
Viacročné krmo.	4,75	5,42	4,27	4,77	4,93	7,61	3,43	4,64	4,45	4,51	5,67

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Živočíšna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Prievidza. Z hľadiska živočíšnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a ošípaných.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Prievidza	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A	36,1	35,0	35,1	35,5	35,9	36,2	35,9	35,5	38,2	37,3	38,1
B	15,2	14,8	14,9	14,9	14,8	14,8	15,1	15,1	14,5	15,2	15,1
C	25,5	28,1	31,2	35,2	33,7	31,7	35,6	38,1	36,8	36,5	38,0

D	120,7	127,7	121,9	126,6	120,7	124,2	116,4	113,3	108,1	107,6	108,9
E	5861,4	1068,3	1167,0	4088,8	496,7	1287,7	3790,6	4806,1	5218,6	527,2	5465,8
F	393,0	399,8	390,2	396,1	388,4	395,7	399,9	411,7	414,5	411,4	416,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ. p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Priemyselná výroba

V zastavanom území obce sa priemyselná výroba nachádza v rámci areálu HBP, a.s. Prievidza, Baňa Nováky, o.z., časť Baňa Cígel, pracovisko Sebedražie. Poľnohospodárska výroba je umiestnená v areáli Poľno Vtáčnik, v ktorom je umiestnená živočíšna výroba (prevládajúci chov oviec). Kompaktný výrobný areál (dnes výroba a služby) predstavuje ACHP, podnik v likvidácii, s potenciálom pre umiestnenie (vytvorenie) nových pracovných príležitostí (ÚPN, 2009 s.30).

Obchod a služby

V tejto oblasti vybavenosti ide v zásade o zariadenia trhového charakteru, ktoré sa rozvíjajú na základe ponuky a dopytu na trhu a reprezentujú ho prevažne zariadenia obchodno-obslužnej vybavenosti. Obchodná vybavenosť sídla je v súčasnosti situovaná v dvoch polohách: v samostatných objektoch slúžiacich len na účely komerčnej činnosti (bývalý dom služieb), ako súčasť rodinných domov a ako transformované objekty z bytového fondu.

Obchodná sieť je zastúpená: predajňou potravín pri kostole (zmiešaný tovar), pôvodne rodinný dom, - predajňou potravín pri bytových tehlových domoch (zmiešaný tovar), samostatný objekt, predajňou potravín v hornej časti obce (zmiešaný tovar), pôvodný rodinný dom, predajňou mäsa a mäsových výrobkov (samostatný objekt), samoobslužnou veľkopredajňou potravín a zmiešaného tovaru (pri panelových bytových domoch), samostatný objekt, minitrhovisko. Vybavenosť služieb je v obci zastúpená: autoopravovne, stolárske dielne, umelecké kováčstvo, sklenárstvo a brúsenie skla a drobní remeselníci a živnostníci.

Pre zabezpečenie vyššej úrovne poskytovaných služieb obyvateľstvu ako aj v záujme rozšírenia poskytovania komplexných služieb v obci, v súlade s rozvojovými zámermi obce uvažuje územný plán obce s vytvorením centra služieb, resp. revitalizácie obchodného centra v pôvodných priestoroch nákupného strediska, prípadne v rámci vytvorenia centrálného priestoru obce (v blízkosti kostola, ZŠ a kultúrneho domu) (ÚPN, 2009, s.43).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská škola.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Sebedražie. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. Materská škola má 3 triedy, v ktorej vyučuje 6 učiteliek. V roku 2019 bolo evidovaných v materskej škole 50 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2009 do roku 2019.

Materská škola

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	38	28	40	43	54	58	57	57	52	53	50
MŠ - štátne - triedy	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3
MŠ - štátne - učitelia	3	3	4	4	6	6	6	6	6	6	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Materská škola je trojtriedne účelové zariadenie, pozostávajúce z dvoch objektov. V priestoroch MŠ hlavná budova - má dve poschodia + suterén. Na každom poschodí je jedna trieda, zrenovované a normám zodpovedajúce umývárky a sociálne zariadenia pre deti, triedne kabinety. Na prízemí je šatňa pre deti, pracovňa a šatňa pre ped. zamestnancov. Na 1. poschodí je pracovňa a žehliareň + sociálne zariadenie pre zamestnancov a riaditeľňa. V suteréne sa po rekonštrukcii nachádza, výdajňa stravy, stabilná jedáleň, šatňa prevádzkových zamestnancov, skladové priestory a kotolňa. Budova kde sa nachádza vysunutá trieda je prízemná, jednopodlažná. Cez vstupnú halu sa vychádza do šatne. Zo spojovacej chodby sa vstupuje do triedy, ktorá slúži ako herňa aj spálňa. Ďalej sa zo spojovacej chodby vychádza do umývárky, toalety, jedálne a výdajne stravy. V tomto školskom roku pribudla v tejto budove samostatná kotolňa na vykurovanie priestorov využívaných MŠ. Zmodernizovaný školský dvor je priestorový, rozčlenený je na hraciu trávnatú plochu s pieskoviskom, preliezkovou zostavou, hojdačkami, ktoré sú nové a zodpovedajú požiadavkám kladeným na bezpečnosť detí. Betónová plocha zo zámkovej dlažby slúži ako aj dopravné ihrisko nakoľko už MŠ disponuje vybavením na realizáciu dopravnej výchovy (dopravné značky, kolobežky, prilby atď.) (SoVVČ, 2019, s.16).

Základná škola

Priestorové podmienky sú primerané počtu žiakov. Každý ročník má svoju triedu. Triedy sú vybavené plastovými oknami, novými lavicami, stoličkami a katedrami, boli vymenené aj všetky skrine v triedach, osvetlenie. V škole prebehla rozsiahla rekonštrukcia v rokoch 2016-2018: vymalovanie chodieb, tried, výmena dlažby pri 1. triede a chodby pri riaditeľni, výmena linolea v 1.triede, celková rekonštrukcia kuchyne: elektrika, voda, dlažby, obklady, celkové vybavenie kuchyne: umývačka, chladnička, linka, kúpeľňa. Ďalej výmena okien v stredovej časti budovy – na chodbách a zborovni, obnovený vchod do riaditeľne. Tabule v triedach boli vymenené za nové. Kompletne zrekonštruované boli detské aj učiteľské toalety, vymenené dvere na riaditeľni a zakúpené nové skrinky na topánky. Vymenené boli aj dvere na garáži, garáž dostala novú fasádu a vymenený bol aj plot okolo školského areálu. Z projektu Domestos pre školy, v ktorom ZŠ vyhrala 3. Miesto, získala odmenu 2700 eur. Tie boli použité na vybudovanie oddychovej zóny v zadnej časti školského dvora – altánku. Altánok bude slúžiť v teplých dňoch aj na vyučovanie ale aj pre účely relaxácie pri pobyte v ŠKD. Počítačová učebňa je vybavená 7 PC zostavami a 5 ks notebookov. V priestoroch školy nie sú vyčlenené samostatné priestory pre ŠKD a počítačovú učebňu. Sú súčasťou tried. Všetky triedy sú vybavené interaktívnou tabuľou. Najväčším negatívom je chýbajúca telocvičňa. Chýbajú tiež šatne pre žiakov a zamestnancov a kabinety pre pedagógov (SVVČ, 2019, s.15).

Základná škola											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	63	61	56	56	52	50	52	50	50	49	56
ZŠ - štátne - triedy	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ZŠ - štátne - učitelia	5	6	6	5	5	5	6	6	5	6	5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Súčasťou základnej školy je školská jedáleň. Jedáleň disponuje kapacitou 36 miest.

Školské jedálne											
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kapacita	40	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36
Stravníci	42	35	35	29	33	33	35	41	44	47	57

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov. Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Prievidzi, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec. V obci je vybudovaný domov dôchodcov.

Obec v rámci originálnych samosprávnych kompetencií poskytuje opatrovateľskú službu obyvateľom obce. Obec zabezpečuje dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom), plní funkciu osobitného príjemcu sociálnych dávok a pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....). Nasledujúca tabuľka prezentuje kapacitu a dostupnosť sociálnych služieb v okrese Prievidza.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Prievidza	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zariadení	22	24	22	23	26	28	32	28	27	31	34
P.m. k 31.12 spolu	988	1 030	1 010	1 012	1 105	1 227	1 228	1 241	1 152	1 192	1 318
P.m. v zar. pre seniorov	435	470	445	446	454	575	611	641	656	653	759
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	284	309	319	323	320	341	293	302	275	267	265
P.m. v d. soc. služ. pre PDE	56	55	49	65	42	44	70	39	65	65	67
P.m. v detských domovoch	54	54	56	26	56	56	60	61	0,00	0,00	0,00

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2020

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebujú, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevládajúcej existujúcej bytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
individuálna poskytovanie sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby splňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
konceptný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotnícke služby pre obyvateľov obce Sebedražie - dospelých i detí sú zabezpečované v zdravotnom stredisku v Prievidzi, kde sa nachádza aj pohotovostná zdravotná služba. V obci vykonáva prax obvodný lekár v priestoroch ambulancie (určený priestor v obecnom dome) vo vyhradených pracovných dňoch (1x mesačne). Obec perspektívne uvažuje (v dlhšom časovom horizonte) s rozšírením zdravotníckych služieb, zavedením inštitútu domáceho lekára, pričom je nevyhnutné zabezpečiť potrebu detského lekára a zubára. Pre potreby rozšírenia zdravotníckych služieb sa perspektívne uvažuje so stálou službou, resp. zdravotnou a lekárenskou službou „na telefón“ (ad hoc) (ÚPN, 2009, s.42).

2.13. ŠPORT

Športovú činnosť a telovýchovné aktivity umožňuje športový areál TJ, ktorý je lokalizovaný vo východnej časti zastavaného územia obce. V areáli športového areálu sa nachádza futbalové ihrisko a šatňa. V súlade so zámermi rozvoja obce územný plán uvažuje s funkčným využitím územia návazného na existujúce ihrisko pre funkciu oddychovo športovú s lokalizáciou a následnou výstavbou maloplošných ihrísk (volejbalové, tenisové) (ÚPN, 2009, s.42).

Športové kluby:

futbal - TJ Baník Sebedražie,
šach - šachový klub Travertín Sebedražie,
stolný tenis - STK Sebedražie,
aerobic - klub RTVŠ Deva.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

V obci je dostatočne budovaná kultúrna infraštruktúra. Kultúrne zariadenia reprezentuje v obci kultúrny dom, po čiastočnej rekonštrukcii, s nasledovnými kapacitami: počet sedadiel cca 150, vývarovňa pre spoločenské akcie, javisko a viacúčelová sála (ÚPN, 2009, s.40).

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 4592 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obcej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi. V knižnici je evidovaných cca. 60 stálych čitateľov.

Verejná knižnica											
Obec Sebedražie	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	3 535	3 630	3 750	3 845	3 945	4070	4 176	4 281	4 370	4463	4592
Počet užívateľov	219	224	227	227	227	48	48	48	48	48	48

Zdroj: ŠÚ SR, 2020, DaciaCubes,

Knižnica sa nachádza ako integrovaná funkcia v rámci Obecného domu a vlastní cca 4 500 knižných zväzkov. Internetová kaviareň sa v obci nenachádza. Iná nadštandardná vybavenosť v obci Sebedražie absentuje (ÚPN, 2009, s.41).

Kultúrne pamiatky

V obci sa nachádzajú architektonické a kultúrne pamiatky zapísané do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, ktoré sa musia zachovať a chrániť v zmysle pamiatkového zákona (na pamiatky zapísané v evidencii Ústredného zoznamu pamiatkového fondu sa vzťahujú všetky právne ustanovenia NR SR č. 49/202 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a podľa vyhlášky MK SR č.16/2002, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu), ako aj architektonické

pamiatky a solitéry, ktoré nie sú zapísané v ÚZPM, ale majú nesporne historické a kultúrne hodnoty. Kultúrne pamiatky podľa pamiatkového zákona sú všetky národnými kultúrnymi pamiatkami (NKP):

Národná kultúrna pamiatka: kostol sv. Barbory (nehnutelná národná kultúrna pamiatka, zapísaná v ÚZPF č.890/0, parc.č.1: jednodňová stavba s polygonálnym uzáverom svätyne a s predstavanou vežou), rímsko-katolícky kostol - pôvodne gotická stavba, výstavba sa začala na konci 15.storočia, prestavaný v roku 1654, kostol bol obnovený z pôvodnej gotickej na klasicistickú architektúru (1874), o čom svedčia stavba veže a fasády z tohto obdobia. V zadnej strane presbytéria sa nachádza neogotický oltár s ústredným obrazom sv. Barbory.

Kaplnka panny Márie, postavená roku 1930 na mieste staršieho objektu, jednoduchá stavba obdĺžnikového pôdorysu s paravouhlým uzáverom, na čelnej stene je vytvorená lurdská jaskyňa so sochou panny Márie.

V danej lokalite sa však nachádzajú aj ďalšie pamiatkové objekty (architektonické pamiatky a solitéry), ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, ktoré však majú historické a kultúrne hodnoty. Ide o tieto pamiatky a objekty:

- kultúrny dom sa v obci nachádza v centre, blízko kostola (po čiastočnej rekonštrukcii),
- hasičská zbrojnica sa nachádza v pôvodnom starom objekte, ktorý bol nedávno obnovený,
- budova základnej školy,
- rímsko-katolícky farský úrad sídli v rodinnom dome pri kostole,
- dom smútku je umiestnený v areáli cintorína o výmere cca 250 m²,
- kaplnka na cintoríne nie je (v obci sa nachádza kaplnka AVE Maria),
- prvky drobnej architektúry (pamätník významným osobnostiam, pamätná tabuľa hrdinom SNP) (ÚPN, 2009, s.65).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V obci sa nachádzajú ubytovacie zariadenia.

Penzión Kozák B&B (Bed & Breakfast) sa nachádza v blízkom okolí kúpeľného mestečka Bojnice v obci Sebedražie na rozhraní dvoch golfových ihrísk Agama Koš (9 jamkové ihrisko) a GCSCOTLAND Sebedražie (9 jamkové ihrisko), pod upätím pohoria Vtáčnik s možnosťou turistiky a zimného lyžovania v stredisku SKI Cigel' vzdialenom 3 km. Bojnický zámok, ZOO, liečivé kúpele a kúpalisko Čajka sú vzdialené 8 km. V obci Sebedražie sa nachádza vstup do „Banského skanzenu“ a „Vodný svet“, kde môžete prežiť s deťmi rybačku a stráviť príjemné chvíle zábavy a odpočinku v lone čarokrásnej prírody s výhľadom na Hornonitriansku kotlinu.

V penzióne je k dispozícii bar (16:00 – 21:00), denná miestnosť, detské ihrisko s terasami a záhrada. Hostia môžu využívať bezplatne WiFi, parkovanie vo dvore alebo pred penziónom a garážové státie pre motorky a bicykle. Všetky izby v zariadení sú nefajčiarske a vybavené vlastnou kúpeľňou, trezorom, klimatizáciou (okrem apartmánu č.2), free WiFi, chladničkou a TV/SAT. Celková kapacita penziónu je 26 osôb (10.9.2020, <http://www.penzionkozak.sk/>).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V obci sa nenachádza stravovacie zariadenie. Penzión Kozák poskytuje reštauračné /kuchyňa/ služby len pre ubytovaných hostí a to v čase od 18.00 hod. do 20.00 hod. (10.9.2020, <http://www.penzionkozak.sk/>).

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Oblasť Hornonitrianskej kotliny, v ktorej sa nachádza obec Sebedražie má veľmi dobré podmienky pre uplatnenie rôznych foriem rekreácie, napr. celoročný voľný pohyb v prírodnom prostredí, cykloturistiky, pešej turistiky, ale aj športového rybolovu, pestovanie zimných športov (najmä bežké lyžovanie). Obec je začlenená do zájmového Združenia Hornej Nitry, ktoré má v náplni činnosti aj rozvoj a koordináciu turistických aktivít v hornonitrianskom regióne. V zmysle ÚPN-VÚC Trenčianskeho kraja je možné územie obce Sebedražie z hľadiska turistickorekreačných podmienok charakterizovať ako prírodné prostredie s vhodným potenciálom pre rozvoj rozmanitých (diverzifikovaných) formien turistických aktivít. Prevažnú časť územia zaberá intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda a extenzívne využívaný lesný fond s bodovými možnosťami pre rekreáciu a turizmus. V širších vzťahoch dominuje turistické atraktívne prostredie Bojníc. V samotnej obci Sebedražie sa nenachádza žiadne zariadenie rekreácie a cestovného ruchu regionálneho významu. Okolie obce má využitie predovšetkým pre krátkodobú rekreáciu, najmä sezónnu letnú rekreáciu a turistiku. V katastri obce sa nachádza múzeum baníctva (areál HBP, a.s.), ako technická atrakcia, pripomínajúca tradičné priemyselné odvetvie Hornej Nitry (ÚPN, 2009, s.45).

Golfové ihrisko

9-jamkové ihrisko bolo stavebne dokončené v závere roka 2014 a verejnosti otvorené od 2. septembra roku 2015. Spolu s golfovým tréningovým centrom vytvára predpoklady pre samostatnú hru i nerušený tréning súčasne. Projekt i realizáciu, tak ako v prvej etape, mali pod palcom opäť Angličania.

Ponúka golfové tréningové centrum so 6-jamkovou akadémiou, chipping a putting green, veľký tvarovaný 18-jamkový High Tatra putting green a od septembra 2015 aj nové 9-jamkové horské golfové ihrisko s prvkami škótskeho golfu. Na celej 9 možno nájsť aj dve typické hlboké škótske pieskové prekážky - bankre, pri jamkách č.5 a 9 (20.10.2020, <http://www.gcscotland.sk/>).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) v roku 2004 označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejší rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste

nárok na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatizácia návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciou tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE ZA ROKY 2015 – 2019

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Hospodárenie obce celkom	2 015	2 016	2017	2018	2019
Bežné príjmy					
Bežné výdavky					
Prebytok/schodok					
Kapitálové príjmy					
Kapitálové výdavky					
Prebytok/schodok					
Prebytok/schodok bež. a kap. rozp.					
Príjmy finančných operácií					
Výdavky finančných operácií					
Rozdiel finančných operácií					
Rozdiel celkového rozpočtu					
Zdroj: OcÚ Sebedražie, 2020					

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Sebedražie je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje Obecný úrad (postavený v roku: 1995) s celkovým počtom 3 + 2 zamestnancov, stála prevádzka pošty, lokalizovaná v spoločnom objekte s OcÚ (Obecný dom), s celkovým počtom 1 + 2 zamestnanci, požiarňa zbrojnica (po rekonštrukcii), lokalizovaná na Hlavnej ulici vedľa budovy ZŠ, pričom má 42 členov dobrovoľného hasičského zboru (rekonštrukcia 2005, 2007) (ÚPN, 2009, s.43).

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Sebedražie. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 9 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Sebedražie
Sídlo pracoviska daňového úradu	Prievidza
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Prievidza
Sídlo Okresného súdu	Prievidza
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Prievidza
Sídlo pracoviska okresného úradu	Prievidza
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trenčín
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Prievidza
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Prievidza
ŠÚ SR	

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Sebedražie je súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Trenčiansky kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou a pozíciou pre investorov, s dlhodobou podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Na základe ekonomickej štruktúry sa TSK považuje za priemyselný región. Má dlhú tradíciu najmä v oblasti chemického (gumárenského), textilného a strojárského priemyslu (stále v procese reštrukturalizácie). V regióne sa rozvíjajú aj progresívne odvetvia, ako je napríklad elektrotechnická výroba, kde smerujú aj významné zahraničné investície a dodávky pre automobilový priemysel. V kraji sú 4 priemyselné parky s prevahou strojárského priemyslu. Z hospodárskeho hľadiska má kraj dve výrazne odlišné oblasti oddelené Považským Inovcom, a to Považie a Ponitrie. Na Hornej Nitre je najvýznamnejšia banícka oblasť Slovenska, na Považí dominuje strojárstvo a textilný priemysel. V súčasnosti sa radí medzi ekonomicky najsilnejšie kraje Slovenska. Je tiež mimoriadne aktívny v oblasti podnikania MSP. TSK nepatrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, a to aj napriek tradícii kúpeľníctva. Má nízku ubytovaciu kapacitu a dosiahol jednu z najnižších návštevností (8,1 %) po TTK a Trenčianskom kraji. Celkom možno očakávať, že TSK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude viac dominovať strojársky a možno elektrotechnický priemysel, prostredníctvom inovácií aj pozícia chemického priemyslu by mohla byť udržateľná, ohrozená je pozícia textilného priemyslu a baníctva.

Inovačný potenciál regiónu by sa mal v budúcnosti zamerať na inovácie v elektrotechnickom priemysle a chemickom, a predovšetkým v oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a pod. TSK disponuje veľmi dobre rozvinutým systémom cestnej a železničnej dopravy. Kraj križuje medzinárodné významná železničná trať spájajúca Maďarsko/Rakúsko - Bratislava - Trenčín - Košice - Poľsko. Región je tiež napojený aj na železničnú sieť Českej republiky (Trenčín - Brno). Krajom prechádza aj významný cestný koridor Bratislava - Trenčín - Žilina. Najvýznamnejší je diaľničný ťah D1, vybudovaný po Považskú Bystricu. Krajom prechádza viac ako pätina (80,3 km) diaľničných ťahov Slovenska. Prírodné zdroje TSK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú zdroje minerálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve (NSRR, 2012, s.64-68).

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že TSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v chemickom, strojárskom a elektrotechnickom priemysle a IKT. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie TSK nízka. Za najväčší rozvojový potenciál regiónu TSK možno považovať:

- výhodnú geografickú polohu medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselnú tradíciu a dobrú exportnú výkonnosť, diverzifikovanú odvetvovú infraštruktúru s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry, vysoký stupeň flexibility malého a stredného podnikania,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárskeho priemyslu,

- existencia konkurencieschopných výrobkov (poľnohospodárstvo).

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda TSK je tvorená priemyselnou tradíciou, výhodnou geografickou polohou, nadregionálnymi väzbami, dostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a konkurencieschopným poľnohospodárstvom a predpokladom pre rozvoj vysoko sofistikovaných služieb podporujúcich aj rozhodujúce priemyselné odvetvia.

Strategické ciele:

1. zvyšovať produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
2. rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
3. zvyšovať efektívnosť poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
4. rozvíjať nové ekologicky orientované služby a MSP,
5. vybudovať rýchlostnú komunikáciu R2,
6. využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetvami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry s prepojením celého regiónu západ - východ (stredné Považie - horná Nitra),
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva (NSRR, 2012, s.64-68).

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, investície na obecnom úrade, materskej škole, základnej škole, kultúrnom dome, v rámci obecného cintorína, na Dome kultúry. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev. Obec bola zapojená do projektu v rámci odkanalizovania obcí regiónu.

Realizované projekty

Názov	Zdroj financovania	Suma	Termín realizácie
-------	--------------------	------	-------------------

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Sebedražie nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
1.		1.

	2. ... 10.	2. ... 10.
O - príležitosti		
1.	1.	1.
2.	2.	2.
...	...	...
10.	10.	10.
	Stratégia SO	Stratégia WO
T - hrozby		
1.	1.	1.
2.	2.	2.
...	...	...
10.	10.	10.
	Stratégia ST	Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozi jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrálny faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Sebedražie a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
- veľké plochy hospodárskych lesov v katastri – 211,0 ha, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 53,8 % katastra obce, - 40 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - 98 fyzických osôb podnikateľov v roku 2018, - areály poľnohospodárskych podnikov, - HBP, a.s. Prievidza, Baňa Nováky, o.z., - existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní, - dostupnosť krajského mesta Trenčín a okresného mesta Prievidza, - rozvinutá rastlinná a živočíšna výroba, - predajne potravinárskeho tovaru a nepotravinárskeho tovaru, - prechádzajúca cesta I/64,	- nerozvinutý pracovný trh v obci, - hospodárska základňa obce Sebedražie pomerne málo rozvinutá, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - malá ponuka služieb pre obyvateľov, - nízke možnosti zamestnania v obci, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,
Príležitosti	Ohrozenia

- podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Sebedražie s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť krajského mesta Trenčín a Prievidza, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Sebedražie (ťažobný priemysel, lesníctvo, poľnohospodárstvo), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o regiónu,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 10	Stratégia WO 9
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj priemyselných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
- cesta III s prepojením na Prievidzu, Cigel' a Koš, - prechádzajúca cesta medzinárodného významu I/64, - do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do okresného mesta Prievidza, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD, - vybudovaná sieť poľných a lesných ciest, - prechádzajúca železničná trať obcou Koš,	- absencia meračov rýchlosti, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nevyhovujúci stav chodníkov, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nedostatočná zimná údržba, - nevyhovujúci stav poľných a lesných ciest, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - zrekonštruovanie a dobudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej ceste III. triedy, - dostavba parkovacích miest, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 7	Stratégia WO

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Silné stránky - obec Sebedražie je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, - dostatok vybudovaných transformátorových staníc, - vybudovaný cintorín s domom smútku, - existencia plôch na rozšírenie IBV, - dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, - vybudovaná dažďová kanalizačná sieť na cca. 30 %, - vybudovaná rozvodná sieť plynu, - existencia verejného osvetlenia, - digitálna telekomunikačná sieť, - dostatok prípojok do pevnej telekomunikačnej siete, - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu,	Slabé stránky - nezrekonštruovaný verejný vodovod, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - nedostatočné osvetlenie obce, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem,
Príležitosti - dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu a zdrojov pitnej vody, - rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcie vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojok do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí,	Ohrozenia - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecnych stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

S silné stránky		W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
	11	7
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT
		5

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

61

- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, - splašková kanalizačná sieť vo výstavbe, - existencia ČOV,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť, - absencia centrálnej ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- dostavba kanalizačnej siete s napojením na centrálnu ČOV, - výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvality stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- ohrozená kvalita povrchových vôd vodných tokov, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Prievidza, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 6	Stratégia WO 7 5 11
T hrozby	Stratégia ST 8	Stratégia WT 1

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Ciglianka ..., - existencia sústavy jazier - vodný svet, - zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, - ochranné pásma vodárenských zdrojov, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu - Vtáčnik, - vysoká hustota vzácnych prírodných úkazov, - rozsiahle plochy lesov v okolí,	- existujúce environmentálne záťaž z priemyslu, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia koryt vodných tokov, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby, - nedobudovaná splašková kanalizačná sieť, - absencia centrálnej ČOV, - vysoký podiel pevných palív využívaných pri zásobovaní objektov teplom, - potrebná revitalizácia koryta vodného toku Ciglianka, - nevyhovujúci stav verejnej zelene, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne

	- obrábanie pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová miestna doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie,
Príležitosti	Ohrozenia
- rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v regióne Hornej Nitry, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 10	18 Stratégia WO 5
T hrozby	Stratégia ST 5	10 Stratégia WT

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Trenčianskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - ambulancia praktického lekára,	- absencia stálej ambulancie všeobecného lekára pre deti a dospelých, - absencia zariadenia sociálnych služieb, domova dôchodcov, - absencia lekárne, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilítom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11	Stratégia WO
T hrozby	6 Stratégia ST 13	8 Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT* – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Prievidza.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy s 50 deťmi v roku 2019, - rodinné prostredie školy, - jedáleň priamo v budove MŠ, - zrekonštruovaná MŠ a vykurovací systém, - modernizovaný školský dvor, - vybudované dopravné ihrisko, - existujúce tradičné aktivity, - dobre fungujúca tímová práca učiteľov, - existencia základnej školy 56 žiakmi v roku 2019, - uskutočnená rekonštrukcia základnej školy, - existenci počítačovej učebne, - snaha zamestnancov zvyšovať svoje kompetencie - existencia poľovníckych revírov, - existencia turistických trás, - Možnosť cykloturistiky s využitím množstva poľných ciest, - vybudované ihrisko pre futbal, - činné športové kluby,	- nízky počet detí v materskej škole, - absencia šatní pre žiakov a zamestnancov, - absencia kabinetov pre učiteľov, - chýbajúce športoviská a telocvičňa, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,
Príležitosti	Ohrozenia
- modernizácia a dostavba objektov materskej a základnej školy, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Sebedražie, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov,

- vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nepriaznivý demografický vývoj, - množstvo nových úloh bez riadneho preškolenia kompetentných zamestnancov, - negatívny vplyv sociálne slabého prostredia na správanie žiakov, - zvyšujúca sa administratíva a byrokracia vo výchovno-vzdelávacej práci,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 17	8 Stratégia WO 6
T hrozby	Stratégia ST 9	Stratégia WT 1

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie ST – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- dlhoročná história obce, tradície, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu s kapacitou 150 osôb, - obecna knižnica s 4592 knižnými jednotkami, - Národná kultúrna pamiatka: kostol sv. Barbory, - Kaplnka panny Márie, postavená roku 1930, - sebedražská kapela,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - potrebná rekonštrukcia kuchyne kultúrneho domu, - nevyhovujúci stav budovy kultúrneho domu, - vysoká energetická náročnosť budovy domu kultúry, - absencia priestorov pre uskutočňovanie vonkajších kultúrnych akcií, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie interiérov, - rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, - obnova zanikajúcich tradícií, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8	11 Stratégia WO 6 5
T hrozby		3

	Stratégia ST	5	Stratégia WT
--	---------------------	---	---------------------

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
- bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce - Vtáčnik, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávací výlety do širšieho okolia obce - Bojnice, - existencia lyžiarskeho strediska - Cígel', - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru, - vybudované golfové ihrisko, - Vodný svet, - ubytovacie zariadenie - penzión s kapacitou 26 osôb,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyužitie predpoklady pre letnú ako aj zimnú rekreáciu, - absencia stáleho stravovacieho zariadenia, - ukončený chov rakaov vo vodnom svete, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha obce Sebedražie v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha obce Sebedražie vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, - spolupráca s okolitými obcami,	- zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5 Stratégia WO	8
T hrozby	11 Stratégia ST 3 5 Stratégia WT	

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a ST a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - vysoká energetická náročnosť budovy obecného úradu, - existencia rizikových miest – cintorín, centrum, športové ihrisko, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v

	- súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 13 8 Stratégia WO	4 1
T hrozby	Stratégia ST 3	Stratégia WT 5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
- postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, - vlastná webová stránka obce,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

	- chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT

Diagram illustrating the SWOT matrix with numerical values and strategic focus areas:

- Top-Left (SO):** Value 9. A large orange box labeled "Stratégia SO" covers this area.
- Top-Right (WO):** Value 9. A large orange box labeled "Stratégia WO" covers this area.
- Bottom-Left (ST):** Value 4. A large orange box labeled "Stratégia ST" covers this area.
- Bottom-Right (WT):** Value 6. A large orange box labeled "Stratégia WT" covers this area.
- Center:** A dashed box contains the value 3, with a value 5 to its right.

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Sebedražie a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Sebedražie patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Sebedražie vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE SEBEDRAŽIE.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Sebedražie. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Sebedražie a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické

a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR TNSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Sebedražie poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Sebedražie je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie.

Obec Sebedražie je súčasťou vyššieho územného celku Trenčín. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHSR obce Sebedražie:

Hlavné disparity TNK:

v pôdohospodárstve

- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v strojárskom priemysle;
- nedostatočná spolupráca existujúcich VŠ s podnikateľskou sférou v oblasti vedy,

výskumu a inovácií;

- pokles v ťažbe uhlia, problémy súvisiace s útlmovým programom, nedokončená reštrukturalizácia významných odvetví priemyslu;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja;
- pretrvávajúca vysoká koncentrácia v odvetviach strojárkeho priemyslu so zameraním na špeciálnu výrobu;
- nízka úroveň inovácie produktov a zaostávanie v exportnej výkonnosti;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb a produktov;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére, podporné služby sa koncentrujú len vo väčších mestách (Trenčín, Prievidza);

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody a nezaujím investorov z titulu dopravy;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- chýbajúci ucelený systém celoživotného vzdelávania.

Hlavné faktory rozvoja TNK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov;

v službách

- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva;
- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií;

v technickej infraštruktúre

- zámery týkajúce sa splavenia Váhu, ekologizácia dopravy;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby minimálne na úrovni západ - východ;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily;
- dobré pokrytie územia lokálnou občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve, sociálnych službách a kultúre;
- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie (NSRR, 2013, s.66-67).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Sebedražie v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ veľké plochy hospodárskych lesov v katastri – 211,0 ha, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 53,8 % katastra obce, + 40 podnikateľských subjektov – právnické osoby, + 98 fyzických osôb podnikateľov v roku 2018, + areály poľnohospodárskych podnikov, + priemyselné areály Hornonitrianskych baní, a.s., + existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní, + dostupnosť krajského mesta Trenčín a okresného mesta Prievidza, + rozvinutá rastlinná a živočíšna výroba, + predajne potravinárskeho tovaru a nepotravinárskeho tovaru, + prechádzajúca cesta I/64,	- nerozvinutý pracovný trh v obci, - hospodárska základňa obce Sebedražie pomerne málo rozvinutá, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - malá ponuka služieb pre obyvateľov, - nízke možnosti zamestnania v obci, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ cesta III s prepojením na Prievidzu, Cigelf a Koš, + prechádzajúca cesta medzinárodného významu I/64, + do obce premáva dostatok liniek v pracovných dňoch v smere do okresného mesta Prievidza, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD, + vybudovaná sieť poľných a lesných ciest, + prechádzajúca železničná trať obcou Koš,	- absencia meračov rýchlosti, - nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, - nevyhovujúci stav chodníkov, - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nedostatočná zimná údržba, - nevyhovujúci stav poľných a lesných ciest, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ obec Sebedražie je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky, + dostatok vybudovaných transformátorových staníc, + vybudovaný cintorín s domom smútku, + existencia plôch na rozšírenie IBV, + dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, + vybudovaná dažďová kanalizačná sieť na cca. 30 %, + vybudovaná rozvodná sieť plynu, + existencia verejného osvetlenia, + digitálna telekomunikačná sieť, + dostatok prípojok do pevnej telekomunikačnej siete, + vybudovaná sieť miestneho rozhlasu,	- nezrekonštruovaný verejný vodovod, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - nedostatočné osvetlenie obce, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, + zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť, - absencia centrálnej ČOV, - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber,

+ splašková kanalizačná sieť vo výstavbe, + existencia ČOV,	- obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
--	---

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Cigianka ..., + existencia sústavy jazier – vodný svet, + zabezpečenie odvozu a likvidácie TKO, + ochranné pásma vodárenských zdrojov, + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, + veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu - Vtáčnik, + vysoká hustota vzácnych prírodných úkazov, + rozsiahle plochy lesov v okolí,	- existujúce environmentálne záťaž po ťažobnom priemysle, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - potreba čistenia koryt vodných tokov, - nevybudované protipovodňové opatrenia, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby, - nedobudovaná splašková kanalizačná sieť, - absencia centrálnej ČOV, - vysoký podiel pevných palív využívaných pri zásobovaní objektov teplom, - potrebná revitalizácia koryta vodného toku Cigianka, - nevyhovujúci stav verejnej zelene, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - nedostatok zelene pozdĺž koryt vodných tokov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová miestna doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ zabezpečená opatrovateľská služba, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne vyhovujúci, + stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + ambulancia praktického lekára,	- absencia stálej ambulancie všeobecného lekára pre deti a dospelých, - absencia zariadenia sociálnych služieb, domova dôchodcov, - absencia lekárne, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - obec nemá k dispozícii plochy vhodné na výstavbu rodinných domov, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia materskej školy s 50 deťmi v roku 2019, + rodinné prostredie školy, + jedáleň priamo v budove MŠ, + zrekonštruovaná MŠ a vykurovací systém, + modernizovaný školský dvor, + vybudované dopravné ihrisko, + existujúce tradičné aktivity, + dobre fungujúca tímová práca učiteľov, + existencia základnej školy 56 žiakmi v roku 2019, + uskutočnená rekonštrukcia základnej školy, + existenci počítačovej učebne, + snaha zamestnancov zvyšovať svoje kompetencie + existencia poľovníckych revírov, + existencia turistických trás, + Možnosť cykloturistiky s využitím množstva poľných ciest,	- nízky počet detí v materskej škole, - absencia šatní pre žiakov a zamestnancov, - absencia kabinetov pre učiteľov, - chýbajúce športoviská a telocvičňa, - deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve, - nesystémová reforma vzdelávacej sústavy, - absencia športovo-rekreačnej zóny obce, - nedostatočná starostlivosť o starších občanov,

+ vybudované ihrisko pre futbal, + činné športové kluby,	
---	--

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dlhoročná história obce, tradície, + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kultúrneho domu s kapacitou 150 osôb, + obecná knižnica s 4592 knižnými jednotkami, + Národná kultúrna pamiatka: kostol sv. Barbory, + Kaplnka panny Márie, postavená roku 1930, + sebedražská kapela,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - potrebná rekonštrukcia kuchyne kultúrneho domu, - nevyhovujúci stav budovy kultúrneho domu, - vysoká energetická náročnosť budovy domu kultúry, - absencia priestorov pre uskutočňovanie vonkajších kultúrnych akcií, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne dedičstvo, + prírodné krásy v okolí obce - Vtáčnik, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce - Bojnica, + existencia lyžiarskeho strediska - Cígelf, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + existencia poľovníckeho revíru, + vybudované golfové ihrisko, + Vodný svet, + ubytovacie zariadenie - penzión s kapacitou 26 osôb,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyužitý predpoklad pre letnú ako aj zimnú rekreáciu, - absencia stáleho stravovacieho zariadenia, - ukončený chov rakaov vo vodnom svete, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - vysoká energetická náročnosť budovy obecného úradu, - existencia rizikových miest – cintorín, centrum, športové ihrisko, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nedobudovaný kamerový systém, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke

+ štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecných úradoch, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, + vlastná webová stránka obce,	konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
---	---

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálne - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Sebedražie.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR TNSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	
Cieľová skupina	podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra	
Cieľová skupina	obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie	
Cieľová skupina	obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Cieľová skupina	nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport	
Cieľová skupina	deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra	
Cieľová skupina	obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation	
Cieľová skupina	obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť	
Cieľová skupina	obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

10. Informatizácia obce

Cieľová skupina

obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie 2021 - 2030

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE SEBEDRAŽIE

Vízia

Obec Sebedražie je významnou a aktívnou samosprávou v rámci priestoru okresu Prievidza. V obci funguje plnoorgnaizovaná základná škola, ktorú navštevujú žiaci aj z okolitých obcí. Bola vybudovaná školská telocvičňa, ako aj komplexný športovo oddychový areál. V obci funguje moderná materská škola s vynoveným zázemím a príjemným externým priestorom poskytujúci deťom aktívne trávenie času počas pobytu v škole. V poslednom období obec modernizovala kultúrnu infraštruktúru, obnovila kultúrne pamiatky a podporila pravidelné organizované kultúrne podujatia, o ktoré majú záujem obyvatelia zo širokého okolia. V obci sa rozšírila ponuka sociálnych služieb zameraných na starostlivosť o obyvateľov v seniorskom veku. V oblasti životného prostredia bola komplexne dobudovaná kanalizačná sieť, boli revitalizované všetky vodné toky a vybudované nové vodozadržné opatrenia. Obnovená je celá sieť miestnych komunikácií a štátnych ciest. Z hľadiska bezpečnosti boli dobudované a zrekonštruované chodníky popri komunikáciách. Komplexne bola revitalizovaná časť Boriny. Obec zaviedla opatrenia aj v oblasti bezpečnosti. V prípade cestovného ruchu boli dostavané atraktivity golfového ihriska a vodného sveta, bolo vybudovaných niekoľko oddychových zón a cykloturistických trás. V obci boli revitalizované viaceré environmentálne záťažové bývajúce ťažbe. Banícka história bola uchovaná v podobe banického skanzenu.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Sebedražie. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Sebedražie a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Sebedražie disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Sebedražie všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj existujúcich priemyselných zón. Obec Sebedražie v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere. Rozvojové aktivity budú pokračovať hlavne v časti intravilánu obce, kde sa rozprestiera objekt poľnohospodárskeho podniku.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém verejného osvetlenia. Hlavnou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov, prípadne ich prestavba na LED. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Sebedražie so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania. Obec podporuje nešťátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci je jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na mestá a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadila nasledovnými zákonmi: Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách a novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Sebedražie považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Sebedražie v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Sebedražie či koncepčných a strategických dokumentov prijatých mestským zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Sebedražie v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy

detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Sebedražie nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Sebedražie, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a environmentálnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, a výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Obec bude podporovať výrobu, ktorá nezaťažuje životné prostredie. Vytvorí podmienky na výstavbu a rozšírenie existujúcich poľnohospodárskych zón za účelom zlepšenia situácie na trhu práce. Systematickými opatreniami pre podporu malého podnikania sa bude snažiť znižovať nezamestnanosť. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných kultúrnych hodnôt a rozvoj rekreačných služieb v oblasti agroturistiky. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby“.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

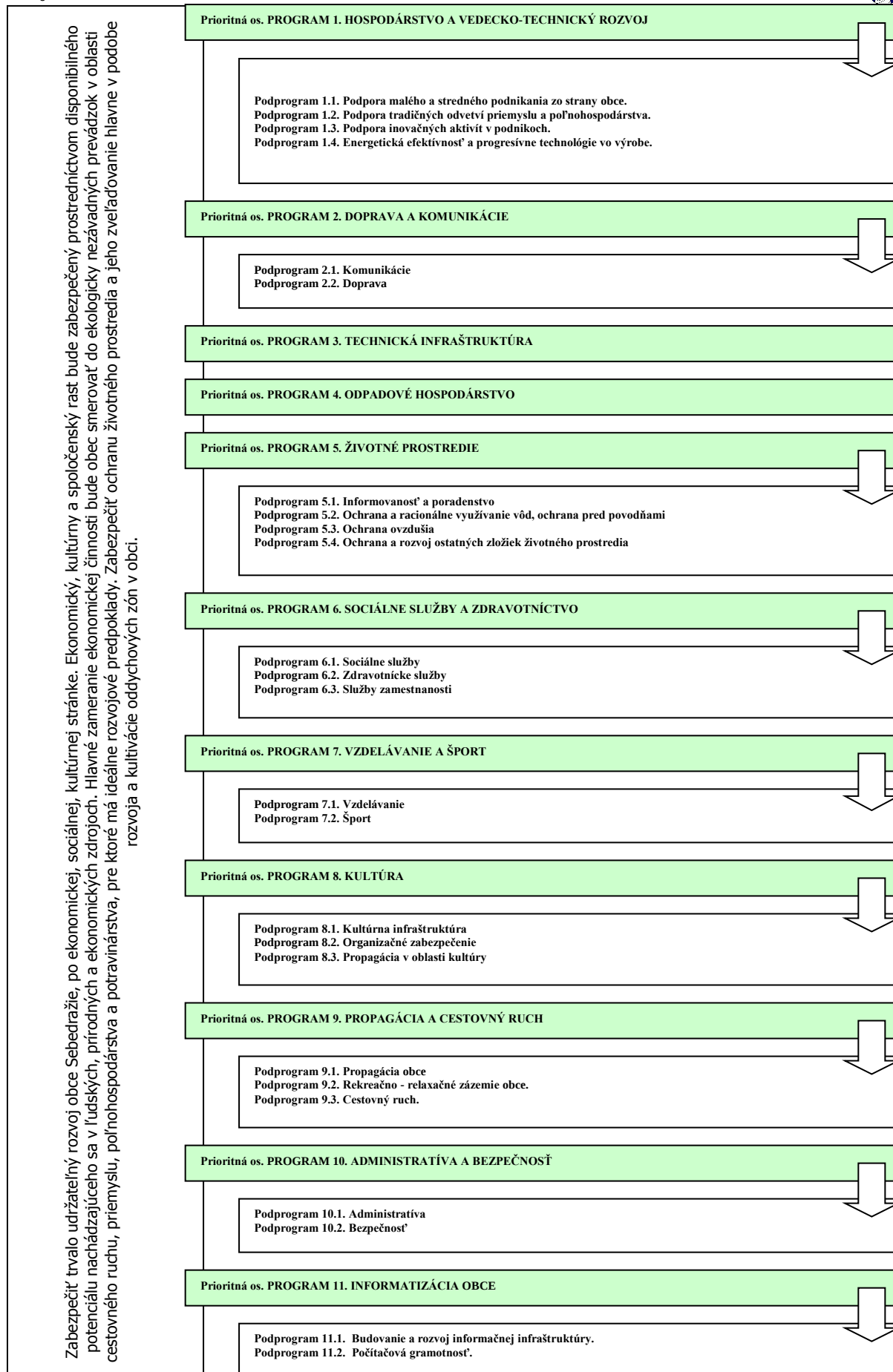
Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú

ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom 416/2001 o prechode..., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona 309/2014 o podpore regionálneho rozvoja: Pre obec Sebedražie je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2020 naplnila tri kľúčové priority rastu: inteligentný rast ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií, udržateľný rast, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu a inkluzívny rast, s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby. K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie na roky 2021 - 2030 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Sebedražie. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Rekonštrukcia budov a hál v areáli hospodárskych dvorov PD.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.

Dostavba rozvodnej siete plynu.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba obecného zberného dvora a kompostoviska.

Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Pribežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívnych chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie
2021 - 2030**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivita Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivita Rozšírenie siete obchodných prevádzok potravinárskeho tovaru.
Podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb.
Podpora zriaďovania prevádzok servisných a opravárenských služieb.
Údržba a skvalitňovanie tradičného obecného trhoviska.
Podpora zriadenia prevádzok maloobchodných predajní.
Podpora zriadenia prevádzok osobných služieb.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Rekonštrukcia areálov priemyselných zón a hospodárskych dvorov PD.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia hál a budov.
Modernizácia technologického vybavenia PD.
Obmedzenie negatívnych dopadov živočíšnej výroby.
Podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v lokalitách Sebedražie - Baňa Cígel¹.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Aktivita Modernizácia technológie v podnikoch výroby.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.
Inštalácia slnečných kolektorov na budovu DK a MŠ.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Sebedražie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Košovská. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Záhrady. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Športová. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Lúčna. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Banícka. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Cintorínska. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Priehon. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Dúbravka. Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Boriny. Rekonštrukcia miestnej komunikácie „spojnice“ ulíc Cintorínska a Hlavná (malé bytovky).
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III/1778 prepájajúcu Sebedražie s cestou I/64. Rekonštrukcia cesty III/1773.
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklistickej trasy pozdĺž cesty III. triedy (cesta III/050 66) v smere na obec Cigelf. Dostavba cyklistických trás lokálneho významu (vhodné priestory a prirodzené trasy pozdĺž vodných tokov Cigianka a Sebedražský). Dostavba cyklistických trás v prírodnom prostredí (teréne). Výstavba cyklistickej trasy v rámci obce - navrhovaná rekreačno oddychová zóna „Rybničky“ a pod..
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba parkoviska pri materskej škole. Dostavba parkoviska pri základnej škole. Dostavba parkovacích plôch na sídlisku Boriny. Dostavba parkoviska pre potreby domu kultúry. Riešenie parkovania v uličných priestoroch - zmena organizácie.
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba obojstranného chodníka pozdĺž cesty III. triedy. Rekonštrukcia chodníka od OcÚ po požiaru zbrojnicu.
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia.
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.
Aktivity	Vyznačenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach obce. Optimalizácia dopravného značenia. Zriadenie prechodov pre chodcov k miestnym zastávkam SAD. Osadenie dopravných retardérov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri kostole. Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri vstupe do areálu HBP, a.s.. Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri pohostinstve „U Ivety“. Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri vstupe do areálu ACHP.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
--------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV v lokalite RB D1 - 1,99 ha. Výstavba plôch IBV v lokalite RB D2 - 3,89 ha. Výstavba plôch IBV v lokalite RB D3 - 3,04 ha. Výstavba plôch IBV v lokalite RB E1 - 1,61 ha. Výstavba plôch IBV v lokalite RB KN - 6 - 0,65 ha. Výstavba plôch IBV v lokalite RB VNa - 0,66 ha.

	Výstavba plôch IBV v lokalite RB VNb - 1,99 ha. Výstavba plôch HBV v lokalite pri sídlisku Boriny. Výstavba plôch IBV v lokalite Dúbravka. Výstavba plôch IBV v lokalite ul. Priehon. Výstavba plôch IBV v lokalite ul. Hlavná smer PD. Výstavba plôch HBV v lokalite ul. Banická smer Baňa Cigelf. Výstavba plôch HBV v lokalite Záhrady.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rozšírenie verejného osvetlenia – LED osvetlenie. Intenzifikácia svetelných bodov. Výstavba verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV. Intenzifikácia osvetlenia popri hlavnej ceste.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu obecného cintorína. Rekonštrukcia oplotenia obecného cintorína. Rekonštrukcia budovy domu smútku.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete – obec Sebedražie. Výstavba vodojemu pre verejný vodovod. Dobudovanie vodovodu pre územie celej obce. Rekonštrukcia vodovodnej siete na sídlisku Boriny.
Opatrenie 3.5 Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete. Realizácia trafostaníc a NN rozvodov v rozvojových zónach (D-1, D-2, D-3, E-1, VNb, VNa, KN-6). Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie. Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc. Výstavba trafostaníc 2x400 kVA pre nové lokality 1 a 2 (ÚPN).
Opatrenie 3.6 Aktivity	Dostavba rozvodnej siete plynu. Výstavba regulačnej stanice plynu. Realizácia verejných rozvodov plynu v rozvojových zónach (D-1, D-2, D-3, E-1, VNb, VNa, KN-6).

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbory textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne. Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu. Zabezpečenie nádob pre separovaný zber. Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok. Revitalizácia odpadu a čiernych skládok v lokalite Borinky, futbalového ihriska, Horných a Dolných lúk.
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton). Rozšírenie zberného dvora pre separovaný zber. Oplotenie areálu zberného dvora. Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač). Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Dobudovanie jednotnej obecnej kanalizačnej siete v rozsahu celej obce, s napojením obce na ČOV Prievidza.
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.

Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.
- Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Ciglianka.
Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Sebedražský potok.
Vybudovanie vodozádržného zariadenia – podzemnej nádrže na zachytávanie dažďovej vody na sídlisku Boriny.
- Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia koryta Sebedražského potoka.
Revitalizácia koryta potoka Ciglianka.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.3..1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

- Opatrenie 5.4.1 Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinovej vegetácie.
- Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba oddychovej zóny pri dome kultúry.
Revitalizácia lesoparku na Borinách (smer Prieňon).
Výsadba zelene pri kostole.
Výsadba zelene pozdĺž vodných tokov Ciglianka a Sebedražský.
Výsadba zelene - cintorín a okolie.
Výsadba zelene - lesoparky v hornej časti obce.
Výsadba zelene pri zariadeniach občianskej vybavenosti (futbalové ihrisko).
Výsadba sprievodnej zelene pozdĺž komunikácií.
Výsadba izolačnej zelene (bývanie, vo vzťahu k výrobnému areálu HBP, a.s.).
Revitalizácia verejného priestranstva pred "minibarom".
Realizácia Interakčného prvku - izolačná zeleň medzi obytnou funkciou („paneláky" v hornej časti zastavaného územia) a výrobnou funkciou (areál HBP, a.s., baňa Nováky, časť baňa Cígel, pracovisko Sebedražie).
Realizácia Interakčného prvku - lesopark blízko samoobslužnej predajne potravín a MŠ, založená zeleň.
Realizácia Interakčného prvku - izolačná a hygienická zeleň pozdĺž trasy účelovej železničnej zlečky (trate), založená zeleň.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivita	Zabezpečenie terénnej sociálnej služby. Zriadenie priestorov pre stretávanie obyvateľov v dôchodkovom veku. Zriadenie denného stacionára. Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Aktivita	Výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie centra pre matky s deťmi. Podpora mladých rodín s deťmi. Výstavba nájomnej bytovej výstavby v obci Sebedražie.
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.
Aktivita	Dostavba núdzového bývania.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.
Aktivita	Výstavba priestorov pre zdravotné stredisko. Podpora zariadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých. Podpora zariadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých. Podpora zariadenia stomatologickej ambulancie.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivita	Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť
-----------------	---

v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Modernizácia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ.
 Revitalizácia okolia MŠ.
 Vybudovanie detského ihriska vedľa priestorov vysunutej 3. triedy (novej) MŠ.

Opatrenie 7.1.2 Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Revitalizácia areálu základnej školy a výstavba učebni v prírode.
 Modernizácia vnútorného vybavenia školy.
 Rozšírenie kapacít základnej školy.
 Rozšírenie základnej školy na plnoorganizovanú školu.
 Realizácia šatní pre žiakov a zamestnancov školy.
 Realizácia kabinetov pre pedagogických pracovníkov.
 Výstavba školskej telocvične.
 Výstavba viacúčelového ihriska pre potreby základnej školy.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
 Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba maloplošných ihrísk (volejbalové, tenisové) v lokalite TJ.
 Výstavba športovej infraštruktúry v lokalite Odkaliská.
 Rekonštrukcia športového areálu TJ Baník (obnova hracej plochy, oprava izolácie tribúny, rekonštrukcia ubytovne a sociálnych zariadení, vybudovať prístrešky na ihrisku a opraviť pódium, zastrešiť staré šatne s možnosťou využitia podkrovia).
 Výstavba workoutového ihriska pre dospelých aj deti (detské ihrisko) v areáli TJ Baník.
 Vybudovanie posilňovne na sídlisku Boriny (rekonštrukciou bývalej výmenikovej stanice).
 Dostavba detských ihrísk v rámci obytných blokov.

Opatrenie 7.2.2 Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
 Aktivita Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Pribežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrne-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Realizácia interiérov – sála, kuchyňa, technické priestory.
 Revitalizácia okolia domu kultúry.
 Zriadenie priestorov pre potreby umeleckých skupín.
 Rozšírenie kapacity obecnej knižnice.
 Podpora zriadenia menšieho obecného kina.

Opatrenie 8.1.2 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
 Aktivita Rekonštrukcia pamiatok.
 Výstavba banického skanzenu.
 Osadenie pamätných tabúl.

Opatrenie 8.1.3 Podpora kultúrnych podujatí v obci.
 Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Zavedenie tradície nových podujatí.
 Výstavba amfiteátra.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.

Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
Aktivita	Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce. Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky. Podpora zriaďovania reštauračných služieb. Podpora zriaďovania ubytovacích služieb. Dostavba rekreačného priestoru rybníky. Dostavba golfového ihriska.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Modernizácia Obecného úradu.
Aktivity Modernizácia vybavenia úradu.
Spracovanie doplnkov územného plánu obce.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.
Aktivity Rekonštrukcia bezdrôtového rozhlasu s sms.
Osadenie kamerového systému pri potravinách - sídlisko Boriny.
Osadenie kamerového systému pri vstupe od obce Cigelf.
Osadenie kamerového systému od COOP Jednota.
Rekonštrukcia objektu skladu CO.
Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice.
Modernizácia techniky požiarnej zbrojnice.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Tvorba základného SW na komunikáciu občan - samospráva - podnikateľské subjekty.
Zvýšenie dostupnosti signálu mobilných operátorov.
Realizácia wi-fi v centrálnej časti obce.

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivity Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e - služieb v obci.
Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivity Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Sebedražie sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	2
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	1
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	750

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov hospodárskych dvorov PD.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	30
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	15
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	5
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	2,5 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Sebedražie	0	100 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWA	obec Sebedražie	0	500
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Sebedražie	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. Triedy	výstup	km	obec Sebedražie	0	2

	obci.	a miestnych komunikácií					
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Sebedražie	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Sebedražie	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Sebedražie	0	0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	-	-
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Sebedražie	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	2500
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Sebedražie	0	70
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Sebedražie	0	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Sebedražie	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	-	-
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	5
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Sebedražie	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Sebedražie	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Sebedražie	0	5
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Sebedražie	0	90
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	150
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Sebedražie	85	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Sebedražie	0	1
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Sebedražie	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	500
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Sebedražie	95	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Sebedražie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723

					Sebedražie		
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Sebedražie	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
Opatrenie 3.6	Dostavba rozvodnej siete plynu.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Sebedražie	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Sebedražie	0	40
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Sebedražie	0	50
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Sebedražie	0	15
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Sebedražie	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Sebedražie	0	15
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Sebedražie	0	5
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Sebedražie	0	50
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Sebedražie	0	5000
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Sebedražie	0	10
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Sebedražie	0	2
Opatrenie 4.5	Výstavba splaškovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Sebedražie	0	1
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Sebedražie	0	3

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Sebedražie	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Sebedražie	0	5
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádí	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	2
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Sebedražie	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Sebedražie	0	50

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce
----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Sebedražie	0	40

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Sebedražie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1723
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	50
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Sebedražie	0	5000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	200

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	150
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	1
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	250
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	5
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.	Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	10

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Sebedražie	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	1723

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Sebedražie	0	20
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Sebedražie	20	75

Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Sebedražie	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	20
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Sebedražie	0	5
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Sebedražie	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Sebedražie	0	5

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	50
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	56

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	15
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	30
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	350
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	350
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	200

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Sebedražie	0	500
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Sebedražie	0	0
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Sebedražie	0	0
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Sebedražie	0	5
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Sebedražie	0	1723
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Sebedražie	0	5

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	500

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	3500
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Sebedražie	0	3500
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Sebedražie	1900	500
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	5
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Sebedražie	0	1000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Sebedražie	0	15
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1500
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Sebedražie	0	250 tis.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Sebedražie	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	1500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	1500

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Sebedražie	0	10

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Sebedražie	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Sebedražie	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Sebedražie	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Sebedražie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Sebedražie	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Sebedražie	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Sebedražie	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojennej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Sebedražie	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Sebedražie	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Sebedražie	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Sebedražie	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	3
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Sebedražie	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Sebedražie	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Sebedražie	0	5
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Sebedražie	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motivácii k	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Sebedražie	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Sebedražie	0	5

	používaniu internetu a elektronických služieb.	Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Sebedražie	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Sebedražie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Sebedražie	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Sebedražie	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie
2021 - 2030**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE SEBEDRAŽIE

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Sebedražie. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Sebedražie, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Sebedražie, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia mesta. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Sebedražie na roky 2021 - 2030.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Sebedražie

Implementácia PHRSR obce Sebedražie sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet mesta a zároveň reflektujú kompetencie mesta.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Sebedražie je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Sebedražie. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Sebedražie budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Sebedražie.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2021 - 2030 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2014 - 2020. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a späťne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Sebedražie je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Sebedražie. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Sebedražie vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o

vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Sebedražie (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Sebedražie). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Sebedražie. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Sebedražie a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Sebedražie. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Sebedražie na roky 2021 - 2030. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2021 - 2030) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Sebedražie najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Sebedražie. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Sebedražie pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Sebedražie. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2030. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Sebedražie, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021 - 2030		
Typ hodnotenia	Vykonat prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2022, 2025, 2027, 2030	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dolahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Sebedražie.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2022	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2023	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

						Záverečný účet	
8.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický záměr						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
Aktivity	Tvorba podmienok.	Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
		podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
Aktivity	Rozšírenie siete obchodných prevádzok potravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania prevádzok servisných a opravárenských služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Údržba a skvalitňovanie tradičného obecného trhoviska.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zdiadenia prevádzok maloobchodných predajní.	podľa potreby	rozpočet obce, SF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Podpora zdiadenia prevádzok osobných služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, SF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	veľký	obec Sebedražie

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Rekonštrukcia areálov priemyselných zón a hospodárskych dvorov PD.					
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia hál a budov.	1 500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Modernizácia technologického vybavenia PD.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Obmedzenie negatívnych dopadov živočíšnej výroby.	150	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v lokalitách Sebedražie - Baňa Cígel ^m .	5000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3		Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.				
Opatrenie 1.3.1		Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia technológií v podnikoch výroby.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4		Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.				
Opatrenie 1.4.1		Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu obecného úradu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Inštalácia slnečných kolektorov na budovu DK a MŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Sebedražie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1		Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.				
Opatrenie 2.1.1		Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie

	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Košovská.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Záhrady.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Športová.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Lúčna.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Banícka.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Cintorínska.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Priehon.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Dúbravka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií na ul. Boriny.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia miestnej komunikácie „spojnice“ ulíc Cintorínska a Hlavná (malé bytovky).	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III/1778 prepájajúcu Sebedražie s cestou I/64.	podľa potreby	VÚC TNSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC TNSK,
	Rekonštrukcia cesty III/1773.	podľa potreby	VÚC TNSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC TNSK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Výstavba cyklistickej trasy pozdĺž cesty III. triedy (cesta III/050 66) v smere na obec Cigel.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Dostavba cyklistických trás lokálneho významu (vhodné priestory a prirodzené trasy pozdĺž vodných tokov Ciglianka a Sebedražský).	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Dostavba cyklistických trás v prírodnom prostredí (teréne).	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba cyklistickej trasy v rámci obce - navrhovaná rekreačno oddychová zóna „Rybníky“ a pod..	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Dostavba parkoviska pri materskej škole.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Dostavba parkoviska pri základnej škole.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Dostavba parkovacích plôch na sídlisku Boriny.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Dostavba parkoviska pre potreby domu kultúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Riešenie parkovania v uličných priestoroch - zmena organizácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Dostavba obojstranného chodníka pozdĺž cesty III. triedy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia chodníka od OcÚ po požiarnu zbrojnicu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia premostenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vyznačenie prechodov pre chodcov na frekventovaných častiach obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Optimalizácia dopravného značenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zriadenie prechodov pre chodcov k miestnym zastávkam SAD.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Osadenie dopravných retardérov na kritických miestach - ZŠ, MŠ.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.1	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.1.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri kostole.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri vstupe do areálu HBP, a.s..	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri pohostinstve „U Ivety“.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia a dostavba zastávok SAD pri vstupe do areálu ACHP.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite RB D1 - 1,99 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite RB D2 - 3,89 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci

	Výstavba plôch IBV v lokalite RB D3 - 3,04 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite RB E1 - 1,61 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite RB KN - 6 - 0,65 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite RB VN a - 0,66 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite RB VN b - 1,99 ha.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch HBV v lokalite pri sídlisku Boriny.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite Dúbravka.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite ul. Priehon.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch IBV v lokalite ul. Hlavná smer PD.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch HBV v lokalite ul. Banícka smer Baňa Cigel'.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
	Výstavba plôch HBV v lokalite Záhrady.	podľa potreby	vlastníci	súkromný sektor	žiadny	vlastníci
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Rozšírenie verejného osvetlenia – LED osvetlenie.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Intenzifikácia svetelných bodov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba verejného osvetlenia v nových lokalitách IBV	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Intenzifikácia osvetlenia popri hlavnej ceste.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Revitalizácia areálu obecného cintorína.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia oplotenia obecného cintorína.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia budovy domu smútku.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia vodovodnej siete – obec Sebedražie.	5	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Sebedražie
	Výstavba vodojemu pre verejný vodovod.	350	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Sebedražie
	Dobudovanie vodovodu pre územie celej obce.	400	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Sebedražie
	Rekonštrukcia vodovodnej siete na sídlisku Boriny.	500	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Sebedražie
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia trafostaníc a NN rozvodov v rozvojových zónach (D-1, D-2, D-3, E-1, VN a, VN b, KN-6).	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN – zemné vedenie.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Rekonštrukcia pôvodných trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
	Výstavba trafostaníc 2x400 kVA pre nové lokality 1 a 2 (ÚPN).	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.
Opatrenie	Dostavba rozvodnej siete plynu.					

3.6		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba regulačnej stanice plynu.	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,
	Realizácia verejných rozvodov plynu v rozvojových zónach (D-1, D-2, D-3, E-1, VNa,VNb, KN-6).	podľa potreby	rozpočet SPP,a.s., ŠF EÚ,	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP,a.s.,

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zabezpečenie zberného kontajneru 2 x ročne.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zabezpečenie zberu nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicke motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zabezpečenie nádob pre separovaný zber.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Obstaranie kompostérov pre domáce kompostovanie.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Lokalizácia čiernych skládok.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Revitalizácia odpadu a čiernych skládok v lokalite Borinky, futbalového ihriska, Horných a Dolných lúk.	150	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rozšírenie zberného dvora pre separovaný zber.	400	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Oplotenie areálu zberného dvora.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Obstaranie mechanizácie pre obecné kompostovisko (traktor, vlečka, štiepkovač).	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 4.5	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dobudovanie jednotnej obecnej kanalizačnej siete v rozsahu celej obce, s napojením obce na ČOV Prievidza.	500	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Sebedražie
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	SVS a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS a.s., obec Sebedražie
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie

			grantové schémy			
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Cigľanka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na toku Sebedražský potok.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výbudovanie vodozádržného zariadenia – podzemnej nádrže na zachytávanie dažďovej vody na sídlisku Boriny.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Revitalizácia koryta Sebedražského potoka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia koryta potoka Cigľanka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinevej vegetácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Výstavba oddychovej zóny pri dome kultúry.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia lesoparku na Borinách (smer Priehon).	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba zelene pri kostole.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba zelene pozdĺž vodných tokov Cigľanka a Sebedražský.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba zelene - cintorín a okolie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba zelene - lesoparky v hornej časti obce.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba zelene pri zariadeniach občianskej vybavenosti (futbalové ihrisko).	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba sprievodnej zelene pozdĺž komunikácií.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výsadba izolačnej zelene (bývanie, vo vzťahu k výrobnému areálu HBP, a.s.).	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia verejného priestranstva pred "minibarom".	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

Realizácia Interakčného prvku - izolačná zeleň medzi obytnou funkciou („paneláky“ v hornej časti zastavaného územia) a výrobnou funkciou (areál HBP, a.s., baňa Nováky, časť baňa Cígeľ, pracovisko Sebedražie).	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Realizácia Interakčného prvku - lesopark blízko samostatnej predajne potravín a MŠ, založená zeleň.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Realizácia Interakčného prvku - izolačná a hygienická zeleň pozdĺž trasy účelovej železničnej zlečky (trate), založená zeleň.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2.										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie terénnej sociálnej služby.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Zriadenie priestorov pre stretávanie obyvateľov v dôchodkovom veku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Zriadenie denného stacionára.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výber vhodnej alternatívny zariadenia zariadenia.	podľa potreby	-	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zriadenie centra pre matky s deťmi.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Podpora mladých rodín s deťmi.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba nájomnej bytovej výstavby v obci Sebedražie.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

Opatrenie 6.1.3	Marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba núdzového bývania.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora poskytovania zdravotníckych služieb.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Sebedražie
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Opatrenie 6.1.3										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Modernizácia interiérov a zabezpečenie zariadenia MŠ.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia okolia MŠ.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Vybudovanie detského ihriska vedľa priestorov vysunutej 3. triedy (novej) MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 7.1.2	Modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia areálu základnej školy a výstavba učebne v prírode.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Modernizácia vnútorného vybavenia školy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rozšírenie kapacít základnej školy.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rozšírenie základnej školy na plnoorganizovanú školu.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Realizácia šatní pre žiakov a zamestnancov školy.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Realizácia kabinetov pre pedagogických pracovníkov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba školskej telocvične.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba viacúčelového ihriska pre potreby základnej školy.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Výstavba maloplošných ihrísk (volejbalové, tenisové) v lokalite TJ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba športovej infraštruktúry v lokalite Odkaliská.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia športového areálu TJ Baník (obnova hracej plochy, oprava izolácie tribúny, rekonštrukcia ubytovne a sociálnych zariadení, vybudovať prístrešky na ihrisku a opraviť pódium, zastrešiť staré šatne s možnosťou využitia podkrovia).	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba workoutového ihriska pre dospelých aj deti (detské ihrisko) v areáli TJ Baník.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Vybudovanie posilňovne na sídlisku Boriny (rekonštrukciou bývalej výmenikovej stanice).	3	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Dostavba detských ihrísk v rámci obytných blokov.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 7.2.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské	verejný, tretí sektor	stredný	obec Sebedražie

						subjekty				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický záměr						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Realizácia interiérov – sála, kuchyňa, technické priestory.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Revitalizácia okolia domu kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Zriadenie priestorov pre potreby umeleckých skupín.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rozšírenie kapacity obecnej knižnice.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Rekonštrukcia pamiatok.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba banického skanzenu.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Organizovanie kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Výstavba amfiteátra.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
Aktivity		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					

Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúl informujúcich o atrakciách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúl propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie poľnohospodárskych objektov pre rozvoj vidieckej turistiky.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania reštauračných služieb.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriaďovania ubytovacích služieb.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Dostavba rekreačného priestoru rybníky.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Dostavba golfového ihriska.	podľa potreby	ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia úradu.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Spracovanie doplnkov územného plánu obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					

Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia bezdrôtového rozhlasu s sms.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Osadenie kamerového systému pri potravinách - sídlisko Boriny.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Osadenie kamerového systému pri vstupe od obce Cigeľ.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Osadenie kamerového systému od COOP Jednota.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia objektu skladu CO.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Modernizácia techniky požiarnej zbrojnice.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Sebedražie

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Tvorba základného SW na komunikáciu občan – samospráva – podnikateľské subjekty.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
	Zvýšenie dostupnosti signálu mobilných operátorov.	podľa potreby	podnikateľské subjekty	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Realizácia wi-fi v centrálnej časti obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Sebedražie
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
	Tvorba SW na realizáciu e-vote na miestnej úrovni.	2	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Sebedražie
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Sebedražie
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Sebedražie
2021 - 2030**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Spolu
I. Hospodárska politika	897,0	2791,5	3242,2	3279,7	2661,0	766,5	77,7	40,2	0,1	0,1	13756,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....		1815,3	2190,3	2190,3	2190,3	375,0					8761,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	508,9	508,9	508,9	508,9	40,1	40,1	40,1	40,1			2196,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	150,0	218,0	531,8	531,8	381,8	313,8					2127,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	0,6	0,6	0,1	37,6	37,6	37,6	37,6	0,1	0,1	0,1	152,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	237,5	246,3	8,8	8,8	8,8						510,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		2,5	2,5	2,5	2,5						10,0
II. Sociálna politika	92,9	155,4	480,6	628,4	598,1	535,6	496,6	348,9	286,4	286,4	3909,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.			325,3	325,3	387,8	387,8	62,5	62,5			1551,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	36,3	36,3	36,3	184,0	147,8	147,8	434,0	286,3	286,3	286,3	1881,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	56,6	119,1	119,1	119,1	62,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	477,0
III. Environmentálna politika	463,8	767,5	893,0	893,0	429,3	139,0	13,5	0,0	0,0	0,0	3599,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	463,8	463,8	589,3	589,3	125,5	125,5					2357,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		303,8	303,8	303,8	303,8	13,5	13,5				1242,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných remesiel v obci.								
Opatrenie 1.2.1	7 160	4 654	3 491	1 164	1 164	0	0	2 506	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	1 500	750	563	188	188	0	0	750	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	101	101	76	25	20	0	5	0	0

Spolu	8761,00	5505	4129	1376	1371	0	5	3256	0
-------	---------	------	------	------	------	---	---	------	---

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	1815,25	1189	892	297	296	0	1	627	0
2023	2190,25	1376	1032	344	343	0	1	814	0
2024	2190,25	1376	1032	344	343	0	1	814	0
2025	2190,25	1376	1032	344	343	0	1	814	0
2026	375,00	188	141	47	47	0	0	188	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	8761,00	5505	4129	1376	1371	0	5	3256	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

OP Výskum a inovácie

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných Projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP a cieľom zapojenia do rastu a inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií

TECHNICKÁ POMOC

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	1 525	1 525	1 144	381	305	0	76	0	0
Opatrenie 2.1.3	452	452	339	113	90	0	23	0	0
Opatrenie 2.1.4	77	77	58	19	15	0	4	0	0
Opatrenie 2.1.5	122	122	92	31	24	0	6	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Spolu	2 196,00	2 196	1 647	549	439	0	110	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2021	508,88	509	382	127	102	0	25	0	0
2022	508,88	509	382	127	102	0	25	0	0
2023	508,88	509	382	127	102	0	25	0	0
2024	508,88	509	382	127	102	0	25	0	0
2025	40,13	40	30	10	8	0	2	0	0
2026	40,13	40	30	10	8	0	2	0	0
2027	40,13	40	30	10	8	0	2	0	0
2028	40,13	40	30	10	8	0	2	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2196,00	2196	1647	549	439	0	110	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T
INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov
Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť
INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	600	600	450	150	120	0	30	0	0
Opatrenie 3.3	272	272	204	68	54	0	14	0	0
Opatrenie 3.4	1 255	1 255	941	314	251	0	63	0	0
Spolu	2 127,00	2 127	1 595	532	425	0	106	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2021	150,00	150	113	38	30	0	8	0	0
2022	218,00	218	164	55	44	0	11	0	0
2023	531,75	532	399	133	106	0	27	0	0
2024	531,75	532	399	133	106	0	27	0	0
2025	381,75	382	286	95	76	0	19	0	0
2026	313,75	314	235	78	63	0	16	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2127,00	2127	1595	532	425	0	106	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné Projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Opatrenie 4.4	1 205	1 205	904	301	241	0	60	0	0
Opatrenie 4.5	500	500	375	125	100	0	25	0	0
Opatrenie 4.6	502	502	377	126	100	0	25	0	0
Spolu	2 357,00	2 357	1 768	589	471	0	118	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	463,75	464	348	116	93	0	23	0	0

2022	463,75	464	348	116	93	0	23	0	0
2023	589,25	589	442	147	118	0	29	0	0
2024	589,25	589	442	147	118	0	29	0	0
2025	125,50	126	94	31	25	0	6	0	0
2026	125,50	126	94	31	25	0	6	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2357,00	2357	1768	589	471	0	118	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

a) Ochrana a manažment životného prostredia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKO FOND
ENVIRONMENTÁLNY FOND
RECYKLAČNÝ FOND
NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
GREENWAYS
PRIESTORY
POHODA ZA MESTOM
ZELENÉ OÁZY
GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	805	805	604	201	161	0	40	0	0
Opatrenie 5.2.3	305	305	229	76	61	0	15	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	51	51	38	13	10	0	3	0	0
Opatrenie 5.4.2	81	81	61	20	16	0	4	0	0
Spolu	1 242,00	1 242	932	311	248	0	62	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	303,75	304	228	76	61	0	15	0	0
2023	303,75	304	228	76	61	0	15	0	0
2024	303,75	304	228	76	61	0	15	0	0
2025	303,75	304	228	76	61	0	15	0	0
2026	13,50	14	10	3	3	0	1	0	0
2027	13,50	14	10	3	3	0	1	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1242,00	1242	932	311	248	0	62	0	0

Zdroje financovania EÚ

OP Kvalita životného prostredia

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie obecného prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôbenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

- a) Ochrana a manažment životného prostredia
- b) Klimatické zmeny a obnoviteľná energia

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

THE INTELLIGENT ENERGY – EUROPE PROGRAMM

DOTÁCIE MINISTERSTVA DOPRAVY, VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA SR
EKO FOND

ENVIRONMENTÁLNY FOND

RECYKLAČNÝ FOND

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

GREENWAYS

PRIESTORY

POHODA ZA MESTOM

ZELENÉ OÁZY

GRANTOVÝ PROGRAM TESCO PRE ZDRAVŠIE MESTÁ

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	250,00	250	188	63	50	0	13	0	0
Opatrenie 6.1.2	1 151,00	1 151	863	288	230	0	58	0	0
Opatrenie 6.1.3	150,00	150	113	38	30	0	8	0	0
Spolu	1 551,00	1 551	1 163	388	310	0	78	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	325,25	325	244	81	65	0	16	0	0
2024	325,25	325	244	81	65	0	16	0	0
2025	387,75	388	291	97	78	0	19	0	0
2026	387,75	388	291	97	78	0	19	0	0
2027	62,50	63	47	16	13	0	3	0	0
2028	62,50	63	47	16	13	0	3	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1551,00	1551	1163	388	310	0	78	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

c) Občianska spoločnosť

DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY SR ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA

NADÁCIA SPP
NADÁCIA ORANGE
NADÁCIA EKOPOLIS
NADÁCIA PONTIS

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	145	145	109	36	29	0	7	0	0
Opatrenie 7.1.2	1 145	1 145	859	286	229	0	57	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	591	591	443	148	118	0	30	0	0
Spolu	1 881,00	1 881	1 411	470	376	0	94	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2021	36,25	36	27	9	7	0	2	0	0
2022	36,25	36	27	9	7	0	2	0	0
2023	36,25	36	27	9	7	0	2	0	0
2024	184,00	184	138	46	37	0	9	0	0
2025	147,75	148	111	37	30	0	7	0	0
2026	147,75	148	111	37	30	0	7	0	0
2027	434,00	434	326	109	87	0	22	0	0
2028	286,25	286	215	72	57	0	14	0	0
2029	286,25	286	215	72	57	0	14	0	0
2030	286,25	286	215	72	57	0	14	0	0
Spolu	1881,00	1881	1411	470	376	0	94	0	0

Zdroje financovania EÚ

Európsky sociálny fond 2014 – 2020

Integrovaný regionálny operačný program

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach: d) Rozvoj ľudských zdrojov

DOTÁCIE MINISTERSTVA ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR
DOTÁCIE MINISTERSTVA PRÁCE, SOCIÁLNYCH VEČÍ A RODINY SR

Podprogramy Comenius, Leonardo da Vinci a sektorový program Grundtvig
PROGRAM CELOŽIVOTNÉHO VZDELÁVANIA 2007 - 2013
s dôrazom na možnosti pre mestá a obce

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	175	175	131	44	35	0	9	0	0
Opatrenie 8.1.2	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Opatrenie 8.1.3	51	51	38	13	10	0	3	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	477,00	477	357	120	95	0	25	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	56,60	57	42	14	11	0	3	0	0
2022	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2023	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2024	119,10	119	89	30	24	0	6	0	0
2025	62,60	63	47	16	13	0	3	0	0

2026	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	477,00	477	357	120	95	0	25	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- LEADER (čl. 42-45)

NÓRSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS A FINANČNÝ MECHANIZMUS EHP

Finančné príspevky sa poskytujú v týchto prioritných oblastiach:

e) Zachovanie kultúrneho dedičstva.

ŠVAJČIARSKY FINANČNÝ MECHANIZMUS

PROGRAM EURÓPSKEJ KOMISIE KULTÚRA 2007 – 2013

1. Podpora kultúrnych Projektov
2. Podpora organizácií pôsobiach na európskej úrovni v oblasti kultúry
3. Podpora na analýzy zhromažďovanie a šírenie informácií na maximalizáciu vplyvu Projektov v oblasti kultúrnej spolupráce

DOTAČNÝ SYSTÉM MINISTERSTVA KULTÚRY SR 2012

PROGRAM 1 - OBNOVME SI SVOJ DOM

PROGRAM 2 - KULTÚRNE AKTIVITY V OBLASTI PAMÄŤOVÝCH INŠTITÚCIÍ

PROGRAM 4 – UMENIE

PROGRAM 5 - PRO SLOVAKIA

PROGRAM 6 - KULTÚRA ZNEVÝHODNENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽSTVA

PROGRAM 7 - NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO A KULTÚRNO-OSVETOVÁ ČINNOSŤ

PROGRAM 8 - KULTÚRNE POUKAZY

WORLD MONUMENTS FUND (SVETOVÝ PAMIAŤOVÝ FOND)

NADÁCIA SPP

NADÁCIA ORANGE

NADÁCIA EKOPOLIS

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	150	150	113	38	30	0	8	0	0
Spolu	152,00	152	113	40	30	0	10	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2020	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0
2021	0,60	1	0	1	0	0	1	0	0
2022	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0
2024	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0
2025	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0
2026	37,60	38	28	9	8	0	2	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	152,00	152	113	40	30	0	10	0	0

Zdroje financovania EÚ

Integrovaný regionálny operačný program

Prioritná os č.3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	35	35	26	9	7	0	2	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	475	475	356	119	95	0	24	0	0
Spolu	510,00	510	383	128	102	0	26	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2021	237,50	238	178	59	48	0	12	0	0
2022	246,25	246	185	62	49	0	12	0	0
2023	8,75	9	7	2	2	0	0	0	0
2024	8,75	9	7	2	2	0	0	0	0
2025	8,75	9	7	2	2	0	0	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	510,00	510	383	128	102	0	26	0	0

Zdroje financovania EÚ

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

OP Efektívna verejná správa (EVS)

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	6	6	5	2	1	0	0	0	0
Opatrenie 11.1.2	4	4	3	1	1	0	0	0	0
Spolu	10,00	10,00	7,50	2,50	2,00	0,00	0,50	0,00	0,00

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2020	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2022	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2023	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2024	2,50	3	2	1	1	0	0	0	0
2025	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	10,00	10,00	7,50	2,50	2,00	0,00	0,50	0,00	0,00

Zdroje financovania EÚ

OP Efektívna verejná správa (EVS)

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Program rozvoja vidieka

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne Opatrenia žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)

PRAVIDLÁ STRATÉGIE FINANCOVANIA ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOV A KOHÉZNEHO FONDU PRE PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 – 2020

V nadväznosti na základné legislatívne východiská pre určenie stratégie financovania 2014 – 2020 sa stanovujú nasledovné pravidlá stratégie financovania 2014 – 2020:

- výška pomoci z EÚ sa pre všetky operačné programy vyjadruje k celkovým oprávneným výdavkom v zmysle čl. 110, ods. 2, písm. a) návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – KF – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci menej rozvinutých regiónov – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Investície pre rast a zamestnanosť – štrukturálne fondy v rámci viac rozvinutého regiónu² – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- v rámci cieľa Európska územná spolupráca – programy cezhraničnej spolupráce, v ktorých SR plní úlohu riadiaceho orgánu – sa stanovuje výška pomoci z EÚ vo výške 85,0 % (EFRR) z celkových oprávnených výdavkov pre celé územie Slovenska, čo predstavuje maximálnu mieru spolufinancovania EÚ podľa čl. 110, ods. 3 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020;
- maximálna intenzita štátnej pomoci sa stanovuje v súlade so schémami štátnej pomoci, resp. príslušnou legislatívou EÚ;
- v prípade realizácie partnerských Projektov sa na jednotlivých partnerov vzťahujú pravidlá financovania individuálne v závislosti od typu prijímateľa, t. j. pre partnerov sa neuplatňujú pravidlá financovania platné pre vedúceho partnera;
- možnosť dobrovoľného zvýšenia podielu prijímateľa na financovaní maximálne však do výšky národných zdrojov v závislosti od kategórie regiónu. Zvýšenie miery financovania prijímateľa nad stanovenú výšku závisí len od rozhodnutia samotného prijímateľa;
- v rámci jedného Opatrenia sa počas celej doby implementácie uplatňuje jeden pomer financovania za jednotlivé zdroje

Pravidlá financovania pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov, cieľa Európska územná spolupráca – cezhraničnej spolupráce a pre prijímateľov z Kohézneho fondu

Financovanie Projektov prijímateľa – organizácia štátnej správy

Pre prijímateľa – organizáciu štátnej správy: ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1 písm. a)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – organizácia štátnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	15,0 %	0,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom organizácia štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. a)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 15,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy

Pre prijímateľa – ostatné subjekty verejnej správy: verejné vysoké školy a ďalšie subjekty, ktoré sú zapísané a zaradené v registri podľa odseku 1 § 3 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, združenia právnických osôb z verejnej správy a verejné zdravotné poisťovne okrem obcí, vyšších územných celkov a organizácií štátnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – ostatné subjekty verejnej správy			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak sú prijímateľom ostatné subjekty verejnej správy (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. b)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – obec / vyšší územný celok

Pre prijímateľa – obec / vyšší územný celok, príp. rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou / vyšším územným celkom (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – obec / vyšší územný celok			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom obec / vyšší územný celok, **PRÍPADNE ROZPOČTOVÁ ORGANIZÁCIA ALEBO PRÍSPEVKOVÁ ORGANIZÁCIA ZRIADENÁ OBCOU / VYŠším ÚZEMNÝM CELKOM** (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. c) a d)), uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška pomoci z EFRR, ESF a KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 %.

Financovanie Projektov prijímateľa – mimovládna/nezisková organizácia

Pre prijímateľa – mimovládne organizácie/neziskové organizácie (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – mimovládna/nezisková organizácia			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	10,0 %	5,0 %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom mimovládna organizácia, prípadne nezisková organizácia (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. e)), výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 10,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 5,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa zo súkromného sektora mimo schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa, na ktorého sa nevzťahujú pravidlá financovania podľa časti 3.2.1.1, 3.2.1.2, 3.2.1.3, 3.2.1.4, 3.2.1.6 a 3.1.2.7 (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. f)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – súkromný sektor mimo schém štátnej pomoci
--

Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
85,0 %	5,0 %	10,0 %	100,0 %

V danom prípade platí, že výška pomoci z EFRR, ESF alebo KF sa stanovuje vo výške 85,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 5,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 10,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém štátnej pomoci

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status, v rámci schém štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém štátnej pomoci ⁸			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	0,0 %	y,y %	100,0 %

V prípade, ak je prijímateľom podnik vykonávajúci hospodársku činnosť podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. h)), podiel prijímateľa sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme štátnej pomoci.

Financovanie Projektov prijímateľa v rámci schém pomoci de minimis

Pre prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)), sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania pomoci:

Prijímateľ – v rámci schém pomoci de minimis			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EFRR / ESF / KF	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
x,x %	y,y %	z,z %	100,0 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ bez ohľadu na právny status v rámci schém pomoci de minimis (subjekt v zmysle časti 2.1, písm. g)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou riadiacim orgánom v príslušnej schéme pomoci de minimis. V prípade, ak intenzita pomoci de minimis stanovená riadiacim orgánom presahuje maximálnu výšku finančnej pomoci z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Pravidlá financovania pri implementácii finančných nástrojov

Európska komisia v súvislosti so snahou čo najefektívnejšie využívať prostriedky EÚ, odporúča v rámci programového obdobia 2014 – 2020 okrem priamej formy pomoci, využívať predovšetkým finančné nástroje.

Slovenská republika plánuje výraznejšie využívať finančné nástroje v rámci všetkých fondov. Nenávratný finančný príspevok by sa mal používať predovšetkým tam, kde sa vytvára verejný statok a tam, kde z dôvodu vzniku negatívnych externalít a neschopnosti internalizovať celý zisk dochádza k zlyhaniu trhu. Verejné zdroje podporia takéto aktivity tak, aby sa ich úroveň priblížila spoločenskému optimu. Preto by mala byť podpora komerčných Projektov, rizikových Projektov a Projektov generujúcich príjmy zabezpečená formou finančných nástrojov a to v tých oblastiach, ktoré budú určené na základe vykonanej ex-ante analýzy pre finančné nástroje v súlade s čl. 32 návrhu všeobecného nariadenia pre programové obdobie 2014 – 2020⁴. Finančné nástroje môžu byť zriadené na úrovni EÚ, riadené priamo alebo nepriamo Európskou komisiou alebo tradičnej báze, teda na národnej, regionálnej, nadnárodnej alebo cezhraničnej úrovni, riadené priamo alebo v rámci zodpovednosti riadiaceho orgánu.

Pre určenie participácie národných zdrojov v prípade subjektu implementujúceho finančný nástroj sa stanovujú nasledovné pravidlá v prípade:

- menej rozvinutých regiónov a Kohézneho fondu:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 85,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 15,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

- viac rozvinutých regiónov:

výška pomoci z EÚ sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov;
podiel národných zdrojov sa stanovuje vo výške 50,0 % z celkových oprávnených výdavkov.

V prípade využitia možnosti vytvorenia samostatnej prioritnej osi na účely implementovania niektorého z finančných nástrojov, sa v závislosti od zapojenia súkromných zdrojov znižuje podiel národných verejných zdrojov na spolufinancovaní.

V rámci národných zdrojov sa v závislosti od výšky zapojenia súkromných zdrojov, či už na úrovni fondu fondov, na úrovni finančného nástroja alebo na úrovni konečných prijímateľov, adekvátne znižuje podiel národných verejných zdrojov.

Stratégia financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

Stratégia financovania stanovuje maximálnu výšku podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a miery národného spolufinancovania v rámci menej rozvinutých regiónov a ostatných regiónov pri financovaní opatrení Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V Slovenskej republike je z EPFRV implementovaný jeden Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 pre celé územie SR.

Pravidlá Stratégie financovania Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka pre programové obdobie 2014 – 2020

V nadväznosti na vyššie uvedené legislatívne východiská sa pre jednotlivé kategórie prijímateľov stanovujú nasledovné pravidlá financovania:

- výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci menej rozvinutých regiónov a 53 % z celkových oprávnených verejných výdavkov v rámci ostatných regiónov;
- k podielu EPFRV je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v stanovenom pomere v závislosti od intenzity verejnej pomoci platnej pre príslušné opatrenie;
- uplatňuje sa kombinácia výšky podpory z EPFRV a výšky verejnej pomoci;
- zohľadňujú sa špecifiká pre každé opatrenie individuálne a to vo vzťahu k oprávnenému prijímateľovi, mieram spolufinancovania a kategórii regiónu,

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 1, opatrení č. 2, podopatrení č. 3.3, opatrení č. 4, podopatrení č. 5.1, podopatrení č. 5.2, opatrení č. 6, podopatrení č. 7.1, opatrení č. 8, opatrení č. 9, opatrení č. 10, opatrení č. 11, opatrení č. 12, opatrení č. 13, opatrení č. 14 a opatrení č. 15

Pre prijímateľa v rámci:

- opatrenia č. 1: poskytovateľa prenosu vedomostí a zručností;
- opatrenia č. 2: poskytovateľa poradenskej služby - certifikovaného poradcu, poskytovateľa vzdelávania, ktorý musí mať primerané zdroje v podobe kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sa pravidelne vzdelávajú v oblastiach poskytujúcich poradenské služby;
- podopatrenia č. 3.3:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a obce (miestna územná samospráva);

- opatrenia č. 4:

skupinu poľnohospodárov v prípade kolektívnych investícií vykonávaných viac ako jedným poľnohospodárom a tieto prinášajú synergický efekt, verejný subjekt, ak preukáže prepojenie medzi realizovanými investíciami a potenciálom poľnohospodárskej výroby;

- podopatrenia č. 5.1: poľnohospodárskeho podnikateľa, tzn. fyzickú alebo právnickú osobu (mikropodniky a malé podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES), ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu ako sústavnú a samostatnú činnosť pod vlastným menom, na vlastnú zodpovednosť a za účelom dosiahnutia zisku a spĺňa kritériá stanovené vo vzťahu k veku a profesijnému zameraniu;
- podopatrenia č. 5.2: právnické osoby alebo fyzické osoby (mikropodniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES);
- opatrenia č. 6: obec definovanú v územnej koncentrácii ako vidiecka obec vidiek 1 a vidiek 2 s výnimkou obcí so štatútom mesta; združenia obcí;
- podopatrenia č. 7.1: obhospodarovateľa lesa v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch – súkromní a verejní správcovia lesov a iné subjekty súkromného práva a verejné subjekty a ich združenia;
- opatrenia č. 8, 9, 10, 11, 12: fyzickú a právnickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- opatrenia č. 10: súkromných vlastníkov lesa a ich združení s právnou subjektivitou;
- opatrenia č. 13: najmenej dva subjekty, ktorých spolupráca je:

medzi rôznymi aktérmi v poľnohospodárstve, potravinovom reťazci a v lesnom hospodárstve na území EÚ a medzi inými aktérmi, ktorí prispievajú k splneniu cieľov a priorit politiky rozvoja vidieka vrátane medziodvetvových organizácií, zameraná na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP pre produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva uvedených v čl. 62 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom EPFRV;

- opatrenia č. 14:

verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov;

MAS (verejno-súkromné partnerstvá v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov schválené riadiacim orgánom, t. j. ktorým riadiaci orgán udelil štatút MAS)

- opatrenia č. 15:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR,

Pôdohospodársku platobnú agentúru,

Národnú sieť rozvoja vidieka

sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje		Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	

75,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
---------------	---------------	--------------	----------------

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných opatrení a podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených verejných výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 75,0 % a príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 25,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 3.1, 3.2 a podopatrení 5.3

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 3.1: fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe;
- podopatrenia č. 3.2: fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby (okrem rybných produktov), resp. v prípade investícií do využívania obnoviteľných zdrojov energie sú prijímateľmi fyzické a právnické osoby podnikajúce v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby;
- podopatrenia 5.3:

poľnohospodárov alebo členov poľnohospodárskej domácnosti podnikajúcich v oblasti poľnohospodárstva, ktorých podiel ročných tržieb/príjmov z poľnohospodárskej výroby na celkových tržbách/príjmoch predstavuje minimálne 30 % (činnosť č. 1) a fyzické a právnické osoby (mikropodniky a malé podniky vo vidieckych oblastiach v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním (činnosť č. 2) sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
37,5 %	12,5 %	50,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daných podopatrení, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 37,5 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 12,5 % a príspevok prijímateľa vo výške 50,0 %.

V uvedenom prípade platia výnimky pre zvýšenie intenzity verejnej pomoci podľa časti 6.1.

Financovanie operácií prijímateľa v opatrení č. 4

Pre prijímateľa v rámci opatrenia č. 4: poľnohospodára: právnickú alebo fyzickú osobu podnikajúcu v poľnohospodárskej prvovýrobe sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
60,0 %	20,0 %	20,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného opatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 60,0 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 20,0 % a príspevok prijímateľa vo výške 20,0 %.

Financovanie operácií prijímateľa v podopatrení č. 7.2

Pre prijímateľa v rámci:

- podopatrenia č. 7.2:

fyzické a právnické osoby (obce, mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) obhospodarujúce lesy vo vlastníctve súkromných vlastníkov a ich združení, obcí a ich združení, cirkvi, ktorej majetok možno podľa právneho poriadku SR považovať za súkromný, pokiaľ ide o jeho správu a nakladanie s ním,

fyzické a právnické osoby (mikropodniky, malé a stredné podniky v zmysle odporúčania Komisie č. 2003/361/ES) poskytujúce služby v lesníctve a ťažbe dreva za predpokladu poskytnutia týchto služieb subjektom uvedeným predchádzajúcej odrážke sa stanovujú nasledovné pravidlá spolufinancovania:

Prijímateľ			
Celkové oprávnené výdavky			
Zdroje EÚ	Národné verejné zdroje	Súkromné zdroje	Spolu
EPFRV	Štátny rozpočet	Prijímateľ	
48,75 %	16,25 %	35,0 %	100,0 %

Pre vyššie uvedených prijímateľov v rámci daného podopatrenia, uhrádzajú sa oprávnené výdavky vo výške 100,0 % z celkových oprávnených výdavkov, pričom výška podpory z EPFRV sa stanovuje vo výške 48,75 %, príspevok zo štátneho rozpočtu vo výške 16,25 % a príspevok prijímateľa vo výške 35,0 %.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu

realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Sebedražie je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Sebedražie bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UMZ č.

.....
pečiatka obce

.....
starostka obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. RIÚS TNSK 2014-2020
6. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR TNSK),
7. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
8. Národný program reforiem, máj 2012,
9. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
10. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
11. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
12. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
13. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
14. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
15. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
16. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
17. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
18. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
19. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
20. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
21. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
22. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
23. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
24. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
25. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
26. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
27. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
28. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
29. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
30. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
31. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
32. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
33. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
34. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
35. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Sebedražie.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Faltán, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠŇA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/cernozem.htm>
28. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/fluvizem.htm>
29. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
30. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
31. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
32. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
33. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
34. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
35. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
36. <http://www.minerality.sk/files/hor/spras.htm>

37. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
38. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
39. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
40. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o., 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
41. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
42. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
43. www.statistics.sk
44. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
45. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
46. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
47. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
48. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
49. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
50. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
51. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
54. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
55. www.krasy-slovenska.sk
56. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
57. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
58. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
59. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
60. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
61. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
62. NSRR, 2011
63. <https://sk.wikipedia.org/wiki/>
64. <http://www.sopsr.sk/>
65. naseobce.sk
66. Štatistický úrad, DataCubes,
67. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
68. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
69. ÚPN Sebedražie, 2009,
70. ÚPN Sebedražie 2019,
71. <https://www.sebedrazie.sk>
72. <https://sk.wikipedia.org/wiki/Sebedra%C5%BEie>, 15.9.2020
73. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
74. https://sk.wikipedia.org/wiki/Ciglianske_predhorie, 15.9.2020
75. [https://sk.wikipedia.org/wiki/Vt%C3%A1%C4%8Dnik_\(pohorie\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Vt%C3%A1%C4%8Dnik_(pohorie)), 19.9.2020
76. <http://www.podnemapy.sk/>, 20.9.2020
77. PHSR 2015 - 2020, 2015
78. http://www.sopsr.sk/natura/doc/inf_brozury/Vtacnik
79. http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136
80. SoVVČ, 2019
81. <http://www.penzionkozak.sk>
82. <http://www.gcscotland.sk>

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224